

Talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2023–2026

Khall 13.12.2021 § 293

Kvalt 20.12.2021 § 78

Sisältö

1.	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
2.	STRATEGISET PAINOPISTEET VALTUUSTOKAUDELLA 2021–2025	5
3.	YLEISPERUSTELUT	5
3.1.	Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne ja sitovuustaso	5
3.2.	Yleinen taloudellinen tilanne	6
3.3.	Kuntatalouden yleinen tila	6
3.4.	Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus (sote-uudistus)	8
3.5.	Valtionosuudet ja verotulot	10
3.5.1.	Valtionosuudet	10
3.5.2.	Verotulot	12
4.	TEUVAN KUNNAN TALOUS	15
4.1.	Yleistä	15
4.2.	Talouden tasapainottamisohjelma	16
4.3.	Henkilöstömenot	16
4.4.	Tilastoja	17
4.5.	Käyttötalous	20
4.6.	Investointisuunnitelma	22
4.7.	Tuloslaskelma	22
4.8.	Rahoituslaskelma	24
5.	KUNTAKONSERNI	25
5.1.	Teuvan Vuokratalot Oy	25
5.2.	Teak Oy	26
5.3.	Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari	26
5.4.	Teuvan Kaukolämpö Oy	26
6.	SEUDULLINEN YHTEISTYÖ PALVELUTUOTANNOSSA, OSAKKUUSYHTEISÖT	27
6.1.	Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä	27
6.2.	Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	28
6.3.	Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi	28
6.4.	Osakkuusyhteisö: Suomen Yrittäjäopisto Oy	29
7.	KÄYTTÖTALOUS TOIMIALOITTAIN	31
7.1.	Kunnan päätöksenteko ja valvonta	31
7.1.1.	Kunnanvaltuusto	31
7.1.2.	Kunnanhallitus	31
7.1.3.	Hyvinvointivaliokunta	31
7.1.4.	Elinvoimavaliokunta	32
7.1.5.	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja	32
7.2.	Osallisuuden toimiala	32
7.2.1.	Hallinto	32
7.2.2.	Tavoitteet vuodelle 2022	32
7.2.3.	Tiedonhallintalaki	33
7.2.4.	EU:n yleinen tietosuoja-asetus	33
7.2.5.	Osallisuustyö	33
7.2.6.	Viestintä	34
7.2.7.	Hanketoiminta	34
7.2.8.	Muut yhteistoimintaosuudet	35
7.2.9.	Kirjastopalvelut	35
7.2.10.	Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut	36
7.3.	Oppimisen toimiala	36
7.3.1.	Tavoitteet vuodelle 2022	36
7.3.2.	Oppimisen toimialan hallinto	37
7.3.3.	Esi- ja perusopetus	38
7.3.4.	Lukio	39
7.3.5.	Varhaiskasvatus	39

7.3.6.	Henkilöstö.....	40
7.4.	Elinvoimatoimiala.....	41
7.4.1.	Tavoitteet vuodelle 2022.....	41
7.4.2.	Elinvoimatoimialan hallinto.....	42
7.4.3.	Tilahallinto	43
7.4.4.	Vesilaitos	47
7.4.5.	Viemärlaitos	48
7.4.6.	Turvallisuuspalvelut	49
7.4.7.	Ruoka- ja puhtauspalvelut	50
7.4.8.	Kaavoitus, maanhankinta ja asuminen.....	50
7.4.9.	Maaseutupalvelut.....	52
7.4.10.	Jätelautakunta.....	52
7.4.11.	Viranomaislautakunta.....	53
7.4.12.	Rakennusvalvonta.....	53
7.4.13.	Elinkeinojen edistäminen.....	54
7.4.14.	Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden kuntakokeilu	54

Liitteet:

- Liite 1. Selvitys henkilöstömäärän kehityksestä vuosina 2017 - 2021 ja -suunnitelma vuodelle 2022
- Liite 2. Teuvan kuntakonserni
- Liite 3. Toimiala- ja luottamushenkilöorganisaatio
- Liite 4. Vesilaitos
- Liite 5. Viemärlaitos
- Liite 6. Rakentamisohjelma 2022–2026
- Liite 7. Talouden tasapainottamisohjelma

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Nyt laadittu talousarvio näyttää 2,9 miljoonan euron ylijäämää. Lainamäärää arvioimme voivamme pienentää ensi vuonna 2,0 miljoonaa. Sote-menoihin on budjetoitu 0,8 miljoonan kasvu. Kunnan muut menot kasvavat 0,1 miljoonaa. Valtionosuuksissa on kasvua 1,6 miljoonaa, ja verotuloja arvioimme saavamme 0,3 miljoonaa kuluvan vuoden talousarviovarausta vähemmän.

Sote-menojen kasvulla vuosina 2021 ja 2022 on ratkaiseva vaikutus niin hyvinvointialueiden kuin myös kuntien tulevaan rahoitus pohjaan vuodesta 2023 alkaen. Kyseessä on periaatteessa nollasummapeli. Sote- (ja pela) menojen kasvu kyseisinä vuosina lisää hyvinvointialueiden rahoitusta, mutta pienentää vastaavalla summalla kuntien rahoitusta. Olemme yhteistyössä Inspira Oy:n kanssa laatineet laskelmia sote-uudistuksen vaikutuksista Teuvan kunnan talouteen. Laskelmia on tehty simuloiden eri oletuksia. Lähtökohtaisesti uudistuksen vaikutus näyttäisi Teuvan kuntatalouden olevan myönteinen. Keskeisinä tavoitteina on kunnan taseeseen kertyneiden alijäämien kattaminen viimeistään vuonna 2022 ja konsernitaseen alijäämien kattaminen vuonna 2023.

Kansantalouden kehitys on mielenkiintoisessa vaiheessa. Koronapandemian aiheuttaman notkahduksen jälkeen talous on kasvanut ripeästi. Taloudessa on kuitenkin maailmanlaajuisesti syntynyt pullonkauloja. Monista raaka-aineista ja komponenteista esiintyy tarjontaan nähden ylikysyntää. Hinnat ovat osin nousseet voimakkaasti. Kotimaassa myös osaavasta työvoimasta on pulaa, vaikka myös työttömyys on edelleen kohtuullisen suurta. Inflaatio on voimistunut isommaksi kuin, mitä viime vuosina on totuttu näkemään. Huolena on virinneen kasvun tyrehtyminen, inflaation voimistuminen ja korkotason nousu, mikä voi aiheuttaa vaikean taloudellisen kierteen.

Nyt laaditun talousarvion vertailtavuus aiempiin vuosiin on osin vaikeaa, koska 1.8.2021 toteutettu hallintouudistus on viety myös osaksi tilirakennetta. Hallintouudistuksella valmistaudumme sote-uudistuksen jälkeiseen uudistuneeseen kuntaan. Kunnan toiminnot on jaettu kolmeen toimialaan: oppiminen, osallisuus ja elinvoima. Poikkisektoraalisesti toimivat valiokunnat ovat elinvoimavalio-kunta ja hyvinvointivaliokunta. Oppimisen toimialan rungon muodostavat varhaiskasvatus, peruskoulutus, lukio, kansalaisopisto ja henkilöstöasiat. Osallisuus pitää sisällään niin perinteisiä kuin vähän uudempiakin osallisuuden muotoja: vaalit, päätöksenteko, osallistuva budjetointi, muut osallisuusohjelman mukaiset toimet, kirjasto ja vapaa-aikapalvelut. Elinvoima pitää sisällään perinteisen teknisen toimen, elinkeino- ja työllisyysasiat, talouden ja konserniohjauksen.

Hallintouudistus muodostaa kivijalan kunnan uudelle strategialle. Sen laadinta aloitettiin huhtikuussa 2020, kun vanha valtuusto antoi evästyksensä uuden strategian laadintaa. Syksyllä on jatkettu kuntalaiskyselyllä ja valtuustoseminaarilla. Uusi strategia valmistuu vuoden 2021 alkupuolella, joten se ei ehdi täysimääräisesti vaikuttamaan talousarvion 2022 tavoitteisiin.

Taloussuunnitelmaan on sisällytetty varsin vähän investointeja. Moneen kertaan viivästynyt päivä-koti viimeistellään alkuvuodesta 2022. Luonto-Parran rakennuksia kunnostetaan, kun alueelle on saatu uusi yrittäjä. Suunnitelmavuosilla investointien määrä jää selvästi alle poistotason. Tähän tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota, jotta meille ei pääse muodostumaan liian suurta korjausvelkaa.

2. STRATEGISET PAINOPISTEET VALTUUSTOKAUDELLA 2021–2025

Uusi valtuustokausi on alkanut 1.8.2021 ja nykyisen valtuuston toimikausi käsittää vuodet 2021–2025. Uuden valtuustokauden strategiaa työstetään syksyn aikana, ja hyväksyttäväksi se viedään vasta vuoden 2022 alkupuolella.

Valmisteilla olevassa vuosien 2021–2025 kuntastrategiassa on valtuustoseminaarien ja työpajatyöskentelyn ohessa uusiksi, tulevaisuudenkuvaa ohjaaviksi visioajatuksiksi on noussut positiivisen kuntakuvan tuottaminen, itsenäisyyden ja vakavaraisuuden säilyttäminen sekä palveluiden säilyttäminen lähellä ihmistä. Osallisuuteen, oppimiseen ja elinvoimaan liittyvät visiolausekkeet korostavat myös mm. perhemyönteisyyttä, yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa, osallisuuden konkretisointia sekä lasten ja nuorten haasteiden ennaltaehkäisyä. Uusi visio siten monelta osin täydentää ja jatkaa vuosien 2018–2021 kuntastrategiaa.

Valmistuessaan uusi kuntastrategia tulee ohjaamaan loppuvuoden 2022 toimenpiteitä sekä vuoden 2023 talousarvion laadintaa. Vuosi 2022 on kuitenkin siirtymävaihe, jossa peilataan sekä vanhan strategiakauden jatkumoa että uusia, dialogisessa valmisteluprosessissa asukkaiden ja päätöksentekijöiden esiin nostamia tavoitteita. Toimenpideohjelmat vuodelle 2022 rakentuvat väistyvää strategiaa mukaillen, ja niihin integroidaan talousarvion mahdollistamissa raameissa uusia, kevään aikana muodostettavia, uuden strategian toimenpideohjelmia.

3. YLEISPERUSTELUT

3.1. Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne ja sitovuustaso

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Sen on toteutettava kuntastrategiaa ja turvattava kunnan edellytykset lakisääteisten tehtävien hoitamiseen.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota ja siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa toimialoille osoitetut ulkoiset määrärahat ja ulkoiset tuloarviot ovat valtuustoon nähdessä sitovia, ettei toimialoille osoitettuja määrärahoja saa siirtää käyttötalousosan ja investointiosan välillä eikä toiselle toimialalle ilman valtuuston päätöstä. Määrärahojen sitovuustaso on kaikkien toimialojen osalta nettositovuus eli menojen ja tulojen erotus.

Kunnanhallituksen toimielimelle osoittamaa määrärahaa ei saa ilman kunnanhallituksen päätöstä ylittää eikä siirtää toiselle toimielimelle. Tuloslaskelmaosan toimintatuottojen ja toimintakulujen sitovuus on sidoksissa siihen, mitä edellä on sanottu käyttötalousosan menomäärärahojen ja tuloarvioiden sitovuudesta.

Rahoitusosassa toimintapääoman muutoserät ovat informatiivisia. Pitkäaikaisia lainoja voidaan vähentää enemmän ja ottaa vähemmän kuin rahoituslaskelmaosaan on merkitty. Kunnan toiminta-ajatus, päämäärät ja tavoitteet sekä toimialueiden toiminta-ajatuksien ja päämäärät ovat siten kaikkia kuntaorganisaatioissa toimivia (luottamushenkilöt ja palkkahenkilöt) sitovia, että kaikkien tulee pyrkiä niiden saavuttamiseen ja toteuttamiseen.

3.2. Yleinen taloudellinen tilanne

Kansainvälinen talous on toipumassa pandemiakriisistä. Sitä tukevat rokotuskattavuuden nousu ja elvyttävä talouspolitiikka. Maailmantaloudessa nähdään 6 % kasvu tänä vuonna vuoden 2020 jyrkän supistumisen jälkeen. Euroalueen talous kuroo koronakuopan umpeen vuoden loppuun mennessä kasvamalla 5 prosentin vauhdilla tänä vuonna, mutta alueen elpyminen vaatii vielä talouspolitiikan tukea. Koronan deltavariantti tuo lisäksi epävarmuutta euroalueen lähiajan näkyymiin. Rokotuskattavuuden paranemisella ja rajoitustoimien suunnatummalla toteutuksella koronan riski on kuitenkin pienempi terveydelle ja talousvaikutuksetkin ovat vähäisempiä kuin aiemmin. Kehittyvien maiden alhainen rokotuskattavuus ja uusien virusvarianttien uhka varjostavat kuitenkin näkymiä vielä pidemmän aikaa.

Koronakriisi on ollut poikkeuksellisen äkillinen ja syvä, mutta myös elpyminen on ollut nopeaa. Terveyskriisi näkyy talouden kasvulukujen äkillisissä käännteissä, yksityisen kulutuksen supistumisena sekä eritahtisena elpymisenä. Tuoreimpien ennusteiden mukaan euroalue ja Yhdysvallat elpyvät merkittävästi nopeammin kriisiä edeltäneen kasvu-uran tuntumaan kuin globaalin finanssikriisin jälkeen. Yhdysvalloissa tämä tulee tapahtumaan vuonna 2022 ja euroalueella vuoden 2022 lopulla. Koronakriisi kurittaa erityisesti palvelusektoria, mutta vaikutukset eroavat myös palvelualojen välillä. Lisäksi se on iskenyt yksityiseen kulutukseen voimakkaasti ja kotitalouksien säästämisasteet ovat nousseet. Konkurssien kehitys on tukitoimien ansiosta kuitenkin toistaiseksi ollut hyvin maltillista pahiten kärsineitä toimialoja lukuun ottamatta. Työllisyyskin on kohenemassa nopeasti, mutta työmarkkinoiden toipuminen on edelleen euroalueella kesken.

Voimakkaat talouspoliittiset toimet näyttäisivät vähentäneen kriisin alussa pelättyjä pidemmän aikavälin vaurioita. Epätavanomaiset toimet rahapolitiikassa ovat pitäneet rahoitusolot keveinä ja samalla kasvattaneet keskuspankkien taseita. Yritysten ja kotitalouksien luotonsaantia ovat parantaneet valtioiden tukitoimet, sekä jo edellä mainitut kevyet rahoitusolot, ja on tätä kautta auttanut myös euroalueen elpymistä kriisistä. Julkinen velkaantuminen on selvästi suurempaa kuin kriiseissä keskimäärin, ja sen alentaminen tulee olemaan pitkäaikainen haaste.

Inflaatio on kiihtynyt väliaikaisesti odotettua nopeammaksi. Raaka-aineiden hinnannousu ja tuotantopanosten saatavuusongelmat ovat kiihdyttäneet inflaatiota maailmanlaajuisesti, mutta tasaantumisen merkkejä on nähtävissä. Euroalueen inflaatio kiihtyi elokuussa 3 prosenttiin ja pohjainflaatio 1,6 prosenttiin, tämä oli maltillisempaa kuin Yhdysvalloissa, jossa pohjainflaatio kiihtyi 3,5 prosenttiin. Energian ja polttoaineiden hinnat selittävät pääosan euroalueen ja Yhdysvaltojen inflaation kiihtymisestä.

Euroalueen inflaation arvioidaan hidastuvan ensi vuonna koronakriisistä johtuvien poikkeuksellisten hintavaikutusten vaimentuessa. Vaikka euroalueen inflaatioennusteita on viime aikoina nostettu, inflaatio on jäämässä yhä alle 2 prosentin vuosina 2022–2023. Keskipitkällä aikavälillä euroalueen inflaatiota hidastavat yhä useat tekijät, kuten talouden vapaa kapasiteetti sekä maltilliset palkkapaineet. Lisäksi euroalueella pitkät inflaatio-odotukset ovat yhä vaikeat suhteessa EKP:n inflaatiota-voitteeseen. Edellytykset palata keskipitkällä aikavälillä kestävästi 2 prosentin inflaatiovauhtiin ovat talouden elpymisen myötä kohentuneet. Tätä tukee myös EKP:n neuvoston heinäkuussa julkistama uusi rahapolitiikan strategia, joka ankkuroi euroalueen inflaatio-odotukset aiempaa vahvemmin symmetriseen 2 prosentin tavoitteeseen.

Lähde: Suomen Pankki, Euro & talous 4/2021, julkaistu 16.9.2021

3.3. Kuntatalouden yleinen tila

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Vuoden 2019 heikosta tilanteesta kuntatalous päätyi varsin hyvään tilanteeseen vuonna 2020. Viime vuoden hyvä tulos selittyy erityisesti valtion kunnille osoittamalla tuella, joka ylitti selvästi koronaepidemian aiheuttamat taloudelliset menetykset. Koronatilanne vaikuttaa edelleen kuntien toimintaan ja talouteen, ja myös

valtion tukitoimet jatkuvat mutta huomattavasti pienempinä kuin viime vuonna. Sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle, tulevalla muu-
toksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen.

Suurin ongelma kuntataloudessa on jo pitkään ollut tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun menot, jotka aiheutuvat ikääntyvästä väestöstä, siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Lisäksi alueellisesti erilainen väestönkehitys ja muut-
toliike eriyttävät edelleen kuntien talouskehitystä.

Kuntataloudesta näyttää muodostuvan haastava vuonna 2022 kuntien menojen kasvaessa tuloja nopeammin, ja toiminnan ja investointien rahavirtojen syentyessä 1,5 mrd. euroa negatiiviseksi. Henkilökustannukset muodostavat kuntien kustannuksista suuren osan, joten kevään 2022 palkka-
ratkaisulla on kuntataloudessa suuri merkitys.

Kuntatalous vahvistui merkittävästi vuonna 2020

Vuoden 2020 tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalouden tilanne oli vuonna 2020 poikkeuksellisen vahva erityisesti tulorahoituksen näkökulmasta. Parantuneen vuosikatteen taustalla vaikuttivat toimintakatteen maltillinen kasvu (2,7 %), verotulojen ennakoitua parempi kasvu (4 %), sekä suurim-
maksi osaksi koronatukipakettiin liittyvä valtionosuuksien huomattava lisäys (28 %). Valtion tukipa-
ketti ylitti selvästi koronaepidemiasta aiheutuneet taloudelliset kustannukset ja menetykset vuonna 2020. Verotulojen kasvun selittää yhteisöverotulojen 10 prosenttiyksikön väliaikainen korotus ko-
ronaepidemiaa takia sekä ansiotulojen ennakoitua parempi kehitys. Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate kaksinkertaistui edellisvuoteen nähden ollen noin 4,7 mrd. euroa (+100 milj. euroa helmi-
kuun arvioon verrattuna). Poikkeuksellisesti vuosikate riitti kattamaan poistot ja käytännössä myös investoinnit. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä oli pienin koko 2000-luvulla ollen määrältään vain kaksi, ja vain yhdellä kuntakonsernilla vuosikate oli negatiivinen.

Kuntatalouden vahvistumisesta huolimatta kuntayhtymien alijäämät ja lainamäärät kasvoivat, kun kuntakonsernien talous selvästi vahvistui.

Valtion kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet vuoden 2022 talousarvioesityksessä

Valtion toimenpiteet heikentävät kuntataloutta vuonna 2022 arviolta noin 1,2 mrd. eurolla, mutta on syytä huomioda vuoteen 2021 kohdistuneet poikkeukselliset kertaluonteiset koronatu-
et, jotka nyt päättyvät. Valtion toimenpiteet lisäävät kuntien menoja nettomääräisesti noin 60,1 milj. eurolla ver-
rattuna vuodelle 2021 budjetoituihin päätöksiin (varsinainen talousarvio ja lisätalousarviot 1-3 yh-
teensä). Valtio on päätösperäisesti lisännyt kuntien menoja kaikkineen noin 1,2 mrd. eurolla vuoden 2022 tasolla vaalikauden alusta laskien. Kuntien tuloja päätökset ovat lisänneet kaikkiaan noin 1,5 mrd. eurolla vuoden 2022 tasolla, uusiin ja laajeneviin tehtäviin kunnat saavat 100 prosentin valtion-
rahoituksen.

Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 vuoteen, mikä laajentaa oikeutta saada maksutonta opetusta. Hankkeeseen kohdennetaan 65 milj. euroa vuodelle 2022. Oppivelvollisuuden laajetessa oppivel-
vollisille opiskelijoille ovat maksuttomia päivittäisen ruokailun lisäksi myös oppikirjat, materiaalit, työ-
välineet, -asut ja -aineet sekä ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytettävät viisi koetta. Lisäksi vähintään seitsemän kilometrin koulumatkat. Uudistus tulee voimaan ikäluokka kerrallaan 1.8.2021 alkaen siten että oppivelvollisuuslaki koskee ensimmäisen kerran perusopetuksen keväällä 2021
päättäneitä. Uudistettu perusopetuksen jälkeiseen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus käyn-
nistyy 1.8.2022.

Vanhuspalvelujen hoitohenkilöstön vähimmäismitoituksen säätämiseen ympärivuorokautisen hoi-
van yksiköissä osoitetaan lisärahoitusta 43 milj. euroa lähihoitajien koulutuksen muodossa, kuntata-
louteen siitä arvioidaan kohdistuvan noin 30 milj. euroa. Kotihoidon uudistamista jatketaan kehittä-
mishankkeella, jossa parannetaan palveluiden ympärivuorokautista saatavuutta ja kehitetään

toiminnanohjausta joustavaksi asiakkaiden palvelutarpeiden mukaiseksi. Turvallista kotona asu-
mista tuetaan eri toimialojen yhteistyönä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistukseen ja sote-keskusten voimaantumiseen valmistaudu-
taan vuosina 2020-2023 palvelurakennetta kehittämällä. Tähän on varattu 132,9 milj. euroa vuodeksi
2022. Valtaosa määrärahoista kohdentuu tulevaisuuden sote-keskuksen, vanhuspalveluiden kehit-
tämisen, kansallisen mielenterveysstrategian, kuntoutuksen kehittämisen ja peruspalveluiden saa-
tavuuden parantamisen kokonaisuuksien kehittämiseen ennen niiden siirtymistä pysyviksi tulevien
hyvinvointialueiden menoksi.

Talouden sopeutuspaine kasvussa kaikissa kuntakokoryhmissä

Kuntakohtaisen painelaskelman perusteella toiminnan ja investointien rahavirta (ns. rahoituksen ta-
sapaino) vaihtelee lähivuosina kuntakokoryhmittäin merkittävästi. Vuosina 2022– 2025 toiminnan ja
investointien rahavirta on pääsääntöisesti negatiivinen kaikissa kuntakokoryhmissä. Poikkeuksen
tähän muodostaa vuosi 2023, jolloin rahoituksen tasapainoa parantaa huomattavasti se, että sote-
uudistuksesta huolimatta kuntien verotuloja tilitetään vuonna 2023 osittain vielä edellisenä vuonna
vallinneen tilanteen perusteella. Heikoin tilanne on rahoituksen tasapainon näkökulmasta vuonna
2022, mitä selittävät toimintakatteen eli nettomenojen selvä kasvu, verotulojen vaatimaton kehitys
sekä valtion korona-avustusten päättyminen.

Kuntatalous vahvistuu vuonna 2023 sote-uudistuksen ja verotulojen tilityksen ansiosta selvästi ja
myös negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä pienenee. Kuntatalouden kehitys kuitenkin heikkenee
jälleen vuosina 2024-2025 ja negatiivisen vuosikatteen kuntia ennakoidaan olevan kehyskauden
loppuvuosina hieman alle 15, ja aikaisempien vuosien tapaan ne ovat pääosin pieniä, alle 5 000
asukkaan kuntia. Negatiivisten vuosikatteen kuntien lukumäärä vaihtelee merkittävästi vuosina
2022-2025.

Kuntatalousohjelman yhteydessä laadittujen kuntakohtaisten painelaskelmien perusteella talouden
sopeutuspaine on lähivuosina kasvussa kaikissa kuntakokoryhmissä. Kuntien rahoituksen tasapai-
notilaa kuvataan kuntatalousohjelmassa toiminnan ja investointien rahavirta -käsitteen avulla. Yk-
sinkertaistettuna tunnusluku ilmaisee negatiivisena paineen lainakannan kasvattamiseen tai vero-
prosentin korottamiseen ja positiivisena laskennallista mahdollisuutta muun muassa lainojen lyhen-
tämiseen tai veroprocentin alentamiseen. Laskelman perusteella toiminnan ja investointien rahavirta
vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin, mutta arvioidaan pysyvän kaikissa kuntakokoryhmissä
kehyskauden loppuun negatiivisena.

Vuosina 2022-2025 merkittävin kunnallisveron korotuspaine kohdistuu 20 000 – 40 000 asukkaan
kuntiin. Tarkastelukauden lopulla korotuspainetta on edelleen kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta
vuosina 2024-2025 paine kasvaa erityisesti pienissä, alle 2 000 asukkaan kunnissa. Suurten kuntien
korotuspainetta selittää osittain korkea investointitaso.

Lähde: Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma vuodelle 2022, Syksy 2021, julkaistu 27.9.2021

3.4. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus (sote-uudistus)

Eduskunta on hyväksynyt sote- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja pre-
sidentti Niinistö on vahvistanut ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti. Hyvinvointialueet
aloittivat toimintansa 1.7.2021. Osa säännöksistä tulee voimaan 1.3.2022 uusien aluevaltuustojen
aloittaessa toimintansa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy
kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Uudistusta koskevan lainsäädännön voi-
maantulo luo kunnille useita kustannuksia aiheuttavia uusia velvoitteita sekä ennen järjestämisteh-
tävien siirtymistä hyvinvointialueille vuosina 2021–2022 että sen jälkeen vuodesta 2023 lukien.

Voimaannpanolaki (616/2021) velvoittaa kuntia muun muassa osallistumaan uudistuksen täytäntöönpanon valmisteluun ja tarvittavan virka-apun antamiseen. Vuoden 2022 talousarvioesitykseen sisältyy 2 milj. euron lisäys peruspalvelujen valtionosuusmomentille liittyen velvollisuuteen osallistua uudistuksen valmisteluun.

Sote-uudistuksessa koko julkinen sosiaali- ja terveydenhuolto uudistetaan, samalla uudistetaan myös pelastustoimen palvelut. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksessa vastuu sote-palvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Suomen väestö ikääntyy ja syntyvyys laskee, tämä johtaa huoltosuhteen muuttumiseen. Ikääntyvä väestö tarvitsee yhä enemmän palveluja, työikäisiä on jatkossa vähemmän, ja täten myös verotulot vähenvät vuosi vuodelta.

Nykyisin hoitoon ja palveluihin pääsyä voi joutua odottamaan eivätkä kaikki saa yhdenvertaisesti sosiaali- ja terveyspalveluja. Uudistuksen tavoitteena on, että jokainen saa laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja yhdenvertaisesti, jokainen saisi apua varhaisessa vaiheessa. Perustason palveluita vahvistetaan ja painopistettä siirretään ehkäisevään työhön, tavoitteena on varmistaa, että palvelut vastaavat ihmisten tarpeisiin ja ongelmiin voidaan puuttua ajoissa. Tavoitteena on potilaan pääsy terveydenhuollon ammattilaisen vastaanotolle seitsemän päivän sisällä hoidontarpeen arvioinnista. Lähipalveluja monipuolistetaan jatkossa myös verkkopalveluilla ja kotiin tuotavilla sekä liikkuvilla palveluilla. Digitaalisten palveluiden avulla voi varata aikaa vastaanotolle, kysyä ohjeita, arvioida hoidon tarvetta sekä keskustella virtuaalisesti lääkärin tai sosiaalityöntekijän kanssa. Kiireellisessä avun tarpeessa käytetään jatkossakin lähintä päivystystä. Peruspalveluja kehitetään Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmassa. Ohjelman tarkoituksena on perustaa Suomeen laaja-alaisia sosiaali- ja terveyskeskuksia, joista ihminen saa tarvitsemansa avun yhden yhteydenoton kautta.

Hyvinvointialue

Hyvinvointialueet perustetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannpanoa koskevalla lailla, joka tuli voimaan 1.7.2021. Hyvinvointialueiden toimintaa valmistelevat väliaikaiset valmistelutoimielimet (VATE). Valmistelutoimielimen toimivalta on rajoitettu siten, että se voi tehdä sopimuksia enintään 31.12.2023 asti. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) on aloittanut toimintansa syksyllä 2021 varmistaakseen uudistuksen toteutumisen sujuvasti ja turvallisesti. VATE vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa. Ensimmäiset aluevaalit pidetään 23.1.2022 ja aluevaltuuston toimikausi alkaa 1.3.2022. Hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023, minkä jälkeen se vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämisestä Etelä-Pohjanmaalla. Hyvinvointialueita on yhteensä 21, lisäksi Helsingin kaupunki vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä alueellaan.

Hyvinvointialue on kunnista ja valtiosta erillinen julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto, tytäryhteisöineen se muodostaa hyvinvointialuekonsernin. Hyvinvointialue järjestää sille lailla säädetyt tehtävät, joita ovat toiminnan alkaessa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen. Hyvinvointialue voi ottaa hoitaakseen alueellaan myös sen lakisääteisiä tehtäviä tukevia tehtäviä, mutta sen itselleen ottamien tehtävien hoitaminen ei saa vaarantaa laajuudeltaan sen lakisääteisten tehtävien hoitamista. Hyvinvointialue voi myös sopia tehtävänsä järjestämisvastuun siirtämisestä yhdelle tai useammalle kunnalle, jolla on hyvinvointialueen arvion mukaan riittävät taloudelliset ja muut voimavarat näiden tehtävien hoitamiseen.

Monituottajuus on edelleen mahdollista lainsäädännön reunaehdot huomioiden. Yksityisiltä palveluntuottajilta voidaan hankkia kaikkia palveluja, joiden hankkimista ei ole erikseen laissa kielletty. Palvelujen tuottamisessa voidaan käyttää edelleen myös palveluseteliä. Palvelusetelilaki on tarkoitettu uudistaa jatkossa erikseen. Hyvinvointialue voi hankkia asiakkaalle annettavia sosiaali- ja terveyspalveluja yksityiseltä palveluntuottajalta sopimukseen perustuen, jos palvelujen hankkiminen on tarpeen tehtävien tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi. Hyvinvointialueen yhtiöt rinnastuvat sote-

järjestämislaissa yksityisiin palveluntuottajiin tuottaessaan alueelle palveluja. Julkisomisteinen yhtiö ei ole rinnastettavissa viranomaistoimijaan. Ostopalveluna hankittavien palvelujen on oltava sisältyänsä, laajuudeltaan ja määrälliseltä osuudeltaan sellaisia, että hyvinvointialue pystyy huolehtimaan kaikissa tilanteissa järjestämisvastuunsa toteuttamisesta. Hyvinvointialue voi hankkia kokonaisuudessaan lääketieteelliset tai hammaslääketieteelliset tukipalvelut sekä niihin liittyvän erityisosaamisen, jos se on tarpeen tukipalveluiden laadun, osaamisen ja kustannustehokkuuden turvaamiseksi. Ostopalveluna ei saa hankkia järjestämisvastuun toteuttamiseen kuuluvia tehtäviä, julkisen vallan käyttöä sisältäviä palveluja (jollei muussa laissa erikseen toisin säädetä), sosiaalityötä, sosiaalipäivystystä, terveydenhuollon ympärivuorokautista päivystystä eikä ensihoitopalveluun kuuluvia järjestämistehtäviä. Yksityisen palveluntuottajan palveluissa voidaan käyttää julkista valtaa, jos siitä on säädetty lailla erikseen (esim. lastensuojelulaissa ja kehitysvammalaissa säädetään rajoitustoimenpiteiden käytöstä). Hyvinvointialueen palveluissa voidaan käyttää yksityiseltä palveluntuottajalta hankittua työvoimaa tai vuokratyövoimaa ostopalvelujen hankkimista vastaavin edellytyksin. Myös terveydenhuollon ympärivuorokautisessa päivystyksessä voidaan käyttää hankittua tai vuokrattua työvoimaa täydentävästi. Laajempi hankittu/vuokratun työvoiman käyttö ympärivuorokautisessa päivystyksessä on sallittua tilapäisesti tai henkilöstön saatavuusongelmissa. Sosiaalihuollon asiakkaan palvelutarpeen arviointia ja päätöksentekoa sosiaalipalvelun antamisesta ei voi antaa yksityisen palveluntuottajan tai siltä hankittuun taikka vuokratun henkilöstön tehtäväksi. Ostopalveluna annettavassa perusterveydenhuollossa ja sen yhteydessä toteutettavissa erikoissairaanhoidon palveluissa, jotka eivät vaadi erikoissairaanhoidon sairaala- tai poliklinikkaolosuhteita, voidaan sen sijaan tehdä hoidon tarpeen arviointia ja hoitoratkaisuja. Työvoimaksi hankittu/vuokrattu lääkäri tai hammaslääkäri voi edellä todetun lisäksi tehdä hoidon tarpeen arvioinnin ja hoitoratkaisuja myös ympärivuorokautisessa päivystyksessä sekä hoidettaessa erikoissairaanhoidon otettua potilasta.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Sote-uudistuksessa peruspalveluja kehitetään Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmassa, jonka tarkoitus on perustaa Suomeen laaja-alaisia sosiaali- ja terveyskeskuksia, joista palvelut saa sujuvasti. Kehittämishankkeilla on viisi pää tavoitetta. Kustannusten nousun hillitseminen, palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen, palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen, sekä palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden ja oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen. Lisäksi toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakkoivaan työhön. Digitaalisuuteen liittyvät toimenpiteet ovat osa kaikkien tavoitteiden toteuttamista. Tämän ohjelman toteutus tapahtuu alueellisissa kehittämissuunnitelmissa, joihin sosiaali- ja terveysministeriö myöntää valtionavustuksia. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos tukee ja koordinoi alueellisten hankkeiden toimeenpanoa, sosiaali- ja terveysministeriö rahoittaa ja linjaa ohjelmatyötä.

lähde: soteuudistus.fi

3.5. Valtionosuudet ja verotulot

3.5.1. Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2022 hieman alle 8 mrd. euroa. Valtionosuudet kasvavat vuoden 2021 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 290 milj. eurolla. Vertailussa edellisvuoteen tulee kuitenkin huomioida, että vuonna 2021 peruspalvelujen valtionosuuteen tehtiin

koronaepidemiasta johtuen 300 milj. euron kertaluonteinen lisäys, joka poistuu vuonna 2022. Valtionosuuden kasvua vuonna 2022 selittävät ennen kaikkea hallituksen kevään 2021 kehysriihessä päättämä 246 milj. euron erillinen valtionosuuden korotus sekä vuoden 2022 indeksikorotus, joka on noin 188 milj. euroa. Lisäksi valtionosuuden tasoa nostavat kuntien uudet ja laajenevat tehtävät, joista taloudellisesti merkittävimmät ovat vanhuspalvelulain muutos (43,7 milj. euroa), sote-asiakasmaksulain uudistus (28,0 milj. euroa), lastensuojelun jälkihuollon laajennus (12 milj. euroa) ja seulonahjelman laajennus (10 milj. euroa). Muita peruspalvelujen valtionosuuksiin vaikuttavia tekijöitä ovat oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen (8,4 milj. euroa), varhaiskasvatuksen tuki (6,25 milj. euroa), lastensuojelun vähimmäishenkilöstömitoitus 4,8 milj. euroa sekä sairausvakuutuslain muutos 1,0 milj. euroa

Yhteensä tehtävät muutokset lisäävät valtionosuuksia vuonna 2022 lähes 120 milj. euroa. Valtionosuuden laskennassa käytettävien asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset kasvattavat valtionosuutta puolestaan noin 54 milj. eurolla. Vuoden 2022 valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen vaikutus on 564 milj. euroa. Hallitus päätti kuitenkin kevään 2021 kehysriihen yhteydessä, että kustannustenjaon tarkistuksen valtionosuusvaikutusta ei huomioida johtuen siitä, että kuntataloutta on tuettu voimakkaasti vuonna 2020 ja tukea jatketaan vuonna 2021, minkä lisäksi koronasta aiheutuvat välittömät kustannukset kompensoidaan kunnille.

Valtionosuuden tasoa laskee vuonna 2022 erityisesti vuonna 2021 maksettujen kertaluonteisten lisäysten poistuminen sekä edellä mainittu valtion ja kuntien välisen kustannusten jaon tarkistuksen vaikutuksen neutralisointi. Lisäksi valtionosuuden tasoon vaikuttaa alentavasti muun muassa perustoimeentulotuen kuntien maksuosuuden muutos (-20 milj. euroa) sekä valtionosuuksista tehtävä siirto vapaaehtoisesti kuntaliitosten yhdistymisavustuksiin (-10 milj. euroa). Peruspalvelujen valtionosuuden tasoon vaikuttavat myös edelleen vuosien 2016, 2018 ja 2019 indeksikorotuksiin liittyvät vähennykset (yht. -168,5 milj. euroa) sekä kilpailukykysovimukseen liittyvä vähennys (-233,6 milj. euroa). Vuonna 2022 yli puolet valtionosuuden muutoksesta on sisäisiä teknisiä muutoksia, joissa aikaisemmin määräaikaisina pidetyt vähennykset on muutettu pysyviksi. Tämä momentin sisäinen tekninen muutos ei vähennä kuntien saaman valtionosuuden määrää. Valtionosuusprosentti on laskenut viimeisen kymmenen vuoden aikana noin 10 prosenttiyksikköä, mutta se ei kerro kunta-valtiorahoitussuhteen muutoksesta. Vaikka valtionosuusprosentti vuonna 2022 selvästi laskee, nousee valtionosuuksien määrä samanaikaisesti noin 300 milj. eurolla.

Lähde: Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma vuodelle 2022, Syksy 2021, julkaistu 27.9.2021

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta:

1. valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja
2. opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät sosiaali- ja terveydenhuolto, varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi ja asukasperustaisesti rahoitettava taiteen perusopetus.

Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät lisäosat, järjestelmämuutoksen tasaus ja valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetyksen kompensatio. Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta tuli voimaan vuonna 2010. Edellisen kerran peruspalvelujen valtionosuuslainsäädäntöä muutettiin valtionosuuden määräytymisperusteiden osalta vuonna 2015.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus maksetaan kunnille osana yhdistettyä valtionosuusmaksusta jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä. Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus

Suomen valtionosuusjärjestelmässä tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Nimensä mukaisesti tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta.

Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ole täten vaikutusta kunnan saaman tasaustalouden tai maksaman tasaustalouden määrään.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen rahoituksen euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakouluille.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan.

Lähde: Kuntaliitto, kuntaliitto.fi/talous/valtionosuudet

Kuntien valtionavut valtiovarainministeriön kuntatalousohjelmassa

Vuoden 2022 talousarvioesityksessä kuntien valtionavut ovat yhteensä 13,1 mrd. euroa, mikä on noin 900 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa.

Vuoden 2021 aikana on annettu kuitenkin useita lisätalousarvioita ja mikäli ne huomioidaan, ehdotetut valtionavut vuodelle 2022 ovat 1,1 mrd. euroa pienemmät kuin aiempina vuonna. Alenema johtuu pääsääntöisesti siitä, että vuodelle 2022 ei ole budjetoitu vastaavia määräaikaista koronatuksia kuin vuodelle 2021. Vuoden 2021 talousarvioon sisältyi mm. 1,6 mrd. euron valtionavustus koronatestauksen ja jäljityksen kustannuksiin. Yhteensä valtionapujen taso alenee 0,9 mrd. euroa vuoden 2021 varsinaisesta talousarviosta.

Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 0,3 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa, eli kokonaisuudessaan 9,1 mrd. euroa. Tässä vertailussa ei ole otettu huomioon vuoden 2021 lisätalousarvioita.

Lähde: Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma vuodelle 2022, Syksy 2021, julkaistu 27.9.2021

3.5.2. Verotulot

Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet, joten verotuksella on merkittävä vaikutus kuntatalouteen. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta sekä kiinteistöverosta.

Kuntien verotulot koostuvat kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverosta. Kunnallisveron osuus verotuloista on ollut keskimäärin noin 84 prosenttia, kiinteistöveron noin 8 prosenttia ja yhteisöveron noin 8 prosenttia. Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2021 yhteensä noin 25,3 mrd. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot kasvaisivat reilulla 6 prosentilla. Verotulojen kasvua selittävät erityisesti suotuisa tulo- ja työllisyyskehitys. Vuonna 2022 verotulojen ennustetaan kasvavan 0,8 prosenttia.

Veroennuste

Kuntaliiton 28.9.2021 päivittämän veroennusteen mukaan Teuvan verotuotoksi arvioidaan vuonna 2021 noin 17,393 miljoonaa euroa. Veroennusteessa on muun muassa huomioitu toteutuneet verotilitykset elokuuhun asti sekä sote-uudistuksen arvioidut vaikutukset kunnallis- ja yhteisöveroon vuodesta 2023 eteenpäin. Ennusteessa on huomioitu palkkojen, eläkkeiden, työttömyysturvaetuuksien sekä muiden veronalaisten sosiaalietuuksien muutokset verovuodelle 2020 ja ne perustuvat Verohallinnon tulokehitystilaston tietoon (12.4.2021). Tämän lisäksi ennusteessa on huomioitu Verohallinnon 28.9.2021 julkaisema ennakkotieto koskien koko maan maksuunpantua kunnallisveroa verovuonna 2020. Ennusteessa verovuoden 2021 kesän talousspurtti näkyy selvästi kuluvan vuoden palkkasumman kehitysarviossa. Toukokuussa palkkasumman muutokseksi arvioitiin 2,8 %, ja nyt muutos on arviolta noin 4,0 %. Tämän seurauksena ennusteessa on laskettu myös työttömyysturvaetuuksia hieman vastaamaan uutta kehitysarviota. Myös ensi vuodelle palkkasumman odotetaan kasvavan melkein yhtä paljon.

Vuosille 2023–2025 veroennusteessa on ensi kertaa huomioitu soteuudistuksen arvioituja vaikutuksia kunnallisverotuloihin. Ansiotulot eivät muutu uudistuksen myötä. Kunnallisveron vähennyksiin sen sijaan on tulossa merkittäviä muutoksia. Valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistetään uudistuksessa siten, että tulosta tehtävät vähennykset myönnettäisiin samoin perustein ja samansuuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Uudistus koskee kunnallisverotuksen perusvähennystä, ansiotulovähennystä ja opintorahavähennystä. Eläketulovähennys myönnettäisiin myös samoin perustein. Verotuslaskenta tapahtuisi kuitenkin edelleen erikseen valtionverotuksen ja kunnallisverotuksen osalta.

Tuloveroprosentin leikkaus verovuodelle 2023 (% -yksikköä) vuoden 2022 tasosta tehdään samansuuruisesti kaikilta kunnilta. Ennusteessa on huomioitu toukokuun siirtolaskelmassa sovellettavaa leikkausta -12,39 % -yksikköä joka valmistelun edetessä tulee muuttumaan. Nykyistä suurempi osuus verosta tehtävistä vähennyksistä siirtyy valtion verosta tehtäviksi. Tästä johtuen kunnallisverosta vähennettävä osuus pienenee huomattavasti ja samalla kunnallisveron efektiivisyys myös paranee (nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotus).

Kunnallisveron tilityksissä kalenterivuosina 2023–2025 on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja nostavat näin ollen veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti muutosvuosina 2023 ja 2024. Maksettava yhteisövero verovuonna 2020 perustuu niin ikään Verohallinnon ennakkotietoon per 10.8.2021 ja tämän perusteella arvioitua lopulliseen maksuunpanoarvioon. Myös yhteisöveron kehitysarvio seurasi hyvin toukokuun arviota - noin 40 miljoonaa euroa enemmän yhteisöveroa on odotettavissa. Verovuoden 2021 maksettavaan yhteisöveroon ei olisi odotettavissa korotusta, vaikka kuluvan vuoden tilitettävät ennakkoverot ovatkin olleet vahvassa kasvussa. Ensi vuonna kertyisi näin ollen verrattain vähemmän verovuoden 2021 veroja. Yhteensä yhteisöveroa tilittyisi tänä vuonna noin 150 miljoonaa enemmän ja ensi vuonna noin 100 miljoonaa vähemmän, verrattuna toukokuun arvioon.

Sote-uudistusvuosina 2023–2025 maksettava yhteisövero yhteensä olisi hyvässä kasvussa. Kuntaryhmän osuutta leikataan uudistuksen myötä kolmanneksella ja näin ollen kuntien osuus yhteisöverosta putoaa melkein 30 % verovuonna 2023.

Myös yhteisöverotilityksissä kalenterivuosina 2023–2025 on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 tilitettävät yhteisöverot. Ne kertyvät vanhoilla kuntaryhmän osuuksilla ja nostavat näin ollen veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti muutosvuosina 2023 ja 2024. Sote-uudistuksen toteutuessa 1.1.2023 lukien, kuntien valtionosuuksia ja verotuloja vähennetään kunnilta siirtyviä tehtäviä vastaavasti. Tämän hetkisen arvion mukaan veroprosentteja leikataan 12,39 %-yksikköä vuoden 2022 tasosta. Luku täsmentyy valmistelun edetessä. Olennaista on huomata, että päättäessään vuoden 2022 veroprosentista kunta käytännössä myös lukitsi vuoden 2023 veroprosentin.

Kiinteistöverot

Kunnan kiinteistöveroprosenteista päättää vuosittain kunnanvaltuusto lain salliman vaihteluvälin puitteissa. Laissa erotetaan vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti ja yleinen kiinteistöveroprosentti, joka koskee maapohjaa ja muita rakennuksia kuin vakituisia asuinrakennuksia. Lisäksi kunta voi määrätä kiinteistöveroprosentin muille asuinrakennuksille (joita ovat lähinnä vapaa-ajan asunnot), voimalaitoksille ja ydinvoimalaitoksille sekä rakentamattomalle rakennuspaikalle.

Rajat, joiden välille kiinteistöveroprosentit voidaan lain mukaan määrätä, ovat seuraavat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 - 2,00
- Vakituksen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,41 - 1,00
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93 - 2,00
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti enintään 3,10
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 2,00 - 6,00
- Yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja maapohjan kiinteistöveroprosentti voidaan kunnanvaltuuston päätöksellä määrätä muuten kiinteistöveroprosenteista säädettyä alhaisemmaksi, mikäli kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiassa yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Tällöin kiinteistöveroprosentti voi olla myös 0,00.

Lähteet: Kuntaliitto ja Verohallinto

Veronluonteiset tulot yhteensä

Kunnanvaltuusto määräsi kokouksessaan 8.11.2021 (§ 249) vuoden 2022

- yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi 1,05
- muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi 1,30
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi 0,60
- voimalaitosten kiinteistöveroprosentiksi 3,10
- tuloveroprosentiksi 22,50.

			TP 2019	TP 2020	TA 2021 + arvio	TA 2022
Kunnallisveroprosentti			22,5	22,5	22,5	22,5
Kiinteistöveroprosentit						
	yleinen		1,05	1,05	1,05	1,05
	muut asuinrakennukset		1,3	1,3	1,3	1,3
	vakituinen asunto		0,6	0,6	0,6	0,6
Verotulot						
	kiinteistöverot		1 104 168	1 002 177	1 070 000	1 068 000
	yhteisövero		922 927	978 979	1 327 000	987 000
	kunnallisvero		14 563 887	14 829 775	14 996 000	15 049 000
	Verot yhteensä		16 590 982	16 810 931	17 393 000	17 104 000
Valtionosuudet						
	yleinen valtionosuus		18 471 023	19 719 889	19 169 921	20 781 872
YHTEENSÄ			35 062 005	36 530 820	36 562 921	37 885 872

Yllä olevassa taulukossa TA 2021 + arvio -sarake tarkoittaa Kuntaliiton veroennustekehikon 28.9.2021 päivitettyjen lukujen mukaisia summia, jotka poikkeavat vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion summista jonkin verran. Verotuloja on viimeisimmän tiedon mukaan odotettavissa 17 393 000 euroa, joka on 894 000 euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2021. Vuodelle 2021 on arvioitu verotulojen määräksi 16 499 000 euroa. Valtionosuuksiin on odotettavissa

vain pieniä muutoksia vuoden 2021 aikana laadittuun talousarvioon verraten. Viimeisimmän tiedon mukaan valtionosuuksien määrä olisi 2 079 euroa enemmän.

4. TEUVAN KUNNAN TALOUS

4.1. Yleistä

Tilinpäätös 2020

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä tulos on **3 144 084,36 euroa**, mikä on noin 2,5 miljoonaa euroa parempi kuin edellisenä vuonna 2019. Vuosikate on 4,51 miljoonaa euroa. Taseeseen kertynyt alijäämä on 1,55 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveysmenot laskivat 2,6 prosenttia 21,08 miljoonaan euroon. Kunnan muut kuin sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdistuvat toimintamenot laskivat 2,1 prosenttia eli noin 315 000 euroa.

Verotuloja kertyi 16,8 miljoonaa euroa, mikä oli noin 220 000 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna 2019. Valtionosuuksia maksettiin 19,7 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen 2019 verrattuna kasvua oli noin 1,2 miljoonaa euroa.

Velan määrä laski 3,3 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen määrä nousi 15,7 miljoonaan euroon, mutta muutos johtui lainakannan muutoksesta lyhytaikaisesta pitkäaikaiseen lainaan. Lyhytaikaisen rahoituksen määrä kuntatodistusten muodossa oli vuoden vaihteessa 1,0 miljoonaa euroa.

Teuvan kuntakonserniin kuuluu seitsemän tytäryhtiötä, joista merkittävimmät ovat Teuvan Kaukolämpö Oy, Teak Oy ja Teuvan Vuokratalot Oy. Kuntakonsernin taseen loppusumma on yhteensä 56,9 miljoonaa euroa. Toimintakulut olivat 72,3 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 41,1 miljoonaa euroa. Konsernin toimintakate oli -31 miljoonaa euroa, kun se kunnan osalta oli -31,95 miljoonaa euroa. Konsernin vuosikate oli 6,4 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset olivat 2,7 miljoonaa euroa. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 3,7 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma laski vuoteen 2019 verrattuna 265 000 euroa. Konsernin lainat euroa/asukas ovat 5 568 euroa (6 011 euroa vuonna 2019).

Hallintouudistus 1.8.2021

Teuvan kunnassa on toteutettu toimialaorganisaation organisaatiouudistus 1.8.2021, joskin osa toimenpiteistä esimerkiksi henkilöstön osalta tulee voimaan vasta 1.1.2022.

Organisaatiouudistusta valmisteltiin iltakouluissa syksyllä 2020 ja alkuvuonna 2021. Valmistelu päättyi esittämään kolmen toimialan mallia: osallisuuden, oppimisen ja elinvoiman toimialat. 1.8.2021-31.12.2021 on toiminut siirtymisvaiheena, jossa toimialajohtajien talousvastuut ovat vastanneet vielä vanhan talousarviokauden mukaisia hallinnon, hyvinvointipalvelujen ja yhdyskuntarakenteen toimialajakoa, mutta toimintoja on alettu siirtämään uuden rakenteen mukaiseksi.

Organisaatiouudistuksen vuoksi vuoden 2022 talousarvio ei ole vertailtavissa vuoden 2020 tai 2021 tilinpäätöksen toimialajakoon toimialoittain. Muutoksia yksittäisissä tulosalueissa on vähemmän, mutta esimerkiksi hallintopalveluista on siirtynyt merkittäviä osia muille toimialoille, kuten työllisyyden hoitoon ja matkailun edistämiseen liittyvät osat uuteen elinvoiman toimialaan ja mm. henkilöstöön liittyvät osat uuteen oppimisen toimialaan. Talousarvion kokonaisuuden vertailtavuus on kuitenkin säilynyt vuosien 2021 ja 2022 välillä.

Kuntakonserni

Teuvan kuntakonserniin kuuluu seitsemän tytäryhteisöä. Näistä merkittävimmät ovat Teuvan Kaukolämpö Oy, Teak Oy, Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari ja Teuvan Vuokratalot Oy. Niiden tilannetta ja näkymiä avataan laajemmin talousarvion 5. luvussa.

Seudullinen yhteistyö

Seudullisista toimijoista merkittävimmät ovat Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä ja Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy. Sote-uudistus toteutuu vuoden 2023 alussa ja sen tilannetta kuvataan tarkemmin talousarvion yleisperusteluissa. Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä on purettu ja elinkeinopalvelut ostopalveluna Teuvan kunnalle tuottaa Teak Oy. Seudullinen yhteistyö on esitelty talousarvion 6. luvussa.

4.2. Talouden tasapainottamisohjelma

Valtiovarainministeriö asetti elokuussa 2017 kuntalain 118 §:n mukaisen Teuvan kuntaa koskevan arviointiryhmän, jonka tehtävänä oli tehdä laissa tarkoitettu selvitys kunnan mahdollisuuksista turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut. Kunnanvaltuusto hyväksyi (18.12.2017/ 55 §) kunnan talouden tasapainottamisohjelman, joka kokonaisuudessaan leikkasi menoja noin 1,1 miljoonaa euroa ja korotti veroja 0,4 miljoonaa euroa. Tasapainottamisohjelman toimenpiteet sisälsivät sekä lyhytaikaisia että pitkävaikutteisia toimenpiteitä. Arviointiryhmä piti antamassaan ehdotuksessa (8.2.2018, VM74:00/2017) keskeisenä, että kunta toteuttaa johdonmukaisesti tasapainottamisohjelman siinä muodossa kuin se on valtuustossa hyväksytty ja jatkaa sen kehittämistä huomioiden muuttuvat olosuhteet.

Talouden tasapainottamisohjelmaa on toteutettu Teuvalla suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti. Tämä on näkynyt konkreettisesti siinä, että vuosien 2018 - 2020 tilinpäätökset ovat olleet ylijäämäiset. Lainamäärää on vähennetty ja kassavirta on ollut vahvasti positiivinen.

Jo ennen joulukuussa 2017 vahvistettua talouden tasapainottamisohjelmaa Teuvan kunnanvaltuusto oli hyväksynyt kolme talouden säästöpakettia vuosina 2012–2014. Vuosien aikana säästötoimenpiteet ovat kohdistuneet laajasti kunnan toimintoihin, kiinteistöihin ja henkilöstöön. Toiminnoista säästöjä on haettu tehostamisen ja toimintojen karsimisen kautta. Kiinteistösäästöjä on saatu aikaiseksi kiinteistökantaa vähentämällä. Henkilöstösäästöt ovat sisältäneet luonnollisen poistuman hyödyntämisen ja henkilöstön lomautukset. Teuvan kunta ja henkilöstö kävivät yhteistoimintaneuvottelut vuonna 2014. Neuvottelujen tuloksena kunnassa päädyttiin 20 henkilötyövuoden vähentämiseen vuosien 2014–2015 aikana. Tästä puolet tapahtui luonnollisen poistuman kautta, puolet vähennyksestä toteutettiin irtisanomisilla.

Uusi talouden tasapainottamisohjelma laadittiin vuonna 2019. Kunnanvaltuusto hyväksyi sen kokouksessaan 30.9.2019 (§ 35). Tätä tasapainottamisohjelmaa on myöhemmin päivitetty erityisesti vuoden 2021 toimenpiteiden osalta. Päivitetyt toimenpiteet on huomioitu myös vuoden 2022 talousarviovalmistelussa.

Päivitetty talouden tasapainottamisohjelma on talousarvion liitteessä 7.

4.3. Henkilöstömenot

Kunnan henkilöstömenot olivat vuonna 2012 vielä noin 11 miljoonaa euroa eli 60 prosenttia kunnan omista toimintamenoista. Toteutetut talouden sopeuttamisohjelmat ovat sisältäneet henkilöstöön kohdistuvia säästötoimenpiteitä, joiden vaikutus on näkynyt henkilöstömenojen lähes vuosittaisena

vähennyksenä. Teuvan kunnan henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 8,87 miljoonaa euroa vuonna 2020. Henkilöstökulut laskivat 283 000 euroa (3,1 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna. Maksettujen palkkojen määrä laski noin 227 000 euroa (3,56 prosenttia) ollen noin 6,2 miljoonaa euroa. Henkilösivukulut pysyivät vuoden 2019 tasolla laskien noin 10 000 euroa (0,5 prosenttia). Sairausvakuutus- ja tapaturmakorvauksia kunnalle maksettiin noin 66 000 euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä henkilöstömenot olivat 8,87 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 talousarviossa henkilöstökustannukset ovat 9,08 miljoonaa euroa.

Vakinaisen henkilöstön määrä on vähentynyt viime vuosien aikana. Henkilöstöraportin 2020 mukaan henkilöstöä oli 146 vakituista ja 66 määräaikaista henkilöä. Vuoden 2020 henkilöstöraportin eläkepoistumaennusteen mukaan lähivuosien aikana eläkeiän saavuttaa vuosittain noin 10 työntekijää. Kaikkia vapautuvia paikkoja ei tulla täyttämään.

4.4. Tilastoja

TEUVAN VÄESTÖN IKÄJAKAUMA v. 2000 - 2020						
Vuosi	0-6 vuotiaat	7-14 vuotiaat	15-24 vuotiaat	25-64 vuotiaat	Yli 65 vuotiaat	Väkiluku yht. 31.12.
2000	436	696	756	3272	1460	6620
2001	431	673	722	3224	1458	6508
2002	416	642	715	3160	1470	6403
2003	413	614	722	3125	1466	6340
2004	407	591	720	3083	1506	6307
2005	390	568	723	3040	1499	6220
2006	387	539	700	3007	1525	6158
2007	385	522	723	2994	1534	6158
2008	385	516	700	2959	1517	6077
2009	363	520	642	2936	1501	5962
2010	375	517	609	2884	1538	5923
2011	368	517	599	2785	1578	5847
2012	369	502	565	2748	1583	5767
2013	379	483	540	2646	1608	5656
2014	380	458	505	2567	1633	5543
2015	355	467	482	2507	1671	5482
2016	348	453	470	2437	1655	5363
2017	324	446	475	2372	1652	5269
2018	301	438	449	2307	1663	5158
2019	288	433	451	2231	1673	5076
2020	274	432	437	2139	1712	4994

TEUVAN VÄKILUVUN KEHITYS
(Lähde: Tilastokeskus)

VUOSI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
VÄKILUKU	5923	5847	5767	5656	5543	5482	5363	5269	5158	5076	4994

VUOSI 2021	Yhteensä	Muutos ed. kk (henk.)
Tammikuu	4981	-13
Helmikuu	4976	-5
Maaliskuu	4978	2
Huhtikuu	4975	-3
Toukokuu	4972	-3
Kesäkuu	4974	2
Heinäkuu	4980	7
Elokuu	4971	-9
Syyskuu	4957	-14
Lokakuu	4948	-9

Väestönm muutosten tiedot 2020 ja ennakkotiedot 2021 (tammi-lokakuu)
(Lähde: Tilastokeskus)

	Elä- vänä synty- neet	Kuol- leet	Luon- nolli- nen väest. lisäys	Kuntien välinen tulo- muutto	Kun- tien vä- linen lähtö- muutto	Kuntien välinen netto- muutto	Maa- han- muutto	Maasta- muutto	Netto- maa- han- muutto	Koko- nais- muu- tos	Väki- luku kk:n lo- pussa
Väkiluku 1.1.2020											5076
Tammikuu	1	7	-6	8	8	0	1	0	1	-5	5071
Helmikuu	2	7	-4	11	15	-4	0	1	-1	-7	5064
Maaliskuu	1	6	-5	13	19	-6	0	0	0	-11	5053
Huhtikuu	2	4	-2	13	6	7	0	0	0	5	5058
Toukokuu	3	6	-3	12	9	3	0	0	0	0	5058
Kesäkuu	2	3	-1	4	18	-14	0	0	0	-15	5043
Heinäkuu	0	10	-10	12	15	-3	2	1	1	-12	5031
Elokuu	5	3	2	15	33	-18	0	1	-1	-17	5014
Syyskuu	2	12	-10	14	18	-4	1	0	1	-13	5001
Lokakuu	4	3	1	10	17	-7	0	0	0	-6	4995
Marraskuu	4	6	-2	4	11	-7	0	0	0	-9	4987
Joulukuu	0	8	-8	26	11	15	0	0	0	7	4994
Yhteensä	26	75	-48	142	180	-38	4	3	1	-83	
Väkiluku 1.1.2021											4994
Tammikuu	3	7	-4	8	17	-9	0	0	0	-13	4981
Helmikuu	3	9	-6	11	11	0	1	0	1	-5	4976
Maaliskuu	3	7	-4	16	12	4	2	0	2	2	4978
Huhtikuu	6	9	-3	13	14	-1	1	0	1	-3	4975
Toukokuu	2	5	-3	12	12	0	0	0	0	-3	4972
Kesäkuu	2	3	-1	21	18	3	0	0	0	2	4974
Heinäkuu	2	4	-2	18	13	5	4	0	4	7	4980
Elokuu	5	8	-3	22	32	-10	4	0	4	-9	4971
Syyskuu	2	4	-2	22	34	-12	0	0	0	-14	4957
Lokakuu	3	9	-6	15	19	-4	1	0	1	-9	4948
Yhteensä	31	65	-34	158	182	-24	13	0	13	-45	

TYÖLLISYYSKATSAUS tammikuu 2020 - lokakuu 2021
(Lähde: ELY-keskus)

Kuukausi	Työttömät työnhakijat (ml. lomaut.)	Miehiä	Naisia	Alle 25-v. työttömät	Yli 50-v. työttömät	Pitkäai- kaistyt- tömät	Avoimet työpaikat	Työttö- myys- aste
Tammikuu 2020	137	85	52	15	75	10	23	6,50 %
Helmikuu	137	92	45	16	72	9	23	6,50 %
Maaliskuu	183	126	57	19	82	8	17	8,70 %
Huhtikuu	265	166	99	26	130	8	27	13,10 %
Toukokuu	239	143	96	27	117	11	8	11,80 %
Kesäkuu	217	124	93	32	105	14	11	10,70 %
Heinäkuu	193	100	93	30	83	14	21	9,50 %
Elokuu	168	94	74	17	77	17	28	8,30 %
Syyskuu	177	106	71	19	80	14	14	8,70 %
Lokakuu	178	110	68	23	79	13	12	8,80 %
Marraskuu	179	107	72	18	83	20	12	8,80 %
Joulukuu	218	137	81	26	105	21	14	10,80 %
Tammikuu 2021	176	112	64	27	82	24	16	8,70 %
Helmikuu	168	108	60	22	79	28	13	8,30 %
Maaliskuu	153	99	54	19	78	28	28	7,60 %
Huhtikuu	140	86	54	16	68	30	39	7,00 %
Toukokuu	121	72	49	14	54	29	23	6,00 %
Kesäkuu	131	75	56	15	61	30	25	6,50 %
Heinäkuu	140	74	66	20	64	29	37	7,00 %
Elokuu	119	66	53	17	55	31	30	5,90 %
Syyskuu	118	69	49	15	53	29	25	5,90 %
Lokakuu	120	74	46	20	51	32	43	6,00 %

4.5. Käyttötalous

Vuoden 2022 talousarviossa toimintamenojen arvioidaan nousevan noin 2,54 prosenttia vuoden 2021 talousarviosta. Taustalla on suurimpana yksittäisenä perusteena Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän talousarvioraamin nousu 22,2 miljoonaan euroon. Toimintatulojen arvioidaan laskevan vuoden 2021 talousarvioon nähden noin 2,46 prosenttia.

	TP2020	TA2021	TA2022	TA21-22
Yhteensä toimintatulot	4 108 151	3 865 472	3 770 546	-2,46 %
toimintamäärärahat	-36 058 878	-36 470 978	-37 396 318	2,54 %
nettomenot	-31 950 727	-32 605 506	-33 625 772	3,13 %

Alla olevaa käyttötaloustaulukkoa ei voi vertailla suoraan edellisvuosiin, johtuen organisaatorakenneuudistuksesta ja sen myötä kustannusten osittaisista siirtymisistä toimialojen sisällä. Näistä syistä taulukossa on ainoastaan TA2022 sarake. Koko kunnan yhteenlasketut tulot ja menot sen sijaan ovat vertailtavissa.

Suupohjan Seutupalvelukeskuksen (SPK) maksuosuus on aiemmin laskettu mukaan hallinnon määrärahoihin, jatkossa SPK:n palvelut jaetaan eri toimialojen alle seuraavasti: Taloushallintapalvelut elinvoiman toimialalle, henkilöstöhallintapalvelut oppimisen toimialalle ja ICT, puhelin ja tietosuojapalvelut osallisuuden toimialalle.

Kunnan päätöksentekoon on talousarviossa budjetoitu enemmän toimintakuluja johtuen siitä, että kyseinen momentti sisältää uusia kokonaisuuksia. Momentissa on aiempaan tapaan määrärahat ylimmälle päätöksenteolle, eli kunnanvaltuustolle, hyvinvointi-, ja elinvoimavaliokunnalle sekä tarkastustoimelle. Vuonna 2022 järjestetään aluevaalit, joiden järjestämiskustannukset kuuluvat myös ylimpään päätöksentekoon ja valvontaan. Organisaatorakenneuudistuksen myötä kunnanhallituksen päätöksentekoon liittyvät kustannukset, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston kustannukset siirtyvät vuoden 2022 alusta hallinnon alta kunnan päätöksentekoon ja valvontaan.

		TA2022
KUNNAN PÄÄTÖKSENTEKO		
	toimintatulot	9 000
	toimintamäärärahat	-281 376
	toimintakate	-272 376
OSALLISUUS		
	toimintatulot	392 950
	toimintamäärärahat	
	Hallinto muu	-1 518 995
	SPK ICT 277	-187 550
	Suupohjan peruspalvelu LLKY	-22 200 000
	Eläkevastuut (LLKY:hyn siirtyneet henkilöt)	-417 000
	Yhteistoimintalautakunta	-20 500
	Yhteensä	-24 319 995
	toimintakate	-23 927 045
OPPIMINEN		
	toimintatulot	502 000
	toimintamäärärahat	-7 230 455
	SPK henkilöstöhallintopalvelut 276	-78 000
	toimintakate	-6 728 455
ELINVOIMA		
	toimintatulot	2 866 596
	toimintamäärärahat	-5 564 492
	SPK Taloushallintopalvelut 275	-92000
	toimintakate	-2 697 896
Yhteensä		
	toimintatulot	3 770 546
	toimintamäärärahat	-37 396 318
nettomenot		-33 625 772

4.6. Investointisuunnitelma

Päiväkodin rakentamisen suunniteltu aloittaminen vuonna 2020 siirtyi vuodelle 2021. Tilaelementti-toimittajan vetäytyminen hankkeesta ja toimittajan vaihtuminen sekä tilaelementtitoimituksen viivästyminen siirsivät päiväkodin valmistumisen keväälle 2022. Päiväkotia rakennetaan entisen Syreenin koulun tontille, osoitteeseen Porvarintie 40 B. Hankkeen kustannusarvio on 1 378 000 euroa sisältäen irtokalusteet. Hankkeen myöhästymisen ja rakentamisen aikana kallistuneiden materiaalien takia sekä kustannusarviosta puuttuneiden erien takia päiväkodin kustannusarvio tulee ylittymään 263 700 eurolla.

Äystön asuntoalueen yleiskaavan laajennuksen laadinta aloitettiin vuoden 2021 alussa. Kaavoitukseen liittyvä Osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin maaliskuussa 2021 ja kaava valmistunee keväällä 2022. Asuntoalueen vesi- ja viemäryöt sekä kadun rakentaminen aloitetaan heti kaavan vahvistamisen jälkeen. Hankkeella lisätään Äystön alueen tontti tarjontaa.

Uusiutuva Energia- sekä energiatehokkuusinvestoinnit ovat merkittävässä roolissa talouden tasapainottamisohjelman toteutumisessa. Elinvoimavaliokunta käsitteli asiaa kokouksessaan 11.2.2021 ja antoi toimialalle ohjeistuksena selvittää mahdollisuuksia vähentää öljyn käyttöä sekä parantaa kiinteistöjen energiatehokkuutta mm. lämmönvaihtimia uudistamalla.

Päivitetyn kiinteistösuunnitelman mukaisesti jatketaan tarpeettomien huoneistojen ja kiinteistöjen myyntejä.

Suupohjan koulutuskuntayhtymän Teuvan kunnan maksuosuus investointeihin on 35 000 euroa vuonna 2022.

Rakentamisohjelma	2022	2023	2024
Asuinrakennukset	55 000	55 000	55 000
Sosiaali- ja terveystoimen rakennukset	50 000	25 000	25 000
Muut rakennukset	89 000	105 000	50 000
Hyvinvointipalvelujen rakennukset	511 000	175 000	60 000
Liikennealueet	415 000	168 000	90 000
Urheilu- ja liikunta-alueet	58 000	40 000	120 000
Puistot, istutukset ja leikkipaikat	20 000	20 000	20 000
Vesi- ja viemärilaitos	335 000	320 000	210 000
Muut (irtaimisto, maksuosuudet)	110 000	0	0
Yhteensä:	1 643 000	908 000	630 000

Tarkka rakentamisohjelma on talousarvion liitteessä 6.

Investointimenot talousarviossa 2022 ovat yhteensä 1 643 000 euroa.

4.7. Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa osoitetaan, kuinka kunnan tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin eli käyttömenoihin, rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin poistoihin. Tuloslaskelmassa summataan talousarvion käyttötalousosan toimintatulot ja -menot.

Vuoden 2022 talousarviossa toimintamenojen arvioidaan nousevan 2,54 prosenttia vuoden 2021 talousarviosta. Toimintatulojen arvioidaan laskevan vuoden 2021 talousarvioon nähden 2,46 prosenttia. Toimintakate laskee noin 3,13 prosenttia.

Vuosikate ilmoittaa paljonko talousarviovuoden tulorahoituksesta jää investointien ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Jotta terveen talouden kriteerit toteutuisivat, tulisi vuosikatteen pitkällä aikavälillä olla samaa suuruusluokkaa kuin nettoinvestoinnit. Vuosikatteen riittävyttä voidaan verrata investointien lisäksi myös käyttöomaisuuden poistoihin. Vuosikatteen tulisi riittää kattamaan omaisuuden kulumista mittaavat poistot.

Vuoden 2022 tuloslaskelmasta ilmenee, että rahoituserien jälkeen saatava vuosikate on noin 4,13 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 1,2 miljoonaa euroa. Ne on laskettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien ohjeiden sekä kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaan.

Tuloslaskelman viimeinen rivi osoittaa tilikauden yli-/alijäämän, jonka vuonna 2022 arvioidaan olevan noin 2,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Suunnitelmakauden vuosina 2022-2026 poistot pysyvät 1,2 miljoonassa eurossa. Verotulojen ja valtionosuuksien kehityksen arviointi tuleville vuosille on aiempaa vaikeampaa, mikä lisää epävarmuutta kuntataloudessa koko maan osalta.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laadintavuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä taseeseen kertynyttä alijäämää on -1,55 milj. euroa. Verotulojen osalta suunnitelmavuosina noudatetaan Kuntaliiton veroennustetta.

Vuoden 2022 talousarvion tavoitteena on kattaa kunnan taseessa olevat alijäämät 1,55 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelman tavoitteena on kattaa konsernin alijäämä 4,4 miljoonaa euroa vuoden 2023 aikana.

Kuntakohtainen raami	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toimintatulot	3 865 472	3 770 546	3 770 546	3 770 546	3 770 546	3 770 546
Toimintakulut	-36 470 978	-37 396 318	-14 684 942	-14 684 942	-14 684 942	-14 684 942
Toimintakate	-32 605 506	-33 625 772	-10 914 396	-10 914 396	-10 914 396	-10 914 396
Verotulot	16 499 000	17 104 000	9 710 000	9 491 000	10 200 000	10 400 000
Valtionosuudet	19 167 842	20 781 872	5 480 000	5 491 000	5 623 000	5 736 000
Käyttökate	3 061 336	4 260 100	4 275 604	4 067 604	4 908 604	5 221 604
Rahoitustuotot ja -kulut	-177 785	-127 785	-180 000	-180 000	-180 000	-180 000
Vuosikate	2 883 551	4 132 315	4 095 604	3 887 604	4 728 604	5 041 604
Poistot ja arvonalennukset	-1 350 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
Tilikauden tulos	1 533 551	2 932 315	2 895 604	2 687 604	3 528 604	3 841 604

4.8. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Investoinnit vähentyvät edelliseen vuoteen verrattuna uuden päiväkodin valmistuessa alkuvuonna 2022. Pitkäaikaisen lainan ottamiseen ei talousarviossa 2022 varauduta eikä myöskään antolainoihin Kafiaarin halli-investoinnin peruunnuttua.

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022
Tulorahoitus				
Vuosikate	2 086 518	4 514 286	2 883 551	4 132 315
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	27906	-52062	-22 500	-18 400
Investoinnit				
Käyttöomaisuus investoinnit	-153 831	-953 609	-2 423 000	-1 643 000
Rahoitusosuudet inv. menoihin	5975	0		
Käyttöomaisuuden myyntitulot	118951	110409	52 500	30 000
Käyttöomaisuuden korjauserät				
Varsinainen toiminta ja investoinnit (netto)	2 085 519	3 619 024	490 551	2 500 915
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset	128 333	111 667	-545 000	110 000
Antolainasaamisten lisäykset	0		-690 000	0
Antolainasaamisten vähennykset	128 333	111 667	145 000	110 000
Lainakannan muutokset	-1 560 620	-3 317 106	90 000	-1 977 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2550000	2 090 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 610 620	-1 817 106	-2 000 000	-1 977 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 050 000	-4 050 000		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-77302,11	-539999		
Rahoitustoiminnan kassavirta	-1 509 589	-3 745 438	-455 000	-1 866 834
Vaikutus maksuvalmiuteen	575 930	-126 414	35 551	634 081

TALOUSARVIOLAINAT JA KUNTATODISTUKSET 2020 – 2026			
	Euroa	Yht. euroa	euroa/as
TP 2020		18 469 564	3 698
Ennuste 2021	0		
	-1 817 105	16 652 459	3 400
	0		
TA 2022	-1 977 100	14 675 359	3 055
	0		
TS 2023	-1 977 100	12 698 259	2 696
	0		
TS 2024	-1 977 100	10 721 159	2 321
	0		
TS 2025	-2 327 100	8 394 059	1 853
	0		
TS 2026	-1 377 100	7 016 959	1 579

Suunnitelmakaudelle ei ole budjetoitu lainanottoa.

5. KUNTAKONSERNI

Teuvan kuntakonsernin rakenne ilmenee liitteenä (liite 2.) olevasta konsernikaaviosta. Teuvan kuntakonserniin kuuluu seitsemän tytäryhteisöä sekä kuusi kuntayhtymää/liikelaitoskuntayhtymää ja kuusi osakkuusyhteisöä. Tytäryhteisöistä merkittävimmät ovat Teuvan Kaukolämpö Oy, Teak Oy ja Teuvan Vuokratalot Oy, jotka Teuvan kunta omistaa kokonaan.

5.1. Teuvan Vuokratalot Oy

Teuvan Vuokratalot Oy:n omistuksessa on 113 asuinhuoneistoa, jotka kaikki kuuluvat vuokrauksen piiriin. Vuoden 2021 aikana saatiin vuokrausprosentit pysymään hyvällä 92-94 % tasolla aina loka-kuun loppuun saakka, kiitos tuulivoimarakentajien. Vuoden 2022 toiminnan tavoite on saada vuokrausprosentti nousemaan loppuvuoden 73% aina 83 % saakka, haaste on se, että nyt lähes kaikki vapautuneet ovat kolmioita, jotka ovat hankalimpia vuokrattavia. Toivon mukaan tuulivoimarakentajat palaavat takaisin Teuvalle ja toimivat Teuvalta käsin vielä koko Närpiönkin hankkeen ajanjakson. Alle 80 % vuokrausasteella pystytään hoitamaan lainojen korko ja lyhennysveloitteet, mutta remonteille vuokratuloutus ei riitä. Lisäksi Rasinhoivi yhtiön lämmönjakoputkistoon on tehtävä noin 335 k€ investointiremontti.

Vuokrataloyhtiön pitkän tähtäimen tavoitteena on tarjota teuvalaisille kilpailukykyisiä ja viihtyisiä asumispalveluja maaseutumaisessa asuinympäristössä. Asumistason parantamiseen ja viihtyvyyden lisäämiseen liittyviä korjaus- ja kunnossapitotoimenpiteitä tehdään vuosittain talousarviomäärärahojen sallimissa rajoissa. Vuoden 2022 budjetissa varataan käyttötaloudessa remontointirahaa lähinnä julkisivujen kunnostuksiin, muutamaa sisäremonttiin 26800 ja ulkorakenteisiin 52700 euroa. Teuvan Vuokratalot Oy:n talouden vakautusohjelman saavutuksena todetaan suuret säästöt korkokuluissa. Niillä on suora vaikutus ja helpotus lyhennysten maksuun. Vaikutus on järjestelyillä jatkuva.

5.2. Teak Oy

Teak Oy on Teuvan kunnan sataprosenttisesti omistama tytäryhtiö, joka omistaa, hallinnoi, ylläpitää ja vuokraa toimitiloja sekä vahvistaa Teuvan elinvoimaa. Teak Oy:n pääasialliseen toimintaan tilojen vuokraustoiminnan lisäksi kuuluu elinkeinopalveluiden tuottaminen ostopalveluna Teuvan kunnalle. Yhtiön toiminta on viime vuosien aikana muuttunut merkittävästi, ja yhtiön talouden mukauttaminen uuteen tilanteeseen jatkuu seuraavana vuonna. Yhtiön toimintaa kehitetään edelleen strategian mukaisesti ja kannattavuutta parannetaan. Yhtiö toimii elinkeinopalveluiden tuottajana Teuvalla ja sen rooli elinkeinopalveluissa tulee jatkumaan aiemman kaltaisena. Yhtiö aloitti täysimääräisesti elinkeinopalveluiden tuottamisen vuoden 2021 alusta.

Teak Oy:n haasteena on parantaa kiinteistön vuokrausastetta. Aiemmin on jo kartoitettu tilojen muutostarpeita ja järjestetty tiloja helpommin vuokrattaviksi kokonaisuuksiksi. Tätä työtä jatketaan edelleen. Kiinteistöön myös suunnitellaan vuokraustoimintaa edistäviä muutoksia vuokralaisten ja yleisen kysynnän tarpeisiin vastataksemme. Vuonna 2022 yhtiö pyrkii kasvattamaan liikevaihtoaan hienoisesti uusia vuokrausastetta parantamalla.

5.3. Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari

Kafiaari KOY jatkaa toteutusta Teuvan kunnan elinkeino strategian mukaisin tavoittein, jotta Kafiaarin kiinteistöstä ja alueesta muodostuu teollisuuspuistomainen kokonaisuus, jossa voi sijaita monenlaisia, toistensa toimintaa täydentäviä yrityksiä. Kiinteistöyhtiön perusajatuksena on toimia siten, että toiminta on taloudellisesti kannattavaa.

Kiinteistöllä toteutetaan korjaustoimenpiteitä taloudellisesti talousarviomäärärahojen rajoissa. Vuoden 2022 aikana pyritään säilyttämään 100 % käyttöaste. Kafiaari kehittää vuokraamiaan toimitiloja investoimalla tulevana vuonna 2022 painuneiden lattioiden oikaisuvaluihin 15 000 euroa.

Vesikaton kunnostus saatiin valmiiksi kesän 2021 aikana. Tulevan vuoden 2022 aikana pitää myös kunnostaa aikoinaan ala-arvoisesti perustettu koko pihamaa-alue, laajuudeltaan noin 6400 m². Toimenpide on välttämätön, koska alueen asfaltointi pirstaloitunut, eikä trukkiliikenne onnistu keväisin routimisen aikaan pihan liikennöinti alueella. Piha-alueen kunnostuksen kustannusarvio 172 500 euroa.

Tilojen käyttö tällä hetkellä niin suurta kuin mahdollista. Yhteistyössä kiinteistöissä vuokralla olevien yritysten kanssa pyritään kehittämään toimintaa siten, että se palvelee mahdollisimman hyvin sekä kiinteistöyhtiön että vuokralla olevien yritysten asettamia toiveita ja tavoitteita, sekä toimia joustavasti vuokratarpeiden mukaan myös taloudellisesti siten että yrityksen maksukyky vuokraan säilyy.

5.4. Teuvan Kaukolämpö Oy

Teuvan Kaukolämpö Oy:n on 100 % kunnan omistama yhtiö.

Yhtiöllä on 158 asiakasta.

Jakeluverkon pituus on noin 22 km.

Omistajaohjauksen mukaisesti tavoitteena on tuottaa kotimaisilla polttoaineilla varmaa ja kilpailukykyistä kaukolämpöä asiakkaille.

Investoinnit ja korjaukset vuonna 2021

- Savukaasun lämmön talteenottojärjestelmän investointi.
- KPA 4 MW kattilan polttoainejärjestelmän repijätelan investointi.
- KPA 4 MW kattilan painerungon korjaus ja muurauksien uusinta n. 40 000 €.

- kaukolämpöverkoston korjaukset n. 10 000 €.

Investoinnit ja korjaukset vuonna 2022

- Mekaaniset huollot ja korjaukset 40 000 €.
- Kaukolämpöverkoston korjaukset 11 000 €.
- Investointeja ei ole suunnitelmassa.

Myyntiennuste 2022

- Kaukolämmön hinta pidetään ennallaan.
- Myynnin arvioidaan pysyvän ennallaan vuoteen 2021 verrattuna. Myyntiarvio noin 14,0 GWh.

6. SEUDULLINEN YHTEISTYÖ PALVELUTUOTANNOSSA, OSAKKUUS-YHTEISÖT

Seudun kunnilla Isojoella, Karijoella, Kauhajoella ja Teuvalla on laajaa yhteistyötä. Yhteistyön tavoitteena on palvelujen turvaaminen ja toiminnan tehokas ja taloudellinen järjestäminen.

6.1. Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä perustettiin kesäkuussa 2008 ja aloitti toimintansa 1.1.2009. Sen perustehtäväksi vahvistettiin Kauhajoen kaupungin sekä Teuvan, Isojoen ja Karijoen kuntien yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystalouden sekä ympäristöterveydenhuollon, eläinlääkintähuollon ja ympäristönsuojelun palvelujen tuottaminen tasa-arvoisesti yhteistoiminta-alueen asukkaille. Liikelaitoskuntayhtymän toiminnot on jaettu viiteen palvelualueeseen; sosiaalipalvelut, hoito ja hoiva, ympäristötoimi, erikoissairaanhoidon ja sisäiset tukipalvelut.

Kunnat omistavat liikelaitoskuntayhtymän. Kunnilla on edelleen palvelujen järjestämisvastuu ja ne rahoittavat palvelut. Kuntien yhteinen yhteistoimintalautakunta, joka kuuluu Kauhajoen kaupungin organisaatioon, päättää vuosittain lopullisen tilauksen. Teuva maksaa osuuden yhteistoimintalautakunnan hallinnon menoista, jotka jaetaan kunnille asukasluvun suhteessa. Yhteistoimintalautakunta toteuttaa osaltaan kuntien omistajaohjausta jäsenkuntien edustajana ja neuvotteluosapuolena vuotuisten palvelujen hankinnassa. Palvelut tuotettiin yhteishintaan vuonna 2014 lukuun ottamatta avustuksia. Avustuksia ovat esimerkiksi henkilökohtainen apu ja omaishoidontuki sekä ostopalvelut, jotka laskutetaan kunnilta kuntalaisten käytön mukaan. LLKY:n omilla yksiköillä on kullakin oma tuotettu hintansa. Suoritteet ovat käyntejä, hoito- ja asumispäiviä tai työaikaa.

Vuoden 2021 talousarviossa varattiin Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän maksuosuuksi 21 369 000 euroa. Kauhajoen kaupungin yhteistoimintalautakunta on kokouksessaan 29.6.2021 päättänyt sote-palvelujen tilauksen muutoksesta, jolla Teuvan maksuosuutta on korotettu 378 101 euroa. Korotuksen perusteena ovat Covid-19 -taudin testauksen, jäljittämisen, rokottamisen ja hoidon kustannukset. Pääosan kustannuksista muodostavat henkilöstömenot ja sairaanhoitopiirin testauskustannukset. Uusi maksuosuus yhteensä on 21 747 101 euroa.

LLKY:n johtokunta on kokouksessaan 17.5.2021 (§ 63) käsitellyt talousarvion 2022 laadinnan perusteita ja aikataulusuunnitelmaa. LLKY:n johtokunta ei ole edellisten vuosien tapaan käsitellyt talousarvion laadinnan suuntaviivoja ennen kuntien antamaa talousarvioraamia.

Yhteistoimintalautakunta on kokouksessaan 29.6.2021 (§ 15) pyytänyt jäsenkuntia toimittamaan vuoden 2022 talousarvioraamit LLKY:n palvelutilauksen valmistelua varten 30.9.2021 mennessä. Kunnanhallitus asetti kokouksessaan 20.9.2021 (§ 226) vuoden 2022 talousarvioraamiksi 21 900 000 euroa.

Teuvan kunnan sosiaali- ja terveystalouden kustannukset

LLKY:stä saatujen tietojen mukaan 8/2021 tilanteessa Teuvalla on ylitystä 378 101 € (kesäkuussa 332 663 €), sosiaalipalvelut ja hoidon ja hoivan palvelut ylittävät, erikoissairaanhoidossa alitusta. Koko vuoden osalta määrärahaylityksen arvioidaan olevan noin 800 000 euroa. Tässä ei ole huomioitu valtion mahdollisesti myöntämiä avustuksia koronakustannuksiin. Mikäli valtio korvaa kustannukset täysimääräisesti Teuvan kunnan osuus avustuksesta voisi olla n. 400 000 euroa. LLKY on hakenut Teuvan kunnan osalta sekä toimintokohtaiset avustukset (4-9 §) että avustuksen muihin välittömiin kustannuksiin (10 §).

Teuvan kunnan maksuosuus vuodelle 2022 on 22 200 000 euroa, jota on käytetty Teuvan kunnan talousarviossa.

6.2. Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy

Yhtiön tehtävänä on tarjota osakasyhteisöilleen ICT-, verkko-, puhelinvaihte-, tietosuojat-, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja sekä näihin liittyviä asiantuntijapalveluja. Ensimmäinen toiminta-alue on Suupohjan seutukunta.

Yhtiö ei tavoittele liiketaloudellista voittoa, vaan pyrkii vuosittain nollatulokseen. Yhtiön osakkaita ovat Kauhajoen ja Kaskisten kaupungit, Teuvan, Isojoen, Karijoen, Karvian, ja Isonkyrön kunnat, Suupohjan koulutuskuntayhtymä ja Suupohjan Kehittämisyhdistys ry.

Teuvan kunnan maksuosuudeksi vuodelle 2022 on budjetoitu 302 000 euroa. Tämä on noin 15 000 euroa suurempi kuin 2021 talousarvio.

6.3. Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi

Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi vastaa Suupohjan seutukunnan alueella Kauhajoen kaupungin, Teuvan, Isojoen ja Karijoen kuntien työllisyyspalveluista. Työllisyyspalvelut ovat vuosien saatossa tulleet merkittävään rooliin kuntien palvelukokonaisuudessa. Työttömyys sivuaa välillisesti kaikkia kunnan toimialoja ja kokonaisuuden huomioiminen osana kuntien tulevien toimintojen suunnittelua on tärkeää. Aktiivisella työllisyydenhoidolla voidaan vaikuttaa kunnille työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin ja edistää asiakkaiden tulevaisuuden suunnittelua. Työllisyyspalveluiden asiakkaat ovat työttömiä työnhakijoita, joille tarjotaan yksilöllisesti räätälöityjä palveluja. Polkuja työelämään rakennetaan sekä nuorille että aikuisille työnhakijoille.

Vuoksi on myös mukana toteuttamassa nuorten koulutus- ja yhteiskuntatakuuta. Etsivä nuorisotyö on osana monimuotoista palvelutarjontaa. Lisäksi Suupohjan alueella toteutetaan alle 29-vuotiaille nuorille suunnattua työpajatoimintaa. Nuorten palveluja rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Vuoksin palveluissa nuorten työllistymisen, koulutuksen ja elämänhallinnan ongelmia lähestytään sosiaalisen nuorisotyön työvälineillä ja -keinoilla. Tavoitteena on, että palvelun aikana jokainen nuori löytää itselleen selkeän tulevaisuuden suunnitelman ja saa sellaiset eväät, joilla maailmalla pärjää.

Kunnanhallitus ohjeisti kokouksessaan 4.10.2021 (235 §) Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksia seuraavasti: Toiminnan rahoittaminen valtionosuusrahoituksella siten, että Teuvan kunnan

maksuosuudeksi muodostuvat vain perussopimuksen 22 § mukainen erityismaksuosuus ja käynnissä olevien rakennusinvestointien toteuttamiseen oman pääoman ehtoinen sijoitus. Sen on arvioitu koulutuskuntayhtymän vuoden 2022 talousarviossa olevan Teuvan kunnalle enintään 34 344 euroa. Työllisyydenhoidon ostopalvelusopimus hyväksytään kunnanhallituksessa erillisellä päätöksellä.

Vuoksin työllisyyspalveluiden toimintoja toteutetaan ja kehitetään yhdessä Teuvan kunnan sekä alueen koulutus- ja elinkeinopalveluiden kanssa. Toimintaansa varten koulutuskuntayhtymällä on erilliset toimitilat Teuvalla. Tämän lisäksi uravalmennus- ja yrityskoordinoitipalveluja varten on vuokrattu toimitila Teakilta. Työllisyyspalveluiden toimintaan varatut määrärahat määritellään kunkin jäsenkunnan ja Suupohjan koulutuskuntayhtymän välisessä ostopalvelusopimuksessa. Teuvan kunnan ostopalveluiden hinta vuonna 2021 oli 124 000 euroa ja sama summa on budjetoitu myös vuodelle 2022.

6.4. Osakkuusyhteisö: Suomen Yrittäjäopisto Oy

Koulutustoiminta 2021

Koulutustoiminta on kokonaisuudessaan kehittynyt hyvin alkuvuoden osalta. Opiskelijoita on hakeutunut hyvin eri koulutuksiin. Kesäkuun loppuun mennessä valtionosuusrahoitukseen liittyvien opiskelijavuosien (ov) kertymä oli 457,54 opiskelijavuotta ja koko vuoden ennuste nykyisillä opiskelijoilla on 726 opiskelijavuotta, mikä jo ylittää meille myönnetyn 718 opiskelijavuoden tason. Oma tavoitteemme on 800 opiskelijavuotta, koska toteutuvan ylityksen perusteella voimme hakea OKM:ltä lisärahoitusta vielä tämän vuoden aikana. Tulemme saavuttamaan opiskelijavuositavoitteemme ja täysimääräisen suoritusrahoituksen tämän vuoden osalta.

Työvoimakoulutuksen osalta opiskelijavuosikertymä on hiukan jäljessä suunnitelmia. Kesäkuun lopun kertymä oli n. 79 opiskelijavuotta ja koko vuoden ennuste nykyisillä opiskelijoilla on n. 102 opiskelijavuotta. Tämä johtuu koulutusryhmien pienentymisestä ja opiskelijoiden hyvästä työllistymisestä opiskelun aikana. Ryhmäkoon pienentymiset johtuvat hyvästä työllisyystilanteesta, työvoimahallinnon muutoksista ja työssäoppimispaikkojen puutteesta. Työssäoppimispaikkojen löytyminen on toimenpiteistä huolimatta korona-aikana vaikeutunut merkittävästi. Olemme nyt panostamassa henkilöresursseja työssäoppimispaikkojen hakemiseen.

Markkinaehtoinen koulutustoiminta etenee kokonaisuudessaan budjetin mukaisesti. Ulkopuolisten oppisopimusten, hankkeiden ja osallistumismaksujen kertymät etenevät tavoitteiden mukaisesti. Tem-koulutusten liikevaihto on ylittänyt selkeästi tavoitteet ja kattaa samalla budjetin alitukset muun myynnin osalta.

Talous 2021

Alkuvuoden talouskehitys jatkuu edelleen erittäin hyvänä. Ensimmäisen vuosipuoliskon liikevaihto 3 755 783 € on aivan budjetoidun mukainen. Markkinaehtoinen koulutustoiminta etenee myös kokonaisuudessaan budjetin mukaisesti. Ulkopuolisten oppisopimusten, hankkeiden ja osallistumismaksujen kertymät etenevät tavoitteiden mukaisesti. Tem-koulutusten liikevaihto on ylittänyt selkeästi tavoitteet (+ 46 %) ja kattaa samalla budjetin alitukset muun myynnin osalta.

Kesäkuun lopun välitilinpäätöksen tulos on + 422 904 €. Hyvä tulos selittyy budjetoitua pienemmillä kulukertymillä: henkilöstökulut (- 12,2%) ostot (- 14,1 %) ja liiketoiminnan muut kulut (- 35,8 %) ovat olleet merkittävästi budjetoitua pienemmät. ALV-kompensaation tulosvaikutus on odotetusti positiivinen (+ 32 333 €). Tulokseen ei ole vielä kirjattu OKM:n meille myöntämää 291 156 euroa. Kuluvan vuoden tulos tulee olemaan viime vuoden tasoa.

Toimintaympäristö

Työvoimahallinto ja samalla työvoimakoulutuksen organisointi ovat voimakkaassa muutoksessa. TE-palveluiden tuottaminen siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2024 alusta lähtien. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus aloittaa toimintansa vuoden 2022 alusta. Palvelukeskuksen tehtävänä on koordinoita ja kehittää työikäisille suunnattuja tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita. Keskus analysoi työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointitietoja ja tukee alueellisia verkostoja. Keskus myöntää koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden valtionavustukset sekä hankkii koulutuspalveluita erityisesti työssä oleville sekä työvoiman ulkopuolella oleville henkilöille. Tämä muutos on meille toisaalta mahdollisuus, mutta vaatii myös paljon käytännön yhteistyötä työvoimahallinnon kanssa.

Tilat

Teuvan toimipisteen vuokrasopimus on uudistettu ja koulutustilojen muutostyöt on saatu päätökseen. Verhoomotilat ja maalaamo ovat poistuneet käytöstä kesäkuun lopussa 2021. Puusalin muutostyöt ovat vielä kesken muutamien sähköasennusten osalta. Teuvan Koulutustilat ja työkoneet ovat nyt Avin suorittaman työsuojelutarkastuksen ohjeistuksen mukaisia.

Kauhavan toimitilojen osalta jatko riippuu kaupungin kampuksen saneerauspäätöksistä. Odotamme päätöksiä vielä tämän syksyn aikana. Toimipisteiden lisäksi vuokraamme eri paikkakunnilta koulutustoiminnassa tarvittavia tiloja. Turussa ja Tampereella meillä on pidempiaikaiset vuokratilat vaate- ja sisustusalan koulutusten tarpeisiin. Lisäksi koulutustoimintaa on vuosittain kymmenillä paikkakunnilla.

Organisaatiomuutos 2022

Suomen Yrittäjäopiston organisaatio on rakennettu koulutusaloittain tiimiorganisaationa, jota täydentävät talon yhteiset tuki- ja palvelutoiminnot. Syksyn aikana on valmisteltu organisaatiomuutosta, joka astuu kokonaisuudessaan voimaan 1.1.2022. Suomen Yrittäjäopiston nykyinen organisaati rakenne oli muotoutunut vuoden 2020 yhteistoimintaneuvotteluiden yhteydessä. Asiantuntijaorganisaatiomme rakenne on erittäin matala ja johtaminen perustuu lähellä arjessa johtamiseen. Koulutus toiminta ja henkilöstömäärä ovat lähteneet kasvuun ja toiminta on entisestään monimuotoistunut. Erityisesti koulutustiimien esimiesten työmäärä on lisääntynyt koronaepidemian aikana. Osa koulutustiimeistä on kasvanut liian suureksi, jotta kehittämis- ja esimiestyöt olisivat riittävästi hallinnassa. Tämän lisäksi tiedossamme on useita vastuullisista tehtävistä eläkkeelle siirtymisiä. Alustava suunnitelma organisaatiomuutoksesta on käsitelty yhteistoimintalain mukaisesti yhteistoimintaneuvottelukunnassa 19.5.2021. Henkilöstöä on informoitu useaan kertaan tulevista muutoksista jo ennen kesälomia sekä syksyn aikana.

Vuosi 2022

Vuosi 2022 alkaa uudistetulla organisaatiolla ja on useiden toimintojen kannalta vastuiden siirtymävuosi. Organisaatiomuutoksella ja asiakkuustyöhön panostamisella pyritään vahvistamaan strategian mukaisten tavoitteiden toteutumista. Markkinaehtoisen koulutuksen osuus liikevaihdosta pyritään saamaan lähemmäksi 35 % tavoitetta.

Koulutusten vetovoima näyttää melko hyvältä tällä hetkellä. Olemme saaneet ylitettyä valtionosuuskoulutuksen opiskelijavuositavoitteet. Työvoimakoulutuksen tavoitteiden täyttämisen osalta on nähtävissä haasteita. Hyvä työllisyystilanne, pienet koulutusryhmät, alueiden paikallinen kilpailu sekä te-palveluiden muutokset vaikeuttavat koulutusten tavoitteiden saavuttamista. Työvoimakoulutukset myös vaativat henkilöstöltä suurta neuvottelu- ja organisointipanostusta.

Opiston hyvä ja vakaa taloudellinen tilanne antaa hyvän mahdollisuuden jatkaa toiminnan kehittämistä. Vuoden 2022 budjetti tulee olemaan kuluvan vuoden kaltainen. Liikevaihdon ennakoidaan olevan noin 7,8 M€ tasoa ja tuloksen selkeästi positiivinen. OKM:n valtionosuusrahoituksen laskentaperusteet eivät ole vielä valmistuneet, joten vuoden 2022 budjetointi tarkentuu vasta marraskuussa. Valmistelussa oleva työehtosopimuksen muutos on yksi yksittäinen merkittävä budjetointiin

liittyvä asia vuonna 2022. Muutos koskettaa suurta joukkoa henkilöstöä ja aiheuttaa samalla myös palkkakustannusten nousua. Toisaalta opetushenkilöstön työaika samalla hieman kasvaa, mikä osaltaan kompensoi kustannusnousua.

Koronaepidemia näyttää rokotusten myötä siirtyvän hallitumpaan vaiheeseen ja vähitellen päästään kohti normaalimpaa työelämää.

7. KÄYTTÖTALOUS TOIMIALOITTAIN

7.1. Kunnan päätöksenteko ja valvonta

Kunnan päätöksenteko ja valvonta sisältää määrärahat ylimmälle päätöksenteolle, eli kunnanvaltuustolle, hyvinvointi- ja elinvoimavaliokunnalle sekä tarkastustoimelle. Vuonna 2022 järjestetään aluevaalit, joiden järjestämiskustannukset kuuluvat ylimpään päätöksentekoon ja valvontaan. Organisaatiorakenneuudistuksen myötä kunnanhallituksen päätöksentekoon liittyvät kustannukset, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä nuorisovaltuuston kustannukset siirtyvät vuoden 2022 alusta hallinnon alta kunnan päätöksenteko ja valvonta -momentille.

Käyttötalous	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toimintatulot	18 416		9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Toimintamenot	-86 409	-59 848	-90 000	-281 376	-280 000	-280 000	-280 000	-280 000
Toimintakate	-67 993	-59 848	-81 000	-272 376	-271 000	-271 000	-271 000	-271 000

7.1.1. Kunnanvaltuusto

Teuvan kunnan hallintosäännön mukaan kunnan johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin. Kunnanvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta, käyttää kunnan päätösvaltaa ja siirtää päätösvaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Uusi valtuustokausi on alkanut 1.8.2021 ja nykyisen valtuuston toimikausi käsittää vuodet 2021-2025. Uuden valtuustokauden strategiaa työstetään syksyn aikana, ja hyväksyttäväksi se viedään vasta vuoden 2022 alkupuolella. Talousarviota on valmisteluvaiheessa peilattu valmisteilla olevaan strategiaan, vaikka valmiita toimenpideohjelmia ei strategia vielä tuotakaan. Jatkuvuuden vuoksi toimenpideohjelmat vertautuvat jatkumona vanhaan strategiaan, joskin uuden strategian työstöstä on nostettu toimialoittain jo ohjeistuksia toiminnan suuntaviivoiksi.

7.1.2. Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kunnan henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

7.1.3. Hyvinvointivaliokunta

Hyvinvointivaliokunnan tehtävänä on seurata hyvinvoinnin kehitystä ja ohjata palveluiden

järjestämistä asiakaslähtöisesti palvelutarpeita ja käytettävissä olevia resursseja yhteen sovittaen.

7.1.4. Elinvoimavaliokunta

Elinvoimavaliokunnan tehtävänä on seurata elinvoimatoimialan kehitystä ja ohjata palveluiden järjestämistä asiakaslähtöisesti palvelutarpeita ja käytettävissä olevia resursseja yhteen sovittaen, ja ohjata kunnan infran kehittämistä ja kunnossapitoa kunnan strategialinjausten mukaisesti

7.1.5. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja

Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

7.2. Osallisuuden toimiala

7.2.1. Hallinto

Kunnan päätöksenteon ja hallinnon sujuvuudesta vastaaminen kuuluu osallisuuden toimialalle. Kulut kohdistuvat hallintopalveluiden kustannuspaikalle, joka sisältää kunnan yleishallinnon menot. Organisaatiorakenneuudistuksessa vuoden 2021 talousarvioon verraten talouteen, elinkeinoihin ja työllisyyteen liittyvät menot ovat siirtyneet elinvoiman toimialalle ja henkilöstöasioihin liittyvät menot opimisen toimialalle. Siksi hallinnon ja hallintopalveluiden talousarviot eivät ole suoraan vertailtavia vuosien 2021 ja 2022 välillä.

7.2.2. Tavoitteet vuodelle 2022

- Sujuvan päätöksenteon ja päätösasioiden valmistelun tukeminen
- Talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen ja seuranta
- Hyvinvointialueuudistukseen valmistautuminen
- Sähköisten palveluiden, sähköisen asioinnin ja sähköisen arkistoinnin edistäminen; tiedonhallintalain täytäntöönpanon jatkaminen
- Aluevaalien järjestäminen
- Viestintään kohdistuvat toimenpiteet

Käyttötalous	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toimintatulot	540 805	505 177	372 750	392 950	392 950	392 950	392 950	392 950
Toimintamenot	-24 228 727	-23 789 779	-24 073 128	-24 319 995	-2 119 995	-2 119 995	-2 119 995	-2 119 995
Toimintakate	-23 687 922	-23 284 602	-23 700 378	-23 927 045	-1 727 045	-1 727 045	-1 727 045	-1 727 045

7.2.3. Tiedonhallintalaki

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä siihen liittyvät lait tulivat voimaan 1.1.2020. Laki edistää tiedonhallinnan yhdenmukaistamista, tietoturvallisuutta ja digitalisointia viranomaistoiminnassa.

Tiedonhallintalain täytäntöönpano jatkuu edelleen vuoden 2022 aikana. Laissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta säädetään julkisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon vaatimusten toteuttamisesta viranomaisten tiedonhallinnassa. Laissa säädetään myös tietojärjestelmien yhteentoimivuuden toteuttamisesta.

Laki sisältää koko julkista hallintoa koskevat säännökset tiedonhallinnan järjestämisestä ja kuvaamisesta, tietovarantojen yhteentoimivuudesta, teknisten rajapintojen ja katseluyhteyksien toteuttamisesta sekä tietoturvallisuuden toteuttamisesta. Tiedonhallinnan työvälineenä käytetään palvelua, jossa huomioidaan tiedonhallintalain vaatimukset tiedonhallintamallin rakentamisesta, hallinnasta ja valvonnasta, asiakirjajulkisuuskuvauksen antamisesta sekä tietosuojalain vaatimukset digitaalisesta turvallisuudesta. Palveluun sisältyvät ohjeistukset, tehtäväpohjat vastuuhenkilöille, työpohjat dokumentaatioiden keräämiseen sekä julkaisupalvelu tietojen koostamiseen asiakirjajulkisuuskuvauksena verkkosivuille. Lisäksi palveluun sisältyvät valmennukset.

Kunnan tiedonhallintaa kehitetään vuoden 2022 aikana myös edistämällä sähköistä asiointia, esimerkiksi lomakepalvelua ja digitalisoimalla asian- ja asiakirjanhallintaa, mm. ottamalla käyttöön sähköinen arkistointijärjestelmä ja luomalla soveltuvia rajapintoja kunnan muihin asiakirjajärjestelmiin. Sähköisten palvelujen tarjoaminen huomioidaan kaikkia toimialoja ja toimintoja poikkileikkaavana tavoitteena.

7.2.4. EU:n yleinen tietosuoja-asetus

Yksi EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukainen velvoite on henkilökunnan kouluttaminen. Vuonna 2021 hankitun koulutusympäristön ja koulutuksen hyötyjä arvioidaan ja henkilökunnalle jatketaan koulutuksen tarjoamista syventävin koulutuksin. Tietosuojavastaavaa integroidaan kunnan eri kehittämistoimiin sekä johtamisen ja esimiestyön kanaviin.

Tietosuoja ja tietoturva huomioidaan uusien tietojärjestelmien hankinnassa sekä asianvalmistelu- ja asianhallintaprosessien kehittämisessä.

Tietosuojayhteistyötä jatketaan seutukunnallisena yhteistyönä Suupohjan tietosuojatyöryhmän kanssa.

7.2.5. Osallisuustyö

Teuvan kunnassa on toteutettu vuosina 2019-2021 osallistuvaa budjetointia. Vuonna 2021 valmistui kunnassa ensimmäinen varsinainen osallisuusohjelma, joka ohjaa osallisuuden toimenpiteiden valmistelua.

Osallistuvaa budjetointia jatketaan eri kylille ja alueille kohdistuvana budjetointimuotona. Osallisuusohjelmaa toimeenpannaan erityisesti hyvinvointivaliokunnan ohjeistuksessa, mutta myös koko kuntaa läpileikkaavana päätösasiavalmistelun ohjeistuksena.

Vuonna 2022 kartoitetaan yhdistysten, järjestöjen ja muiden kansalaistoiminnan muotojen toimintaa ja aktiivisuutta edistäviä toimenpiteitä ja edistetään asukkaiden kohtaamisen mahdollisuuksia.

7.2.6. Viestintä

Teuvan kunnassa on sisäinen, eri toimialat ja yksiköt yhdistävä viestintätiimi. Vuonna 2022 jatketaan vuonna 2021 tiimin yhteisesti kokoamien toimenpiteiden edistämistä:

- Kehitetään viestintätiimin koordinaatiota.
- Sisäisen viestinnän kehittämistä jatketaan. Valmistellaan intranetin päivittämistä ja kehitetään henkilöstötiedotetta.
- Kriisiviestintäsuunnitelman valmistelu.
- ”Kuvapankki kuntoon” -projektin jatkaminen edelleen. Kunnalla on runsaasti kuvamateriaalia, joka kootaan ja keskitetään yhteiselle verkkoasemalle tai muuhun kuvapalveluun, josta kuvat ovat niitä käyttävien työntekijöiden saatavilla.
- Saavutettavuuteen panostaminen mm. videoiden tekstitykseen panostamalla.
- Hakukoneoptimoinnin opettelu osana viestintätyötä

Teuvan kunta osallistuu Suupohjan seutuviestinnän toimenpiteisiin.

7.2.7. Hanketoiminta

Suupohjan Kehittämisyhdistys ry/Leader Suupohja

Leader Suupohjan toiminta-alueeseen kuuluvat Isojoen, Karijoen ja Teuvan kunnat sekä Kauhajoen ja Kurikan kaupungit (poislukien Jalasjärvi). Yhdistyksellä on toimisto sekä Kauhajoella, että Yrityspalvelupiste Formussa Kurikassa.

Leader Suupohjan rahoittamista hankkeista päättää yhdistyksen 15 jäseninen hallitus, joka muodostetaan kolmikannan mukaisesti eli kolmannes jäsenistä edustaa kuntia, kolmannes yrityksiä sekä yhteisöjä ja kolmannes maaseudun asukkaita. Alueen joka kunnasta on hallituksessa edustus ja paikat jakaantuvat seuraavasti: Isojoki kaksi paikkaa, Karijoki kaksi paikkaa, Teuva kolme paikkaa, Kurikka neljä paikkaa ja Kauhajoki neljä paikkaa. Jokaisella hallituksen jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Leader Suupohja on yksi Suomen 54:sta paikallisesta maaseudun kehittämisyhdistyksestä. Leader Suupohja myöntää hanke- ja yritystukia paikalliseen strategiaansa perustuen. Rahoitusta voi hakea mm. päätoimisen yrittäjyyden aloittamiseen ja kehittämiseen, yritysinvestointeihin, alueen elinvoimaisuuden ja asukkaiden harrastusmahdollisuuksien parantamiseen sekä kansainväliseen toimintaan. EU, valtio ja alueen kunnat vastaavat Leader-hankkeiden julkisesta rahoituksesta.

Teuvan kunta on osaltaan hyväksynyt kehittämisstrategian ja osallistumisensa Leader-ohjelman toteutukseen ja rahoittamiseen vuosina 2014–2020 sekä siitä eteenpäinkin.

Suupohjan Leader-ohjelma vuosille 2021–2027

Uuden paikallisen kehittämisstrategian laatiminen EU-ohjelmakaudelle 2021-2027 on aloitettu yhdessä alueen kuntien, elinkeinoelämän, yhteisöjen ja asukkaiden kanssa. Uuden ohjelmakauden toteutuksen on arvioitu Suomen osalta alkavan 1.1.2023. Nyt käynnissä on kahden vuoden mittainen siirtymäkausi vuosille 2021-2022, jolle on saatu myös rahoitusta myönnettäväksi. Siirtymäkaudella samat Leader -ryhmät jatkavat ja rahoitusta mönnetään ohjelmakauden 2014-2020 säännöillä. Käyttöön tulevat kuitenkin uudelle ohjelmakaudelle varatut rahat.

Strategiatyö uuden ohjelmakauden valmisteluun on käynnissä. Paikallisen kehittämisstrategian ensimmäisen vaiheen hakemus jätettiin maa- ja metsätalousministeriöön 31.5.2021. Toisen vaiheen haun aikataulu ei ole vielä tarkentunut.

SeAMK maakuntakorkeakoulu

SeAMK Maakuntakorkeakoulu on Seinäjoen ammattikorkeakoulun maakunnallista toimintaa, joka toimii myös Suupohjassa. Maakuntakorkeakoulu tarjoaa koulutusten lisäksi palveluita yritysten ja elinkeinoelämän kehittämiseen. Korkeakouluasiamiehet järjestävät yhteistyössä yrityksille muun muassa seminaareja, koulutustilaisuuksia sekä työpajoja sekä keräävät ja välittävät tietoa alueellisista koulutus- ja kehittämistarpeista. Tietoa hyödynnetään mm. SeAMKin tulevan koulutus- ja TKI-toiminnan pohjana.

Mobiilit kyliin! -kehittämishanke

Vuonna 2021 päättyi *Teuvabiilillä toimintaa!* (Teuvabiili) kehittämishanke. Hankkeesta saatujen positiivisten kokemusten myötä kunta päätyi hakemaan hankkeelle jatkoa *Mobiilit kyliin!* (Teuvabiili 2) -hankkeena. Hanke jatkaa, syventää ja laajentaa aiemmassa hankkeessa tehtyä toimintaa.

Jatkohankkeen tavoitteena on uusien toimintamuotojen edistäminen ikäihmisten palveluissa, yhteisöllisyyden lisääminen ja kyläilykulttuurin elvyttäminen. Uutena toimintana kehitetään mm. etsivään vanhustyöhön kytkeytyvää senioriagentti-toimintaa.

Teemoina hankkeen toimenpiteissä jatkuu ovat ikäihmisten palvelut, tapahtumat, virkistystoiminta, osallisuus, yhteisöllisyys, henkinen ja fyysinen hyvinvointi, digitaalisuus, ennaltaehkäisevä toiminta ja kylätoiminta.

Hanke jatkuu vuodelle 2023.

Kipinä – Toiveharrastusten Teuvan malli

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama Harrastamisen Suomen malli -hanke kehittää matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia Teuvalla sekä lisää yhteistyötä seurojen ja yritysten kanssa. Kipinä- Toiveharrastusten Teuvan malli -hanke tarjoaa maksuttomat ja yhdenvertaiset harrastusmahdollisuudet peruskouluikäisille lapsille ja nuorille heidän omien toiveiden mukaisesti. Harrastukset toteutuvat heti koulupäivän päätteeksi, jotta osallistumismahdollisuus on mahdollisimman yhdenvertainen.

Hankeaika on alkanut kesäkuussa 2021 ja jatkuu koko kevätlukukauden 2022.

7.2.8. Muut yhteistoimintaosuudet

Teuvan kunnan osuudet ja jäsenmaksut mm. Etelä-Pohjanmaan liiton, Suomen Kuntaliitto ry:n, KT Kuntatyönantajien ja Etelä-Pohjanmaan Rautatieyhdistys ry:n kustannuksiin on varattu osallisuuden toimialan hallintopalveluiden budjetista.

7.2.9. Kirjastopalvelut

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;

- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjasto edistää kaiken ikäisten lukuharrastusta ja tavoittelee myös uusia kirjastonkäyttäjiä ylläpitämällä ja kehittämällä yhteistyötä kunnan muiden toimijoiden, erityisesti koulujen ja varhaiskasvatuksen, kanssa. Myös yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa aktivoidaan.

Kirjasto viestii palveluistaan ja tarjonnastaan monipuolisesti.

Kirjasto ylläpitää käytössään olevilla resursseilla mahdollisimman ajantasaista ja laadukasta kokoelmaa. Tiivis yhteistyö Eepos-kirjastojen kanssa toimii hyvin ja kokonaisuus laajentaa sekä täydentää Teuvan kirjaston niin fyysisistä kuin digitaalista kokoelmaa.

7.2.10. Liikunta-, nuoris- ja kulttuuripalvelut

Liikunta-, nuoris- ja kulttuuripalveluiden tavoitteena on ylläpitää ja kehittää ennaltaehkäiseviä ja kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttavia, saavutettavia vapaa-aikapalveluita Teuvalla. Kuntalaisia pyritään aktivoimaan ja osallistamaan palveluihin ja niiden kehittämiseen. Kunta myöntää avustuksia yhdistysten ja seurojen toimintaan.

Nuorisopalvelut kehittää toimintaansa kohderyhmälähtöisesti. Nuorisopalveluissa pyritään perinteisen nuorisotalotoiminnan lisäksi lisäämään teemapäiviä ja jalkautumisia nuorten pariin. Nuorisotyötä ja -palveluita tuodaan näkyviksi kouluilla, pyrkien tavoittamaan uutta kävijäkuntaa. Koulunuorisotyöntekijä toimii linkkinä koulun ja nuorisopalveluiden välillä.

Liikuntapalveluissa tavoitteena on tuottaa monipuolisia harrastusmahdollisuuksia yhdessä seurojen ja yhdistysten kanssa. Seuroja ja yhdistyksiä tuetaan pitämällä salivuokrat kohtuullisina. Uimahallilla jatketaan eläkeläisten kaksituntista uintivuoroa. Nuorten ilmaisuintien pilotoinnin vaikutuksia arvioidaan ja toimintaa jatketaan, jos vaikutukset arvioidaan merkittäviksi. Kävijäkuntaa aktivoidaan ja houkutellaan uimahallin käyttäjiksi alennuskampanjoilla, vähintään kahteen kertaan vuoden 2022 aikana.

Kulttuuripalveluissa on tavoitteena kehittää tiiviimpää yhteistyötä paikallisten yhdistys- ja seuratoimijoiden kanssa. Kulttuuritapahtumia pyritään järjestämään monipuolisesti eri ikäryhmät ja mielenkiinnon kohteet huomioiden. Tavoitteena on myös nostaa esille paikallista osaamista eri taiteenlajien osalta.

7.3. Oppimisen toimiala

Toimiala vastaa esi- ja perusopetuksesta, lukio-opetuksesta, varhaiskasvatuksesta, kansalaisopiston ostopalvelusta, henkilöstöhallinnosta sekä oppimisen toimialan hallinnosta.

7.3.1. Tavoitteet vuodelle 2022

Talousarviovuonna keskitytään erityisesti koronapandemiasta aiheutuneiden tai aiheutuvien haasteiden lieventämiseen panostamalla tukitoimiin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukio-opetuksessa.

Oppimisen hallinnossa osallistutaan kansalaisopiston hallinnon muutostilanteeseen perehdyttämällä yhdyshenkilöä sekä auttamalla toimintakulttuurien yhteensovittamisessa. Koulutuspalvelujen selvitystyötä toteutetaan niin paikallisesti kuin seudullisesti. Lisäksi arvioidaan oppivelvollisuuden pidentämisen lakimuutoksesta johtuvien toimenpiteiden vaikutuksia.

Esi- ja perusopetuksessa tavoitteena on psykologi- ja yleensä perheneuvolan palveluiden saatavuuden parantaminen siten, että lapset ja nuoret saavat asiantuntevan tuen riittävän ajoissa sekä lisäksi nuorisotyön vahva jalkauttaminen oppilaiden pariin arkipäivän koulutyöhön ja samalla linkin rakentaminen koulusta vapaa-ajalle.

Lukio-opetuksessa pyritään tiivistämään yhteistyötä muiden koulutuksen järjestäjien, korkeakoulujen, työelämän ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Pätevillä opettajilla, verkko-opiskelulla sekä alueen oppilaitosten lisääntyvällä yhteistyöllä pyritään mahdollistamaan korkeatasoinen opetus. Jatketaan lukion positiivisen imagon vahvistamista.

Varhaiskasvatuksessa tavoitteina ovat huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen, tilaratkaisujen eteenpäinvieminen ja uuden toimintakulttuurin luominen uuden palvelurakenteen myötä sekä liikunnallisen ja terveellisen elämäntavan edistäminen. Varhaiskasvatuksesta alkaen digitaitoja opetellaan turvallisessa ja yhdenvertaisessa ympäristössä. Hyvin järjestetyt varhaiskasvatuspalvelut lisäävät positiivista kuntakuvaa ja houkuttelevat lapsiperheitä kuntaan.

Käyttötalous	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toimintatulot	616 585	532 008	615 900	502 000	502 000	502 000	502 000	502 000
Toimintamenot	-7 636 693	-7 311 500	-7 615 415	-7 230 455	-7 230 455	-7 230 455	-7 230 455	-7 230 455
Toimintakate	-7 020 108	-6 779 492	-6 999 515	-6 728 455	-6 728 455	-6 728 455	-6 728 455	-6 728 455

7.3.2. Oppimisen toimialan hallinto

Talousarviovuoden alusta Teuvan kunta siirtyy ostamaan kansalaisopistopalvelun Kauhajoen kaupungilta. Muutoksen myötä kansalaisopiston hallinto siirtyy Kauhajoelle, mutta Teuvalla toimii edelleen paikallisesti opiston yhdyshenkilö. Yhdyshenkilön tehtävät liitetään toimistosihteerin tehtäviin ja toimenkuva täsmentyy vuoden aikana. Toimintakulttuurin muutos vaatii muutoksen alkuvaiheessa merkittävästi yksityiskohtien ja käytänteiden yhteensovittamista.

Talousarviovuonna toteutuu uuden päiväkodin valmistuminen ja käyttöönotto. Tavoitteena on sujuvan muutoksen edesauttaminen koulutuksilla sekä osallistamalla asiakkaista ja henkilökuntaa.

Seudullinen Koulutus palveluna –hanke (KOPA) päättyy, mutta tavoitteena on jatkaa yhdessä Kauhajoen kanssa selvitystä vetovoimaisten koulutuspalvelujen turvaamiseksi alueella tulevaisuudessa. Yhteistyö antaa eväitä myös kouluverkkoselvitykseen, joka päivitetään talousarviovuonna.

Vuoden mittaan hallinnossa seurataan edelleen korona-pandemian kehittymistä. Hallinto on valmis reagoimaan nopeasti muuttuviin tilanteisiin ja tiedottaa sekä ohjeistaa tarvittaessa niin kuntalaisia kuin henkilöstöä turvalliseen toimintaan. Teuvan kunnan saama valtionavustus oppilas- ja opiskeluhuollon vahvistamiseen kattaa osa-aikaisen uuden kuraattorin palkkaamisen. Kuraattoriresurssi on tarkoitus osoittaa koronan vaikutusten tasoittamiseen sekä ennaltaehkäisevän toiminnan vahvistamiseen.

Hallinnon toimesta osallistutaan resurssien puitteissa erilaisten kohde-, erityis- ja hankeavustusten hakuprosesseihin huomioiden kunnan strategiset painopisteet.

Hallinnossa seurataan toimialaa koskevia valmisteilla olevia lakimuutoksia ja arvioidaan jo toteutuneiden mm. oppivelvollisuuden pidentämisestä johtuvien toimenpiteiden ja käytänteiden toimivuutta vuoden aikana. Lisäksi hallinnossa osallistutaan hyvinvointialueiden valmistelun työryhmiin tulevaisuuden yhdyspinta-ajattelun mukaisesti.

7.3.3. Esi- ja perusopetus

Talousarviovuonna 2022 tavoitteena on perusopetuksen alakouluissa psykologi- ja yleensä perheneuvolan palveluiden saatavuuden parantaminen siten, että lapset ja nuoret saavat asiantuntevan tuen oppimisvalmiuksien testaamisessa sekä riittävän ajoissa tukea niin oppimiseen kuin henkiseen hyvinvointiin.

Tavoitteen mittarina pidetään perheneuvolapalveluiden saatavuutta viikkoina tai kuukausina siitä hetkestä, kun asia on tullut vireille ja on päädytty yhteydenottoon perheneuvolaan. Perhetyön ja koulun yhteistyön onnistumista arvioidaan yhteisissä palaverissa. Seurataan onnistuneiden tapausten määrää.

Kodin ja koulun yhteistyön tueksi on käynnistetty paikallinen malli kynnyksettömään yhteydenpitoon koulun ja kotien välillä. Oppilaiden huoltajat voivat ottaa yhteyttä perheiden tukityöhön perehtyneeseen psykoterapeutti, neuropsykiatrian valmentaja Tuula Pukkalaan, mikäli he toivovat tukea kasvatustyöhönsä ja perhetilanteen haasteisiinsa tai heillä on kysymyksiä tarvitsemistaan palveluista tai tukikeinoista.

Tavoitteen mittarina pidetään yhteydenottojen määrää sekä arvioimalla käynnistyneiden toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Kouluissa on tehostettu ryhmäytymisen harjoittelua omalla suunnitelmallisella ohjelmalla. Osallisuuden, ryhmäytymisen sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu tapahtuu säännöllisten oppituntien tai tuokioiden yhteydessä. Lasten ja nuorten harrastus- sekä yhdistystoiminnan ohjaajien kanssa tehdään yhteistyötä kaveritaitojen yhteisten tavoitteiden sopimisessa. Kun kaikki lapsia ja nuoria ohjaavat tavoittelevat yhteisistä, positiivisista asioita, niin tällä on merkittävä vaikutus lasten ja nuorten hyvinvointiin ja arkeen.

Tavoitteiden saavuttamista seurataan eri tahojen yhteisten kokoontumisten toteutumisina ja niissä tehtyinä sopimuksina.

Koulujen kiusaamisen vastaiset Yhdessä-tiimit ottavat asioihin kiinni aktiivisesti ja heti tarpeen ilmaantuessa. Yhdessä-ohjelma on kehitetty lukuvuoden 2020-2021 aikana. Siihen on kerätty kaikki parhaaksi koetut toimintatavat kiusaamisen vastaisessa työssä ja sen nimi korostaa kaikkien (kodit, koulut, vapaa-ajan toimijat, jokainen kuntalainen) yhteistä vastuuta kiusaamisen estämisessä. Oppilaat itse selvittävät pienempiä kiistoja vertaissovitteluryhmä Versossa.

Tavoitteen toteutumista seurataan kyselyillä, joilla saadaan selville työn vaikuttavuutta.

Nuorisotyön jalkauttaminen ja vahvistaminen koululaisten pariin arkipäivän koulutyöhön ja samalla linkin rakentaminen koulusta vapaa-ajalle on vuoden 2022 keskeinen tavoite. Päämääränä on ilta- ja viikkipäivien harrastustoiminnan edelleen kehittäminen yhdessä nuorisotoimen ja järjestöjen kanssa. Nuorisotyön kehittämiseen on saatu rahoitusta Aluehallintovirastolta.

Nuorisotyön toteutumista koululaisten parissa mitataan kontaktien määrällä perusopetuksessa. Toteutumista seurataan lisäksi käynnistyneiden aktiviteettien määrällä sekä tapahtumiin osallistuneiden lukumäärällä.

Koronapandemian aiheuttaman oppimisvajeen paikkaamiseen ja oppilashuollollisiin tukitoimiin on myönnetty Opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta. Rahoituksen kohdentaminen mahdollisimman tehokkaasti on keskeinen tavoite.

Tavoitetta mitataan oppimistulosten vertaamisella lapsen tai nuoren aiempaan oppimiseen tai opintomenestykseen.

7.3.4. Lukio

Pyritään tiivistämään yhteistyötä muiden koulutuksen järjestäjien, korkeakoulujen, työelämän ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuonna 2022 kehitetään työelämäyhteistyötä paikallisten yri-
tysten kanssa yhteiskuntaopin opintojakson muodossa.

Pätevillä opettajilla, verkko-opiskelulla sekä alueen oppilaitosten lisääntyvällä yhteistyöllä pyritään mahdollistamaan korkeatasoinen opetus, joka antaa opiskelijoille mahdollisimman hyvät valmiudet ylioppilastutkinnon suorittamiseen.

Maksuttoman toisen asteen myötä opiskelijoille hankitaan tarvittavat oppimateriaalit sekä kannetta-
vat tietokoneet opiskelua varten. Digitalisaatio näkyy lukiolaisten arjessa läpi lukio-opintojen tun-
tiopiskelusta sähköisiin kokeisiin ja ylioppilaskirjoituksiin. Opiskelijat perehdytetään ICT-taitoihin lu-
kion ensimmäisestä vuosiluokasta lähtien.

Jatketaan lukion omana painotusalueena ja vetovoimatekijänä 5 opintojakson laajuista liikuntalinjaa,
joka mahdollistaa urheilullisille opiskelijoille lukion suorittamisen omalla paikkakunnalla sekä valta-
kunnallisen liikuntadiplomin suorittamisen.

Jatketaan lukion positiivisen imagon vahvistamista ja esilläpitoa toimimalla aktiivisesti markkinoin-
nissa ja lukion/kunnan sosiaalisen median kanavilla.

7.3.5. Varhaiskasvatus

Koronapandemia on edelleen hidastanut ja muuttanut vuoden 2021 tavoitteiden toteuttamista. Vuo-
den 2021 tavoitteet jatkuvatkin siksi osittain vielä vuodelle 2022.

Huoltajien ja lasten osallisuutta lisätään. Tähän avuksi otetaan digitalisaatio. Varhaiskasvatuksen
toiminnanohjausjärjestelmä uudistuu v.2022, jolloin samaa ohjelmaa käyttävät huoltajat ja kasvatta-
jat roolipohjaisesti.

Varhaiskasvatuksen palvelurakenteen uudistustyö jatkuu. Uuden päiväkodin valmistuminen on siir-
tynyt alkuvuoteen 2022. Uuteen päiväkotiin siirtyy henkilöstöä kolmesta eri yksiköstä. Palveluraken-
teen muutos vaikuttaa myös muuhun varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Uudistuksen myötä luo-
vutaan keskustan alueen ryhmikistä, ja palveluiden keskittyessä ja toimintoja yhtenäistettäessä
saadaan tehokkuutta mm. henkilöstöresurssien käyttöön. Samassa yhteydessä myös varhaiskasva-
tuksen esimiestehtävät järjestetään uudelleen.

Koronapandemian ja päiväkodin valmistumisen myöhentymisen vuoksi suunnitellut uuteen päiväko-
tiin liittyvät koulutukset eivät toteutuneet v.2021, joten ne toteutetaan alkuvuodesta 2022. Koulutuk-
sia jatketaan vielä uuden päiväkodin valmistumisen jälkeenkin.

Liikunnallisen ja terveellisen elämäntavan edistämiseen on saatu hankerahoitusta Aluehallintoviras-
tolta vuosille 2019-2020, 2020-2021 ja 2021-2022. Hanke päättyy keväällä 2022.

Hankkeen kautta liikunnan merkitys varhaiskasvatuksessa on lisääntynyt. Perheille on järjestetty erilaisia liikunnallisia tapahtumia, joihin on voinut osallistua helposti. Myös kolmannen sektorin kanssa on tehty yhteistyötä. Hankkeen myötä varhaiskasvatus on saanut positiivista näkyvyyttä esim. sosiaalisessa mediassa. Tavoitteena on, että hankkeessa saavutetut tavoitteet jäävät osaksi varhaiskasvatuksen arkea, joten liikuntakoordinaattorin osa-aikaista tehtävää jatketaan kunnan omana toimintana.

Digitaalisuus laajennetaan varhaiskasvatukseen. Jo nyt on käytössä jonkin verran tvt-laitteita, mutta niiden käyttö ei ole ollut systemaattista, eikä niitä ole otettu vielä luontevaksi osaksi oppimisympäristöä. Henkilöstö tarvitsee koulutusta omien tvt-taitojensa tueksi, voidakseen tehdä sekä tvt-välineet lapsille tutuiksi että näyttääkseen esimerkkiä teknologian tarkoituksenmukaisesta ja turvallisesta käytöstä arjessa. Digitaalisten edistämisen hyödynnetään liikuntahankkeessa hyväksi koettua toimintamallia koordinaattorin nimeämisestä kehittämistyön tukemiseksi.

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja Teuvalla ovat päivähoito eri muodoissaan (perhepäivähoito, ryhmikset ja päiväkotit), ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Eskaritalolla järjestetään esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta kokopäivähoitoa tarvitseville esiopetusikäisille Perälän ja Äysän esioppilaita lukuun ottamatta.

Lasten varhaiskasvatus sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuki ovat perheille subjektiivisia oikeuksia. Varhaiskasvatuslaissa ja asetuksessa lasten päivähoidosta säädetään mm. varhaiskasvatuksen tavoitteista, ryhmäkoosta, varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta, osallisuudesta, lasten päivähoitopaikkojen hakuajoista, sekä hoidossa olevien lasten ja hoitohenkilökunnan välisestä suhdeluvusta. Myös henkilöstön kelpoisuudesta säädetään laissa.

Varhaiskasvatuksen johtajatuksena on kasvatuskumppanuus vanhempien kanssa. Yhdessä kodin kanssa huolehditaan lapsen hyvinvoinnista, kehityksestä ja oppimisesta. Omalta osaltaan varhaiskasvatus tarjoaa lapselle jatkuvat ja turvalliset ihmissuhteet. Toimintaa järjestetään niin, että se tukee lapsen kehitystä monipuolisesti, lapsen yksilöllisyys ja erityistarpeet huomioiden.

7.3.6. Henkilöstö

Työterveyshuollon vaihduttua uusi seurantaryhmä aloittaa toimintansa aiempien vuosien käytännön mukaisesti. Koronaepidemian vuoksi työpaikkaselvityksiä on jäänyt tekemättä vuonna 2020 ja 2021, joten niitä toteutetaan vuonna 2022. Työpaikkaselvitykset toteutetaan työsuojelun ja työterveyshuollon yhteistyönä. Toimipistekohtaiset riskienarvioinnit päivitetään vuosittain, mutta arviointi toteutetaan laajempaan kokonaisuuteen kolmen vuoden välein. Viimeisin laajempi arviointi on toteutettu vuonna 2021.

Koko henkilöstön kehityskeskustelut toteutetaan alkuvuodesta 2022. Koronaepidemian vuoksi vuodelle 2020 ja sittemmin 2021 suunnatut koko henkilöstön päihdeluennot ja hyvinvointipäivät siirretään vuodelle 2022.

Henkilöstön koulutussuunnitelma laaditaan joka toinen vuosi ja uusi suunnitelma tulee laatia alkuvuodesta 2022. Henkilöstöasiat ovat vasta siirtyneet oppimisen toimialalle, joten toimialalla koulutautuminen eri aihepiireihin tulee ajankohtaiseksi.

Säännölliseen esimiestyöhön panostamista jatketaan myös vuonna 2022. Kuukausittaiset esimiespalaverit valmistellaan suunnitelmallisesti yhteistyössä työsuojelun kanssa. Jokaiseen palaveriin valmistellaan ajankohtaisasioiden jakamisen lisäksi esimiestyötä kehittävä teema.

Kunnan henkilöstömäärään kohdistuu vain pieniä muutoksia vuoden 2022 alussa. Organisaatiomuutoksen tuotoksena hyvinvointikoordinaattorin virka lakkaa ja tilalle tulee osa-aikainen 0,5 HTV

hyvinvointikoordinaattorin tehtävä, joka on sijoitettu kulttuurin palvelualueelle. Hyvinvointikoordinaattorin toimi jatkuu kuitenkin vuonna 2022 kokoaikaisena, sillä osa-aikaisen tehtävän lisäksi palkattava henkilö toteuttaa kunnan uusia sosiaaliseen hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen liittyviä hankkeita tai muita osallisuuden toimialan hallinnon ja koordinaation tehtäviä 0,5 HTV verran. Uudet hankkeet ovat tuomassa yhteensä lähes 2 HTV:n lisäresurssin kunnan henkilöstöresursseihin osallisuuden ja oppimisen toimialoille vuonna 2022. Muut hankkeisiin liittyvät rekrytoinnit varmistuvat myöhemmin vuoden 2022 aikana.

Osallisuuden toimialalla hallintojohtajan virka on lopetettu ja osallisuusjohtajan virka perustettu 1.8.2021. Hyvinvointikoordinaattorin tehtävän kuvan päivityksen lisäksi muutoksena on osallisuuden ja oppimisen toimialan yhteinen toimistosihteeriresurssi, joka aloittaa vakinaisessa tehtävässään 2022 alussa. Tämä toimi korvaa aiemman yhdistetyn hyvinvointipalveluiden hallinnon ja kansalaisopiston toimistosihteerin tehtävän. Kansalaisopistopalvelun ostaminen Kauhajoelta vuoden alusta supistaa aiemman 0,5 HTV:n toimistosihteeriresurssin 0,2 HTV:ksi kansalaisopiston yhdyshenkilön tehtäväksi, jonka kustannus kompensoidaan opistotoiminnan ostolaskussa. Kokoaikaisen toimistosihteerin työtehtävät jakautuvat siten 0,4 HTV oppimisen toimialan hallintoon, 0,4 HTV osallisuuden toimialan hallintoon sekä 0,2 HTV kansalaisopiston yhdyshenkilön tehtäviin.

Oppimisen toimialalla on uuden päiväkodin käynnistämiseen liittyvien henkilöstömuutosten lisäksi muutoin lähinnä pieniä muutoksia, kuten esimerkiksi varhaiskasvatuksen osa-aikaisen liikuntakoordinaattorin tehtävän jatkaminen kuntarahoituksella hankerahoituksen päättymisen jälkeen sekä koulunuoρισotyöntekijän hanketyön päättymisen maaliskuussa 2022. Uutta hankerahoitusta kohdistuu määräaikaisen koulukuraattorin palkkaamiseen enintään vuoden loppuun saakka. Varhaiskasvatuksen uudelleenjärjestelyn vaikutuksia on kuvattu tarkemmin siihen liittyvässä osassa. Lisäksi palkataan alkuvuodesta kokoaikainen koulukuraattori lisäresurssiksi oppilashuoltoon hankerahoituksella.

Merkittävin muutos elinvoiman toimialalla on taloussihteerin viran perustaminen 1.8.2021. Taloussihteerin lisäksi toimialalla on vain pieniä muutoksia, jotka näyttäytyvät esimerkiksi määräaikaisen henkilöstön vähentymisenä Teakin keittiön lopettaessa toimintansa 31.12.2021.

Liitteessä (Liite: 1) on tarkempi selvitys henkilöstömäärän kehityksestä, sekä suunnitelma vuodelle 2022.

7.4. Elinvoimatoimiala

Toimiala vastaa ruokapalvelusta, kunnallistekniikasta, tilapalveluista, yleisten alueiden hoidosta, katujen ja yksityisteiden kunnossapidosta, vesi- ja jätevesihuollosta, väestönsuojelusta ja liikenneturvallisuudesta, kartoituksesta ja mittauksesta sekä hallinnosta. Lisäksi elinvoimatoimialaan kuuluu jatkossa myös talous, työllisyysdenhoito sekä elinkeinojen edistäminen.

7.4.1. Tavoitteet vuodelle 2022

Elinvoimatoimialan tavoitteena on kunnan kiinteistökannan säätäminen tarvetta vastaavaksi. Vajaa-käytössä olevien kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan tai niistä luovutaan. Tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan joko myymällä, purkamalla tai kylmilleen jättämällä.

Toisena tavoitteena on saada yhteistyöyhtiöksiä ja uusia toimijoita kunnalle ja samalla lisätä tarjoajien määrää ja saada aikaan lisää kilpailua, sekä tutustua teuvalaisten yritysten toimintaan ja sitä kautta kartoittaa yhteistyömahdollisuuksia. Tavoitteena on neljä yritysvierailua vuoden 2022 aikana teuvalaisiin yrityksiin.

Uusiutuvat energiat- sekä energiatehokkuusinvestointikohteita kartoitetaan talouden tasapainotusohjelman toteuttamiseksi.

Elinvoimatoimialan ja osallisuuden toimialan yhteistyönä toteutettavan omaisuuskartoituksen täytönpano.

Tulevinakin vuosina suurimpia haasteina tulevat olemaan talouden tasapainottaminen, kunta- ja palvelurakenteen muutosten aiheuttamiin muutoshaasteisiin vastaaminen sekä koko toimialan kustannusrakenteen hallinta siten, että toimintaa voidaan harjoittaa laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kestävä kehityksen periaatteella siten, että korjausvelan syntyminen saadaan minimoiduksi.

Teuvan vesihuoltolaitos on ottanut käyttöön sähköisen Kulutus-Web -palvelun, jonka kautta vesimittarilukeman toimittaminen käy nopeasti ja kätevästi verkossa. Vuoden 2021 lopulla noin puolet ilmoituksista tuli palvelun kautta. Tavoitteena on edelleen kasvattaa palvelun kautta ilmoitettavien kulutustietojen määrää.

Elinvoimatoimialan palvelujen siirtämistä sähköiseen muotoon jatketaan. Vuoden 2022 alussa otetaan käyttöön sähköinen rakennuslupajärjestelmä Lupapiste.fi – palvelu.

Pienet ja vähäisiä resursseja vaativat parannus- ja kehittämistoimet tehdään kulloinkin voimassa olevan talousarvion rajoissa toimintakauden aikana. Suurempien, paljon resursseja vaativien korjaus-, muutos- ja parannustöiden vaatimat toimenpiteet ja resurssit otetaan huomioon aina vuosittain talousarviota laadittaessa. Niille pyritään varaamaan määrärahoja kiireellisyys mukaan viisivuotiskaudelle laadittavassa taloussuunnitelmassa.

Ruoka- ja puhtauspalveluissa tavoitteena on tuottaa laadukkaita ruokapalveluita, joilla tuetaan hyvinvointia ja ohjataan terveelliseen ravitsemukseen sekä puhtauspalveluita, joilla oikein mitoitettuna edistetään viihtyvyyttä ja parannetaan tilojen käytettävyyttä. Päämääränä on asiakastyytyväisyys, kannattavuus ja toiminnan vastuullisuus.

Tavoitteena on myös lisätä viestintää toiminnastamme ja sen periaatteista sekä yhteistyötä eri asiakasryhmiemme kanssa. Niin että pystymme kehittämään palveluitamme sekä ohjaamaan varsinkin lapsia ja nuoria terveyttä, kasvua ja hyvinvointia edistäviin ruokatottumuksiin sekä tietoisuuteen joko kaisen tilojen käyttäjän vastuusta viihtyvyyden ylläpitämisessä.

Hankinnoissa tavoitteena on edelleen kiinnittää huomiota tuotteiden alkuperään ja suosia mahdollisuuksien mukaan paikallisia ja lähialueen tuotteita ja palveluita.

Käyttötalous	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toimintatulot	2 860 790	3 070 960	2 867 822	2 866 596	2 866 596	2 866 596	2 866 596	2 866 596
Toimintamenot	-5 035 407	-4 897 749	-4 692 435	-5 564 492	-5 054 492	-5 054 492	-5 054 492	-5 054 492
Toimintakate	-2 174 617	-1 826 789	-1 824 613	-2 697 896	-2 187 896	-2 187 896	-2 187 896	-2 187 896

7.4.2. Elinvoimatoimialan hallinto

Talouden tasapainotusohjelman toteuttamista seurataan säännöllisesti ja pyritään löytämään uusia tai korvaavia säästökohteita joko toteutumattomien kohteiden tilalle tai lisäksi.

Toteutetaan yhdessä Hallinnon kanssa Energiaomavarainen Kunta - hanke. Yhteistyössä Vaasan yliopiston VEBIC (Vaasa Energy Business Innovation Centre) kanssa on valmisteltu hanke, jolle haetaan osarahoitusta Keskitien säätiö sr:ltä yhteensä 90 000 euroa vuosille 2020–2022. Hankkeen tavoitteena on edistää uusiutuvan hajautetun energiantuotannon käyttöönottoa Etelä-Pohjanmaalla saamalla aikaan uusiutuvaa energiaa tuottavia investointeja samaan aikaan tehden tutkimusta käyttäjien roolista ja sen merkityksestä uusiutuvan energian käyttöönotossa kohteissa.

Elinvoimatoimialaan kuuluvien kiinteistöhuollon sekä ruoka- ja puhtauspalvelujen vuonna 2020 aloitettu yhtiöittämisselvitys on valmistunut. Selvitystä päätettiin jatkaa, että voidaan huomioida tulevien Hyvinvointialueiden vaikutus ja vaatimukset ko. toimialojen toimintaan, kun Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023.

Henkilöstön hankintaosaamista vahvistetaan koulutuksen avulla. Palvelujen siirtämistä sähköiseen muotoon jatketaan.

7.4.3. Tilahallinto

Tavoitteena on kunnan omistamien kiinteistöjen taloudellisen ja kustannustehokkaan ylläpidon jatkaminen siten, että kunnalla on tarjota viihtyisiä vuokra-asuntoja asumiseen ja kunnallisten ja seutukunnallisten palveluyksikköjen tarpeisiin niiden vaatimustason mukaisia palvelutuotannon toimitiloja. Lisäksi tilahallinto tuottaa kunnan toiminnoissa tarvittavat kustannustehokkaat, laadukkaat ja terveystieteelliset huomioon ottavat laitoshuoltopalvelut.

Kiinteistöjen ylläpitopalvelulla pyritään asiakaslähtöisesti ja käytettävissä olevien resurssien rajoissa säilyttämään kiinteistöjen kunto, arvo ja toiminnalliset ominaisuudet parhaalla mahdollisella tasolla.

Tilahallinto hoitaa kunnan omistamissa kiinteistöissä olevien asuntojen ja toimitilojen vuokraus- ja kunnossapitoa.

Seutukunnallisena yhteistyönä kilpailutetaan suurempia hankintoja kuten öljy, sähkö ja laitoshuollon käyttämät aineet ja -tarvikkeet.

Tavoitteena on kiinteistöjen ja ulkoalueiden kunnossa- ja puhtaanapidon toteuttaminen tämän hetkistä vaatimus tasoa noudattaen. Talonrakennuspuolella toiminta keskittyy pääasiassa rakennusten peruskorjaukseen ja kunnossapitoon. Kun vuosi 2021 meni kokonaisuudessaan päiväkodin rakentamiseen, on vuoden 2022 aikana paljon kurottavaa korjausvelkaa, joka kohdistetaan aluksi Parramajan kunnostukseen sekä sen jälkeen vanhaan Otto Syreenin taloon sekä Henriikkakodin kahden sisäpihan viihtyisyyden ja turvallisuuden parantamiseen.

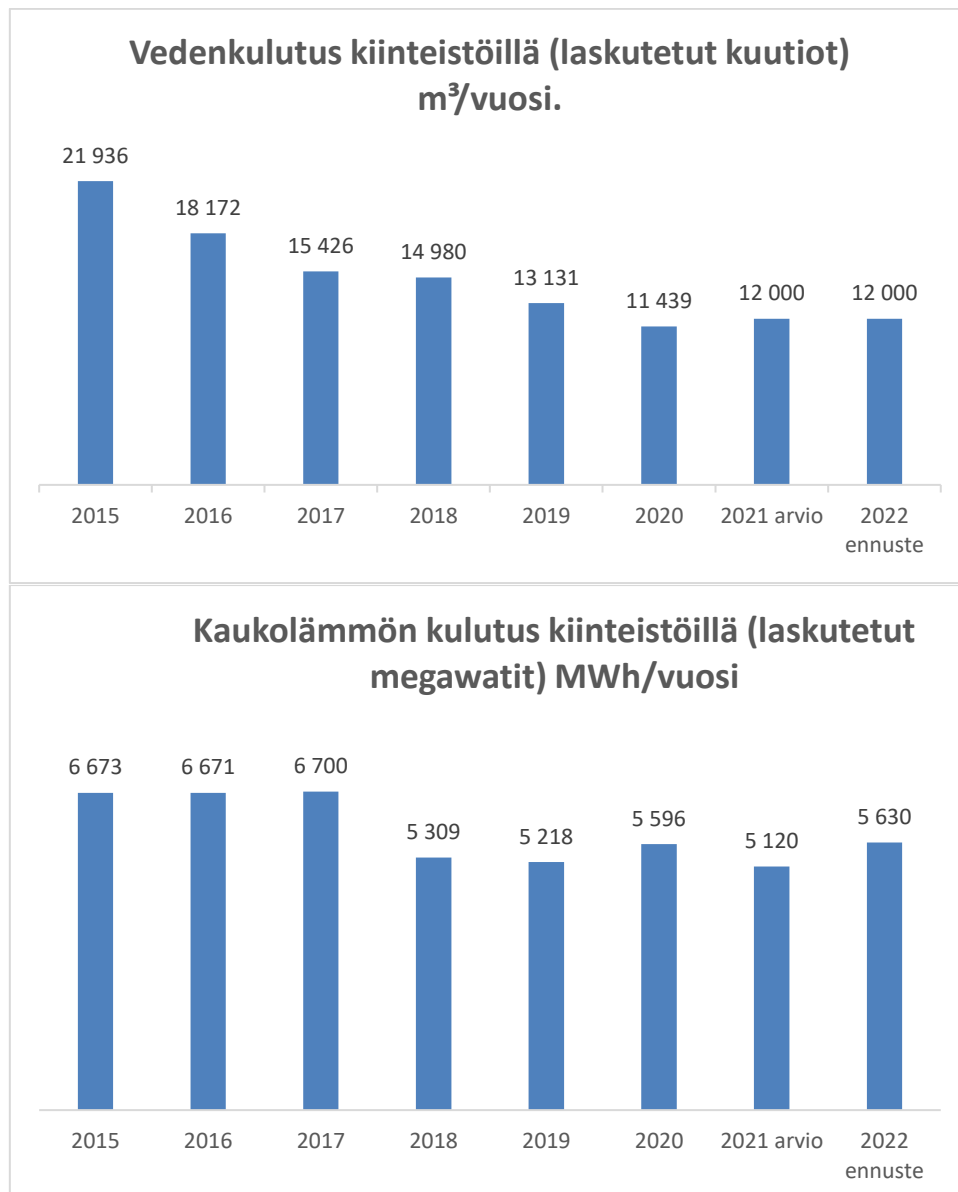
Erityistä huomiota kiinnitetään kosteus- ja sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyyn ja mahdollisten ongelmien aiheuttajien poistoon sekä korjausrakentamisessa rakennusfysikaalisesti toimivien rakennusratkaisujen käyttöön. Kaukolämpölaitoksen laskeneen menoveden pudotuksen vuoksi on vaihdettava useiden kiinteistöjen lämmön vaihtimet. Vaihtimet on vanhan menovesimaksimin mitoituksen mukaiset, ja nykyään sen lämpötila on 25 astetta matalampi, nykyiset vaihtimet eivät saa tarpeeksi irti lämpöä tuosta lämpötilan pudotuksesta johtuen. Rakennuksien osalta mietitään ja parannetaan toiminnallisia ominaisuuksia sekä optimoidaan vieläkin tilojen käyttöä. Eri toimintamuotojen ja palveluiden vertailua tehdään talousarviovuoden aikana.

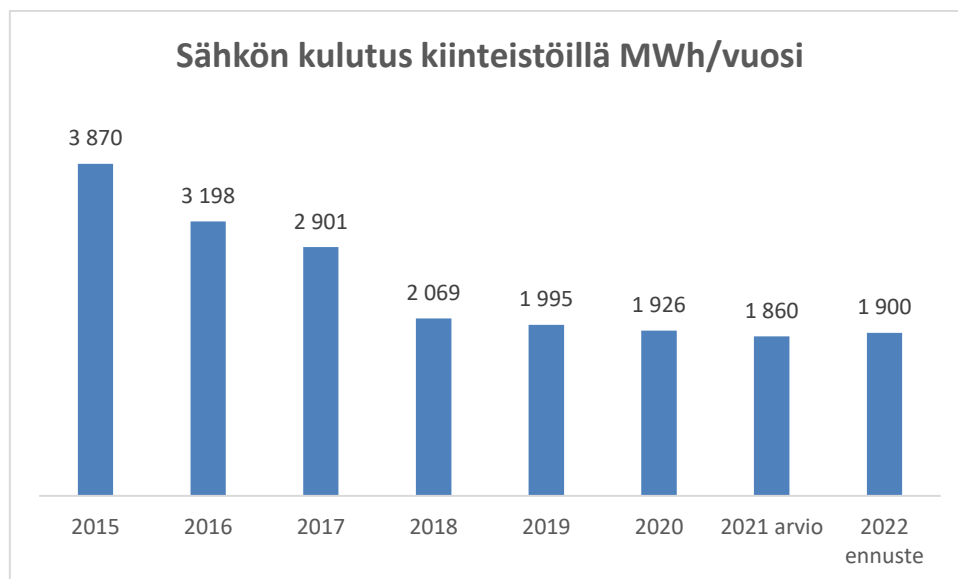
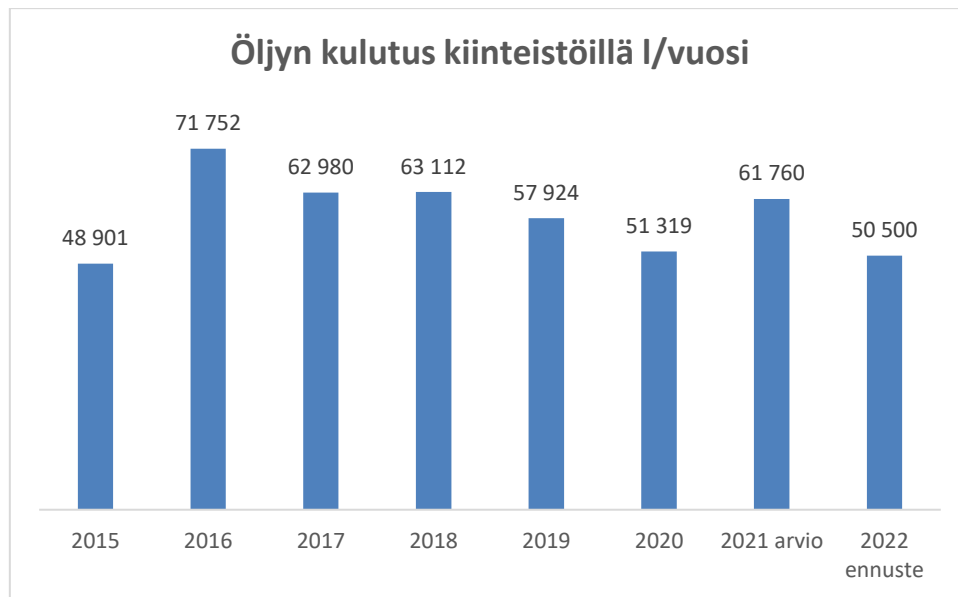
Kunnan omistuksessa olevat kiinteistöt, joissa vuokra-asuntoja 88 kpl

	kpl	kerrosala m ²	tilavuus m ³
Toimistorakennukset	1	996	2 988
Asuinrakennukset	8	4 061	12 960
Sosiaalitoimen kiinteistöt	6	8 871	29 138
Hyvinvointipal. kiinteistöt	8	15 093	58 414
Liikuntatoimen kiinteistöt	5	1 718	6 403
Teollisuusrakennukset	2	3 811	25 509
Muut rakennukset	16	7 499	25 518
Maa/Metsätilat	1 erä	?	?
Yhteensä	47	42 287	161 437

Vuoden 2021 aikaan kiinteistökanta on pysynyt samana, korjattu vain sosiaalipuolen ja muut rakennukset oikeisiin sarakkeisiin.

Tilahallinnon henkilöstö: Kirvesmiehiä kolme + 1 rakennusapumies, talonmiehiä neljä sekä talonrakennusmestari

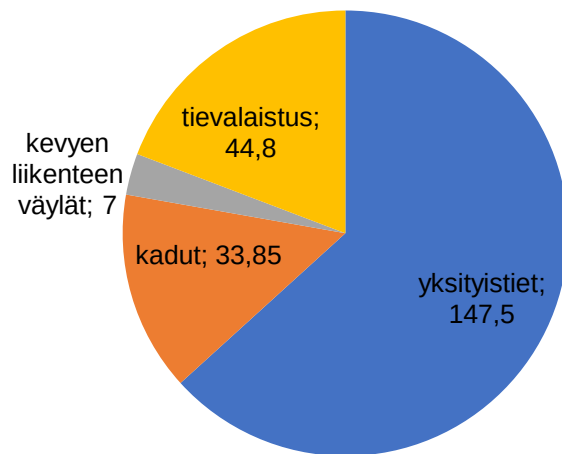
Yleiset alueet

Tavoitteena on liikennealueiden, liikunta- ja urheilualueiden sekä puistoalueiden hoitaminen käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Hoidon taso pyritään pitämään viime vuosien tasolla. Hoidettavien alueiden määrä on lisääntynyt osallistuvan budjetoinnin kautta toteutetuilla jokiranta-puistolla ja ulkokuntosalialueella.

Yleisten alueiden parannus- ja kehitystöiden suunnitteluun on tavoitteena osallistaa myös yhdistyksiä ja kuntalaisia.

Muinaisvuorten reitistön perusparantamiseen saatiin ELY-Keskukselta hankerahaa. Hankkeen toteutukselle on haettu jatkoaikaa toukokuun 2022 loppuun. Tavoitteena on saada reitistö siihen kuntoon, että ympärivuorokautinen käyttö olisi mahdollista.

Hoidettavana olevat kilometrit jakaantuvat seuraavasti

Tievalaistus, valaisimia n. 1051 kpl

Puistot, istutukset ja leikkikentät

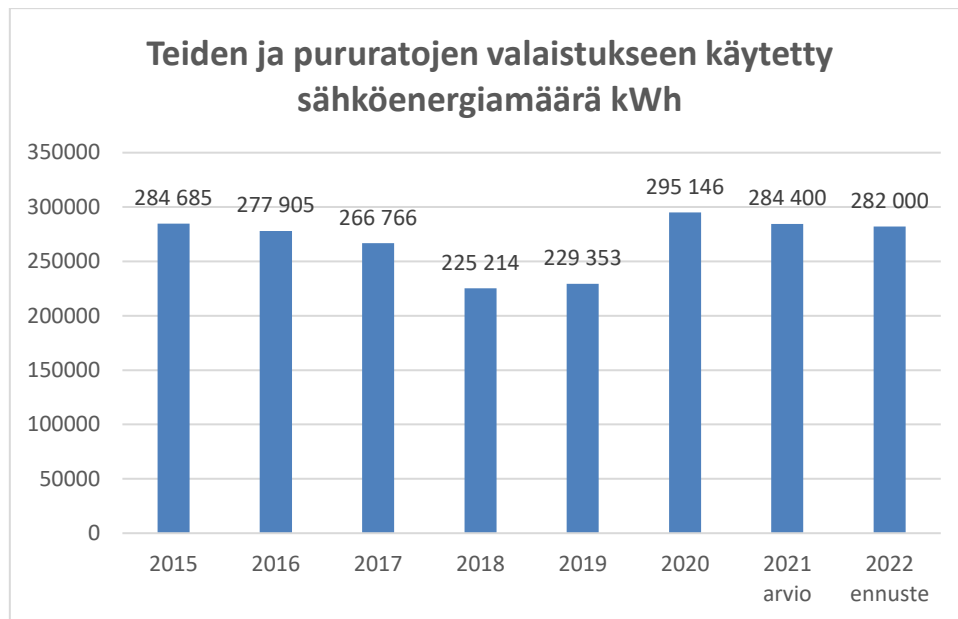
- n. 15 ha puistoalueita
- 6 kpl leikkikenttiä (Kirkonkylä ja Parra)
- n. 40 istutuskohdetta
- Jokirantapuisto (Suksen sillan seutu)

Liikunta- ja urheilualueet

- 2 kpl kylien jääalueita (Horo ja Nori)
- 3 kpl koulujen kenttiä ja jääalueita
- Kafin pallokenttä
- 4 kpl kylien kenttiä
- Keskusurheilukenttä
- Parran ladut ja reitistöt (n. 60 km)
- Skeittiparkki
- Ulkokuntosali

Muut alueet

- Matonpesupaikka
- Tori
- Romuajoneuvot

7.4.4. Vesilaitos

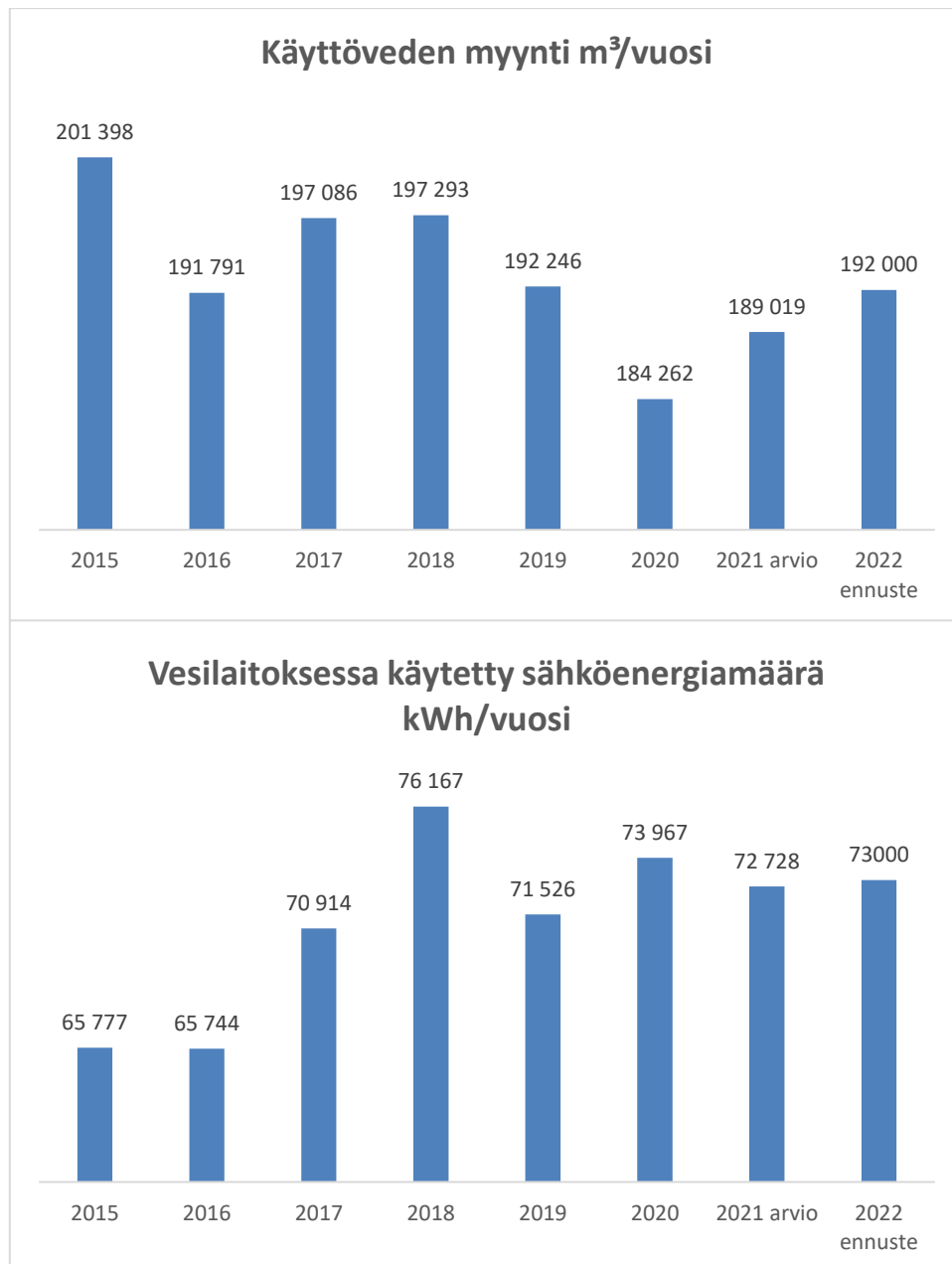
Tavoitteena on laatuvaatimukset täyttävän talousveden häiriötön ja määrältään riittävä tuotanto sekä jakelu vesilaitoksen asiakkaille.

Vesilaitoksen sähköisiä palveluja kehitetään. Tavoitteena on myös uusia vesihuoltolaitoksen sopimusehdot ja yleiset toimitusehdot sekä sähköistää vesisopimukset. Vesimittareiden sähköistä ilmoittamista tulee kehittää edelleen. Vuonna 2021 kulutuswebin kautta ilmoituksen jätti 771 kpl. Yli puolet ilmoituksista tulee edelleen jollain muulla tavalla.

Pumppaamoiden uusimis- ja huoltotarpeille varataan rahaa investointiohjelmassa.

Hoidettavana on:

- 236,8 km vesijohtoverkostoa
- 5 kpl pumppaamoja
- 20 kpl pohjavedenottamoita/kuilukaivoja
- 3 kpl ylä- ja alavesisäiliöitä

7.4.5. Viemärilaitos

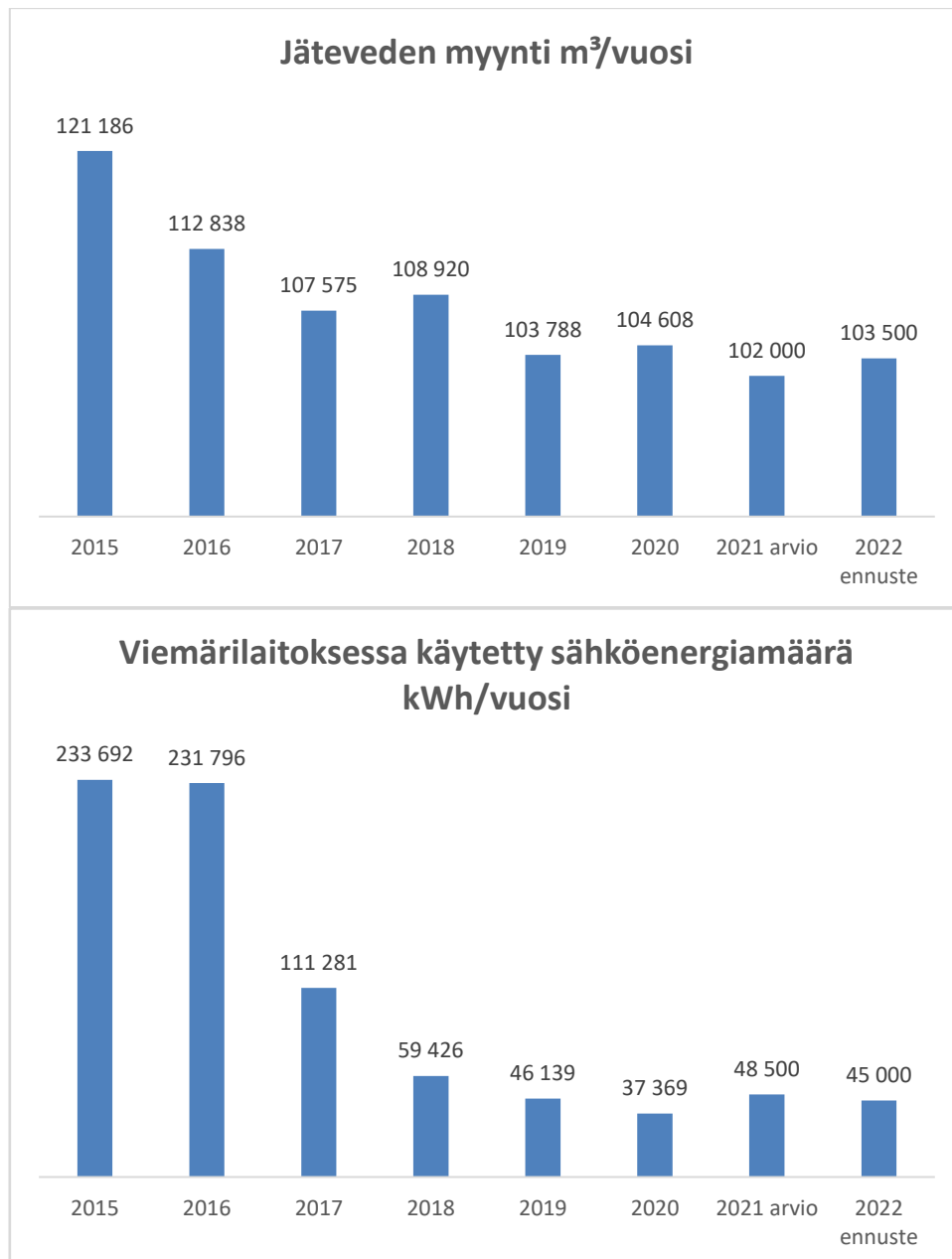
Viemärlaitoksen tavoitteena on viemäriverkoston liittyneiden kiinteistöjen jätevesien häiriötön johtaminen siirtoviemäriverkon kautta Kaskisiin yhteispuhdistamoon.

Hulevesien hallintaa kehitetään investointiohjelman mukaisesti.

Pumppaamoiden uusimis- ja huoltotarpeille varataan rahaa investointiohjelmassa.

Hoidettavana on:

- n. 58,6 km viemärijohtoverkosta
- n. 1000 kpl verkostokaivoja
- 3 kpl maasuodatinpuhdistamoja (Äystö, Kauppila ja Parra)
- 12 kpl jätevesipumppaamoja

7.4.6. Turvallisuuspalvelut

Turvallisuuspalvelut siirtyivät Etelä-Pohjanmaan alueellisen pelastuslaitoksen hoidettavaksi 1.1.2004 alkaen. Yhteistoimintasopimus on uudistettu v. 2007, ja uusi sopimus on astunut voimaan 1.1.2008. Kustannuksista vastaavat Etelä-Pohjanmaan alueelliseen pelastustoimeen liittyneet kunnat asukasluvun mukaisessa suhteessa.

Asukasluvun mukainen osuus (e/asukas) muodostuu pelastuslaitoksen hallinnosta, investoinneista sekä vuosittaisista käyttötalousmenoista.

Turvallisuuspalvelujen kuntaosuus vuonna 2022 on yhteensä 509 278,- euroa.

Lisäksi peruskuntien tulee edelleen vastata kunnan johtokeskuksen ylläpidosta, huolehtia sammu-
tusveden saatavuudesta korvausta vastaan sekä tarvittaessa yleisten väestönsuojien rakentamis-
velvollisuudesta.

7.4.7. Ruoka- ja puhtauspalvelut

Ruoka- ja puhtauspalvelut tuottavat palveluja Teuvan kunnan ja Suupohjan peruspalveluliikelaitos-
kuntayhtymän eri toimipisteisiin sekä lisäksi ruokapalveluja kunnan, LLKY:n, Suomen Yrittäjäopiston
ja Seutupalvelukeskuksen henkilökunnalle sekä Suomen Yrittäjäopiston opiskelijoille.

Ruokapalveluissa toimii vuoden 2022 alkupuolella kolme valmistuskeittiötä ja kolme palvelukeittiötä.
Uuden päiväkodin valmistuttua keväällä 2022 toimintaan jää kaksi valmistuskeittiötä ja neljä palve-
lukeittiötä. Vuosittain tuotettujen ateriasuoritteiden määrä on noin 340 000 suoritetta. Puhtauspalve-
luissa siivottavia tiloja on noin 20 500 m².

Ruoka- ja puhtauspalveluissa tuotetaan laadukkaita ruokapalveluita, joilla tuetaan hyvinvointia ja
ohjataan terveelliseen ravitsemukseen sekä puhtauspalveluita, joilla oikein mitoitettuna edistetään
viihtyvyyttä ja parannetaan tilojen käytettävyyttä. Tavoitteena on asiakastyytyväisyys, kannattavuus
ja toiminnan vastuullisuus.

Tavoitteena on lisätä viestintää toiminnastamme ja sen periaatteista sekä yhteistyötä eri asiakasryh-
miemme kanssa. Pyrimme kehittämään palveluitamme sekä ohjaamaan varsinkin lapsia ja nuoria
terveyttä, kasvua ja hyvinvointia edistäviin ruokatottumuksiin sekä tietoisuutteen jokaisen tilojen
käyttäjän vastuusta viihtyvyyden ylläpitämisessä.

Erityisruokavaliot ovat lisääntyneet varsinkin kouluruokailussa huomattavasti. Haasteena on erityi-
sesti valmistettavien erilaisten annosten määrä, koska usein ruokavalio on hyvin henkilökohtainen
ja monesti myös hyvin rajoitettu raaka-aineiden suhteen. Tavoitteena on yhteistyössä varhaiskasva-
tuksen ja koulutoimen kanssa paneutua kokonaisuuden kehittämiseen.

Suupohjan alueella on tiivistä yhteistyötä mm. hankinnoissa ja henkilökunnan koulutuksessa. Han-
kinnoissa kiinnitetään edelleen erityisesti huomiota tuotteiden alkuperään ja suositaan mahdollisuuksien
mukaan paikallisia ja lähialueen tuotteita ja palveluita. Käytämme mahdollisuuksien tarjonnan-
samme sydänmerkkituotteita ja tavoitteena on lisätä kokonaisiä sydänmerkkiaterioita ruokalistoille
kaikissa toimipaikoissa.

7.4.8. Kaavoitus, maanhankinta ja asuminen

Kaavoitustoiminnan keskeisinä tavoitteina on edistää maankäyttöä ja yhdyskuntarakenteen kehitty-
mistä hallitusti ja talouden näkökulmasta kestäväällä tavalla. Lisäksi kaavoituksella mahdollistetaan
asunto-, liike- ja teollisuusrakentamisen kehittyminen ja monipuolistuminen. Asuinrakentamisen ta-
voitteena on saada lisää yksityistä rakennuskantaa jo hankituille eri puolilla kuntaa sijaitseville kun-
nallistekniikalla varustetuille asuntoalueille.

Maanhankinnan osalta pyritään harjoittamaan pitkäjänteistä maapolitiikka siten, että kunnalla on riit-
tävä raakamaavaranto, josta on mahdollisuus kaavoittaa tonttialueita yhdyskuntarakenteen kehityk-
sen edellyttämässä laajuudessa eri tarpeisiin.

Paskoonharjun tuulivoimapuiston kaava on hyväksytty 15.12.2014. EPV Tuulivoima Oy:lle on myön-
netty 23 tuulivoimalalle rakennuslupa 2015. Hankkeen kaksi voimalaa on rakennettu 2018 (T7 ja
T15) jätekeskuksen läheisyyteen. Lopuille 21:lle voimalalle EPV Tuulivoima Oy on hakenut uudet

luvut kaavan mahdollistaman 230 metrin kokonaiskorkeuden mukaisina. 2018 EPV Tuulivoima Oy haki vielä uudelleen luvat 230 metriä korkeille voimaloille (5,6 MW) joissa siivet pitenevät (136 m -> 150 m) ja napakorkeus laskee (162 m -> 155 m). Kantatie 67 eteläpuolelle on luvitettu uusi sähköasema hanketta varten. Alueen tiet on rakennettu ja perustukset on pääosin tehty. Tuulivoimaloiden metallitornien ja siipien nostot aloitettiin kesällä 2021 ja tuulivoimapuiston on arvioitu valmistuvan 2022. Tuulivoimapuiston vuotuisen tuoton arvioidaan olevan noin 400 000 megawattituntia.

Fingrid Oyj on rakentamassa 400 kV muuntoasemaa Teiriläntie varrelle. Muuntoaseman rakentamisella helpotetaan Paskoonharjun tuulivoiman liittämistä kantaverkkoon. Sähköasema rakennetaan Fingrid Oyj:n omistamien Kristinestad-Tuovila 400 kV ja Kristinestad-Tuovila 110 kV voimajohtojen viereen. Muuntoasemalla 110 kV jännitteinen sähkö muunnetaan 400 kV jännitteeksi, jolloin sähkö saadaan tehokkaimmin siirrettyä 400 kV voimajohtossa kulutusalueille. Aluetta on tarvittu melko paljon (n. 31 ha), jotta yhtiö saa sijoitettua myös muuntoasemalta lähtevät paalut omalle alueelleen. Fingrid Oyj on ostanut useilta metsänomistajilta aluetta, ja myös kunta on myynyt tilasta 403-100-114 pohjoisosan; kyseisen tilan eteläosa on entistä kaatopaikkaa. Alueelle johtava Teiriläntie on korjattu tulevia kuljetuksia kestäväksi, ja maastotyöt varsinaisella muuntoasema-alueella on pääosin tehty. Muuntamoita, muuntamorakennuksia ja muita laiteperustoja tehdään parhaillaan. Uudet suunniteltavat johtoreitit Fingridin asemalle saattavat tuoda yllätyksiä ja suoranaista vahinkoa metsänomistajille, koska käytettävät lunastushinnat.

Saunamaan tuulivoimakaavahanke Viitassa muodostuu kahdeksan tuulivoimalan kokonaisuudesta. Valtuusto on hyväksynyt 15.12.2014 Saunamaan osayleiskaavan. Tuulivoimaloista viisi sijoittuu Teuvan ja kolme Kurikan puolelle. Megatuuli Oy:n hallinnoimalle Saunamaa Wind Farm Oy:lle on myönnetty rakennuslupa viidelle voimalalle. Hanke on ollut mukana myös Viitatin tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä; eli lisäksi voimaloita saattaa olla tulossa hankkeen jatkoksi Kurikan puolelle. Varsinainen luvan hakija Saunamaa Wind Farm Oy sai voimaloille muutosluvat 7.2.2018. Muutoksessa voimaloiden kokonaiskorkeus pysyy 210 metrissä, mutta roottorin halkaisija kasvaa 131 metristä 150 metriin. Alueella on tehty myös maanmittaustoimituksia tiealueilla tarvittavien tielevennysten tekemiseksi. Voimaloiden syöttökaapeli sijoitusluvat on käsitelty viranomaislautakunnassa 23.5.2018 niiden metsänomistajien osalta, jotka eivät ole tehneet maanvuokrasopimusta. Kaapeleita ei kuitenkaan sijoitettu päätöksen mukaisesti tien sisäluiskaan. Epäonnistuneesta syöttökaapeli sijoittamisesta aiheutuneet kiistat on vihdoin tänä syysynä saatu sovituksi ja metsänomistajat ovat saaneet asiaan kuuluvan korjauksen. Hanketta varten on luvitettu kaksi sähköasemaa. Tuulivoimaloiden johtavat tiet on rakennettu, voimaloiden pohjatyöt on tehty, ja voimalat pystytetty. Voimaloiden käyttöönotto / lopputarkastus tehtiin 22.9.2021. Ensi vuonna on siis odotettavissa voimaloista paljon puhuttaneet kiinteistöverot.

Kunnanhallitus on 29.11.2021 päättänyt Megatuuli Oy:n esityksestä osayleiskaavan laatimisesta Paulakankaan tuulivoima-alueelle.

Äystön uuden asuntoalueen laajennusalueeksi ostettu pelto/metsäalue on ollut muodoltaan eteläreunasta hieman hankala ja tehoton tonttien muodostamiseen ja siksi se otettiin vuoden 2017 alussa mukaan tilusjärjestelyyn. Lisäksi tilusjärjestelyllä saatiin viereiset peltoalueet muodoltaan järkeviksi. Tilusjärjestelyssä alueen pinta-alaksi muodostui 10,485 ha, eli peltoala pieneni n. 0,5 ha, mutta tehostui niin, että pohjoisosan metsä voidaan säilyttää. Lisäksi uuden asuntoalueen eteläosa on saatu tilusjärjestelyllä tehokkaaksi ja tontit voidaan suunnata nyt optimaalisesti etelä / länsisuuntaan, sekä lisäksi saadaan muutama tontti lisää. Tilusjärjestelyn loppukokous pidettiin 22.10.2020, jonka jälkeen alueesta tehtiin kaavaluonnos. Tapiontien asukkaiden kanssa pidettiin asukastilaisuus 6.5.2021 ja asukkaat halusivat poistaa alueen etelärajalta kevyenliikenteen varauksen ja lisätä sen tulevan Tapiontien jatkeen päähän, siten että siitä pääsee molempiin suuntiin peltotielle. Seuraavaksi ohjelmassa on tiealueen merkintä maastoon, metsänraivaus Tapiontien jatkeelta, sekä muun metsän harvennus ja sen jälkeen tieneko metsäalueelle sekä kaavaehdotuksen valmistelu.

Pääosin Teuvan keskustan ympärillä ollut iso tilusvaihtohanke on saatu päätökseen. Hankkeeseen lisättiin joitakin kauempanakin olevia alueita, joiden omistajia on ollut alkuperäisellä

tilusvaihtoalueella, kuten Äystön asuntoalue ja sen eteläpuolella oleva peltoalue. Muutokset on pääosin tehty, mutta viljelijöillä on jonkin verran vielä muutoksista aiheutuvaa työtä jäljellä.

Horontien varrelta kunnalle hankitusta tilasta on myyty vanhat maatilarakennukset ja erotettu omaksi tilakseen. Alueesta on myyty myös yksi asuinrakennustontti ulkorakennuksen rakentamiseksi ja liitettäväksi olemassa olevaan asuinrakennustonttiin. Alue oli jo ennestään kaavoitettu.

Asuntorakentaminen on lähtenyt uudelleen käyntiin; kolme vanhaa taloa on purettu ja niiden tilalle on rakenteilla uudet talot. Myös muutoksia ja laajennuksia on työn alla. Rakennustarvikkeiden äkillinen, keväällä alkanut kova hinnannousu alkaa hillitä rakentamisintoa. Siitä miten rakennustarvikkeiden hinnat kehittyvät talven aikana, ei tunnu asiantuntijoillakaan olevan edes hyvää arvausta.

7.4.9. Maaseutupalvelut

Maaseutupalveluiden talousarviovaraus on 71 252 euroa.

Kauhajoen kaupungin hallinnoimat seudulliset maaseutupalvelut ovat maaseutuelinkeinohallinnosta sekä maatalouden ja maaseudun yleisestä kehittämisestä vastaava palveluyksikkö. Tavoitteena on luoda edellytykset kilpailukykyiselle maatalous- ja maaseutuyrittämiselle sekä viihtyisät asuin ympäristöt.

Palveluihin kuuluvat mm.

- EU- ja kansallisten tulotukien hallinnointi, tiedotus ja neuvonta
- Perusmaatalouden rahoitusneuvonta
- Tukioikeuksien kauppaan ja vuokraukseen liittyvä neuvonta
- Hirvi- ja petoeläinvahinkojen arviointi
- Eläinrekisterien ylläpito
- Peltokarttarekistereihin liittyvät päivitykset
- Hukkakauraan liittyvät tarkastukset, torjuntaohjeet ja päätökset

7.4.10. Jätelautakunta

Kahdeksan kunnan yhteinen lautakunta, jossa Teuva on vastuukuntana. Lautakunta käsittelee jätelainsäädännössä kunnan päätettäväksi määritellyt viranomaisasiat.

Käyttötalous	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toimintatulot	44 407	41 974	53 940	53 940	53 940	53 940	53 940	53 940
Toimintamenot	-45 983	-41 948	-53 940	-53 940	-53 940	-53 940	-53 940	-53 940
Toimintakate	-1 576	26	0	0	0	0	0	0

7.4.11. Viranomaislautakunta

Vuoden 2009 alusta lukien Teuvan kunnan rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä ja maa-aineslupa-asioista on vastannut rakennuslautakunta. Maa-aineslupien myöntäminen ja valvonta on siirtynyt 1.7.2016 alkaen Ilky:n ympäristötarkastajalle. 1.6.2017 lähtien rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä on vastannut viranomaislautakunta.

Käyttötalous	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025	TS2026
Toimintatulot	28 915	26 977	40 100	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Toimintamenot	-74 365	-92 686	-97 325	-108 505	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Toimintakate	-45 450	-65 708	-57 225	-68 505	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000

7.4.12. Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnassa käyttöön otettava sähköinen lupajärjestelmä aiheuttaa n. 15000 euron lisäkulut. Tämän hetkisen tiedon mukaan Suomessa luvat on voitava hakea sähköisesti vuoden 2023 alusta alkaen.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on valvonnan, mutta myös neuvonnan ja ohjauksen avulla saavuttaa tuloksia rakentamisen laadun parantamisessa ja ympäristöön sopeuttamisessa. Rakennusvalvonta pyrkii edesauttamaan rakennushankkeiden aloittamista, sekä antaa neuvoja edulliseen ja laadukkaaseen toteutukseen.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus on käynnissä; lakiluonnos on lausuntokierroksella ja se tuntuu saavan ristiriitaisen vastaanoton. Uudistuksen tavoitteena on ympäristöministeriön mukaan yksinkertaistaa alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää, kehittää rakentamisen ohjausta ja helpottaa lain toimeenpanoa. Uudistuksessa otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun ja rakentamisen ohjauksen tulevaisuuden näkymät, aluehallinnon muutokset ja jatkuvasti muuttuva toimintaympäristö. Laissa esitetään joitakin pienten rakennusten lupahelpotuksia, mutta toisaalta esim. asuinrakennuksille tulisi uusia laskentavelvoitteita. Näköpiirissä olevia laajoja ilmiöitä ovat muun muassa ilmasto- ja energiakysymykset, aluerakenteen erilaistuminen, kaupungistuminen, liikkumisen murros, elinkaari- ja vähähiilisyysnäkökohdat, digitalisaatio sekä hallinnon muutokset.

Maankäyttö- ja rakennuslain lisäksi monet muut lait vaikuttavat alueidenkäyttöön ja rakentamiseen. Uudistuksessa kirkastetaan eri säädösten roolia. Euroopan unionin lainsäädäntö vaikuttaa merkittävästi rakentamisen ohjaukseen muun muassa energiatehokkuuden osalta. Lainsäädännön kehittämiseksi luovat puitteita myös kansainväliset sopimukset, joihin liittyy merkittäviä alueidenkäytöllisiä ulottuvuuksia. Esimerkkinä Pariisin ilmasopimus.

Kevästä 2020 lähtien koronavirus on vaikeuttanut rakentamiseen liittyvien palaverien pitämistä. Pienemmillä työmailla viruksen vaikutus on ollut lähinnä turvaetäisyyksien pitäminen, mutta monet rakennustyöt ovat sujuneet normaalisti. Joitakin hankkeita on vaikeuttanut tiettyjen tavaroiden saanti ja joitakin hankkeita on alkanut siitä syystä, että on ollut aikaa rakentaa. Kevästä 2021 rakennustarvikkeiden hintojen nousu on alkanut jarruttaa rakentamista.

Myönnetty rakennus- ja toimenpideluvat

	2016	2017	2018	2019	2020	Ennuste 2021
kpl	70	190	106	53	55	55
krs.ala m ²	6000	3200	3000	3000	10000	4000
tilavuus m ³	30000	77500	72000	40000	60800	30000

Rakennusjärjestyksen 2 §:n mukaiset ilmoitukset, 2021 vuodelta myös muut lupaa vaativat toimenpiteet

	2016	2017	2018	2019	2020	Ennuste 2021
Kpl	17	21	10	20	10	25

S-Marketin rakentaminen keskustaan valmistunee tänä vuonna. Norinkylän Saunamaan tuulivoimahanke on valmistunut ja ensi vuoden puolella valmistuvat Paskoonharjun 21 voimalan tuulivoimahanke ja Fingridin muuntoasemat. Lisäksi merkittäviä valmistuvia hankkeita ensi vuonna yli puolen hehtaarin kasvihuonehanke Äystölle. Kunnan oma päiväkotihanke valmistuu myös ensi vuoden alkupuolella. Karijolle myydään edelleen yksi päivä viikossa rakennustarkastajan työpanosta.

7.4.13. Elinkeinojen edistäminen

Elinkeinopalveluiden tuottamisesta Teuvalla vastaa Teak Oy. Elinkeinopalveluiden asiakkaita ovat alueelle sijoittuvat jo toimivat sekä perustettavat yritykset. Toiminnan aktiivinen ja pitkäjänteinen kehittäminen on keskeinen kunnan menestystekijä. Teak Oy:n tuottamat elinkeinopalvelut käsittävät yritysten perustamis-, kehittämis- sekä omistajavaihdosneuvontaa sekä ohjausta ja neuvontaa muissa kysymyksissä. Palveluita tarjotaan henkilökohtaisen neuvonnan lisäksi erilaisten hankkeiden, koulutusten, työpajojen sekä sähköisten työkalujen avulla.

Teuvan kunta on mukana hankkeissa, joiden tavoitteena on parantaa elinkeinoelämän edellytyksiä alueella. Leader suupohjan hallinnoiman Sytyke- hankkeen rahoittaa Etelä-Pohjanmaan liitto. Hankkeessa tarjotaan konkreettista apua yrittäjille Korona-tilanteen vuoksi muuttuneeseen toimintaympäristöön sopeutumiseen. Teuvan kunta on myös osarahoittajana Etelä-Pohjanmaan yrittäjät ry:n omistajavaihdospalvelussa, jonka tarkoituksena antaa neuvoa ja lisätä tietoisuutta yritysten omistajavaihdoskysymyksissä. Lisäksi Teuvan kunta on mukana Suunta tulevaan- hankkeessa, joka edistää työnhakijoiden ja työpaikkojen kohtaamista.

7.4.14. Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyden kuntakokeilu

Työnhakijoiden palveluihin tuli muutoksia 1.3.2021, kun valtion työllisyyden kuntakokeilu alkoi. Työllisyyskokeilun aikana määrätyt valtion työ- ja elinkeinotoimistojen tehtävät siirretään kuntien tehtäviksi. Kurikka, Kauhajoki, Teuva, Isojoki, Karijoki sekä Alavus ja Soini ovat mukana valtion työllisyyden kuntakokeilussa ja muodostavat yhdessä Etelä-Pohjanmaan seudun työllisyyskokeilualueen. Näin ollen osa Etelä-Pohjanmaan TE-toimiston asiakkaista siirtyi oman kotikuntansa asiakkaaksi.

Kuntakokeilun tavoitteena on nopeuttaa työnhakijoiden työllistymistä ja kehittää työllistymistä edistäviä osaamisen kehittämisen palveluita. Kunnat tehostavat asiakaspalvelua mm. nopeuttamalla työttömän palvelutarpeen arviointia ja ohjausta palvelutarpeen mukaisiin palveluihin. Näitä ovat esimerkiksi nopeampi ohjaus koulutukseen puuttuvan osaamisen hankkimiseksi. Työnhakijoiden työllistymistä parannetaan myös mm. edistämällä työnhakijoiden ja yritysten kohtaantoa ja turvaamalla osaavan työvoiman saatavuus alueen yritysten ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Teuvalla työllisyyspalveluista vastaa ostopalveluna Suupohjan koulutuskuntayhtymä Vuoksi.

Liite 1. Selvitys henkilöstömäärän kehityksestä vuosina 2017–2021 ja –suunnitelma vuodelle 2022

Virat ja toimet toimialueittain

Virka- / toiminimike

KUNNAN PÄÄTÖKSENTEKO	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1
KUNNAN PÄÄTÖKSENTEKO YHTEENSÄ	1	1	1	1	1	1

OSALLISUUS	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hallintojohtaja	1	1	1	1	1	
Osallisuusjohtaja						1
Toimistosihteeri	3	2,5	2	1,5	1,5	1,9
Kirjastonjohtaja	1	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	3	2	2	2	2	2
Uinninvalvoja/ohjaaja	1	1	1	1	1	1
Lipunmyyjä/kahvionhoitaja	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Vapaa-aikasihteeri	1	1	1	1	0,3	
Hyvinvointikoordinaattori					1	1
Nuoriso-ohjaaja	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3
OSALLISUUS YHTEENSÄ	12	10,5	10	9,3	9,6	9,7

OPPIMINEN	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sivistysjohtaja	1	1	1	1	1	1
Rehtorit	2	2	2	2	2	2
Apulaisrehtori	1	1	1	1	1	1
Yhtenäiskoulun lehtorit	12,5	12,5	12	10	9	9
Tuntiopettajat (perusk./lukio)	6,5	6,5	6	8	6	5
Opinto-ohjaaja	1	1	1	1	1	1
Luokanopettajat	18	18	18	18	18	18
Erityisopettajat	3	3	3	3	3	3
Koulukuraattori	1	1	1	1	1	2
Erityisluokanopettajat	6	6	6	6	6	6
Esiopettajat	4	4	4	4	3,5	3
Toimistosihteeri	3	3	3	3	3	2,6
Koulunkäyntiav./kouluavustajia	10,5	10,5	10,5	12	11	12
Lukion lehtorit	3,25	3,25	3	3	3	3
Nuoriso-ohjaaja					1	1
Iltapäiväkerhon ohjaaja	2	2	2	2	2	2
Päiväkodin johtaja	1	1	1			
Lastentarhanopettaja	4	4	4			
Varhaiskasvatuksen opettaja				6	6	8
Erityislastentarhanopettaja	1	1	1			
Kiertävä varh. kasv. erityisopettaja				1	1	1
Lastenhoitaja	9,5	9,5	10,5			
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja				9	9	15
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen alue-esimies				2	2	2
Ryhmäperhepäivähoidon ohjaaja	1	1	1			
Perhepäivähoitaja	25	25	22	21	21	10
Päiväkotiapulainen/pk-avustaja	5	5	4	3,5	3,5	3,5
Liikuntakoordinaattori					0,5	0,5
OPPIMINEN YHTEENSÄ	122,25	122,25	118	118,5	115,5	113

ELINVOIMA	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tekninen johtaja					1	1
Kunnaninsinööri						
Maanrakennusmestari	1	1	1	1	0,3	0,3
Talonrakennusmestari	1	1	1	1,5	1	1
Laitospalveluohjaaja	1	1	1	1	1	1
Toimistosihteeri	2	2	1	1,5	1,5	1,5
Laskentasihteeri	1	1	1	1	1	1
Taloussihteeri						1
Laitoshuoltaja	12	12	12	12	12	12,5

Talonmiehet	4	3	3	3	3	3
Laitosmiehet	3	3	2	1	2	2
Ammattimies	1	1	1	1	1	1
Tuntipalkkaiset	4	4	4	4	4	3
Rakennustarkastaja	1	1	1	1	1	1
Ruokapalvelupäällikkö	1	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Ruokapalveluesimies	3	3	3	3	3	1,35
Ravitsemustyönjohtaja	0,5	0,5	0	0	0	0
Ravitsemistyöntekijä	14,5	14,5	14,5	14,5	15	14
ELINVOIMA YHTEENSÄ	50	48,65	46,15	46,15	47,45	45,3

TEUVAN KUNTAKONSERNI

Teuvan kunta

Tytäryhteisöt (omistus 100 %)

Asunto Oy Tanulanrivi	Asunto Oy Horonrivi	Asunto Oy Norinrivi	Teuvan Vuokratalot Oy	Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari	Teuvan Kaukolämpö Oy	Teak Oy
-----------------------	---------------------	---------------------	-----------------------	-------------------------------	----------------------	---------

Osakkuusyhteisöt

Vapaa-ajankeskus Parra Oy, omistus 37,6%	Aqua Botnica Oy, omistus 31,5 %	Asunto Oy Teuvan Nouseva Kuuhu, omistus 46 %	Asunto Oy Kaupanmäki, omistus 25 %	Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy, omistus 27,5 %	SYO Suomen Yrittäjäopisto, omistus 25 %
--	---------------------------------	--	------------------------------------	---	---

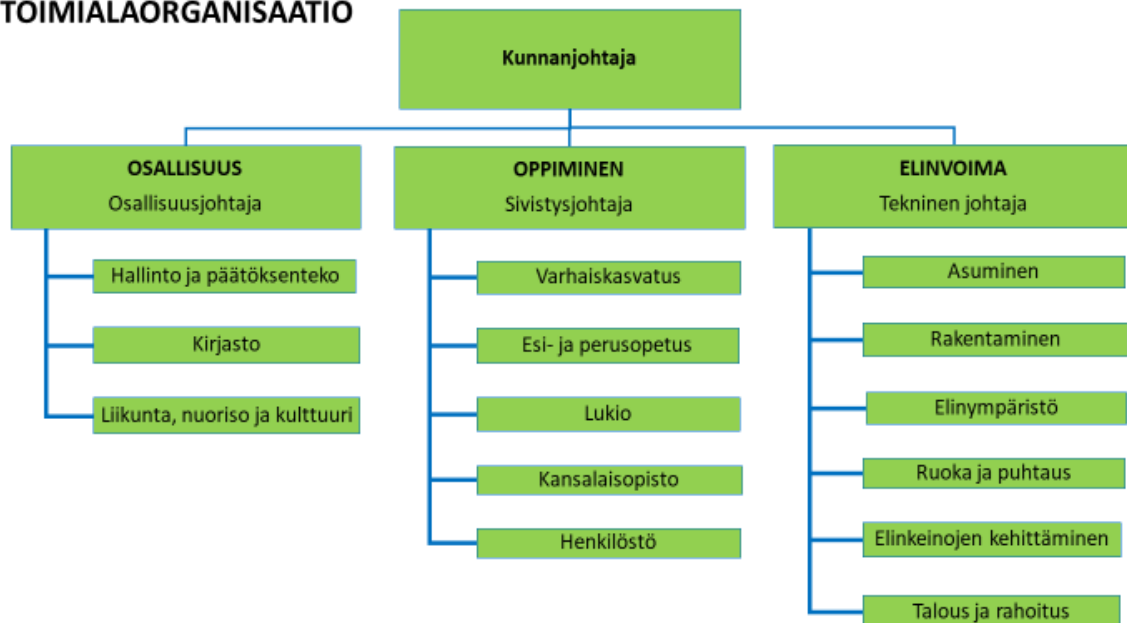
Kuntayhtymäosakkuudet

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin ky	Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoen koulutus-kuntayhtymä	Suupohjan koulutus-kuntayhtymä	Etelä-Pohjanmaan liitto ky	Suupohjan peruspalveluliikelaitos-kuntayhtymä
---	------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	----------------------------	---

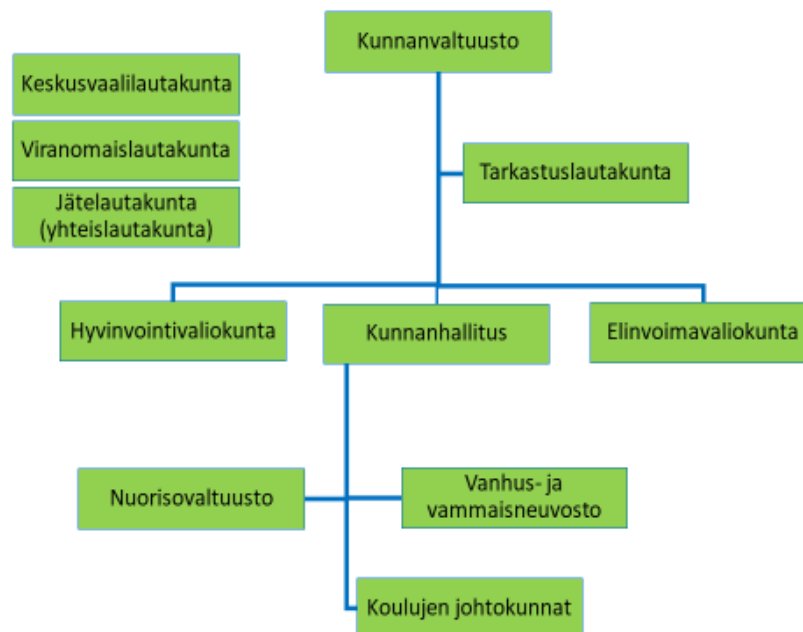
Lisäksi Teuvan kunta omistaa 13,5 %:n osuuden Suupohjan kahdeksan kunnan yhteisestä jätehuoltoyhtiöstä Oy Botnariosk Ab:sta sekä 17,8 %:n osuuden Suupohjan Seutuverkko Oy:stä.

Liite 3. Toimiala- ja luottamushenkilöorganisaatio

TOIMIALAORGANISAATIO

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Liite 4. Vesilaitos

Vesilaitos

																		arvio	ennuste
26.11.2020	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kuluttajia																			
- Kk	1352	1362	1369	1378	1383	1387	1393	1402	1416	1419	1421	1422	1412	1412	1413	1413	1413	1413	1413
- Parra	55	55	56	57	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59
Yhteensä 31.12.	1407	1417	1425	1435	1442	1446	1452	1461	1475	1478	1480	1481	1471	1471	1472	1472	1472	1472	1472
Myyty vettä m³																			
- Kk, muut	270 095	230 518	252 922	241 026	230 125	239 907	217 457	207 561	198 498	193 473	192 112	177 703	171 591	179 904	176 933	173 969	166 780	172 000	171 000
- osuuskunnat (Äystö, Riippi, Perälä, Lyyski)	6 987	10 782	15 241	2 759	327	7 341	1 495	1 860	4 027	975	3 433	421	1 188	1 379	4 156	4 097	4 816	4 054	4 054
- sisäiset (r: 50)		26 843	24 235	29 436	29 344	28 570	29 607	25 885	29 028	27 732	19 479	21 936	18 055	14 444	14 445	12 972	11 735	11 735	11 735
- Parra (r: 70 + Parramaja)	1 307	1 424	1 381	1 957	862	2 081	1 237	1 418	1 318	1 137	1 236	1 338	957	1 359	1 759	1 208	1 303	1 230	1 230
Myynnit yht. m³	278 389	269 567	293 779	275 178	260 658	277 899	249 797	236 724	232 871	223 317	216 260	201 398	191 791	197 086	197 293	192 246	184 634	189 019	188 019
Henkilöstön määrä (kk-palk- kaiset)	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,25	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
TOIMINTA- TUOTOT																			
Vesimaksut ul- koiset	197 672	191 340	211 365	195 901	196 616	219 258	198 171	189 755	192 274	193 843	196 751	183 592	176 073	183 962	184 082	181 490	174 949	178 990	178 990
Vesimaksut si- säiset	22 781	21 475	19 696	24 012	24 943	26 668	26 647	23 552	27 585	27 487	22 457	21 835	18 535	14 921	14 899	13 393	11 668	12 116	12 116
Vesi perusm. ul- koiset	44 030	54 285	56 514	61 052	60 881	70 095	67 715	69 157	79 872	73 669	80 230	79 698	73 149	77 986	76 694	76 081	74 249	74 580	74 580
Vesi perusm. sis.	5 195	6 141	7 892	8 253	6 934	9 183	11 382	9 626	13 376	12 341	11 297	12 124	13 135	10 720	9 399	9 240	9 229	9 000	9 000
Liittymismaksu- tulot	6 823	16 435	12 011	20 100	6 665	19 167	9 955	16 280	34 695	5 980	2 535	8 950	14 300	3 445	0	0	3 695	3 500	3 500
Muut maksu- tuotot ulk.	3 955	1 542	2 480	6 288	4 214	3 645	2 862	4 886	3 350	18 986	3 075	2 917	5 714	3 730	2 967	5 120	1 983	4 500	4 500
Tulot yht.	280 457	291 219	309 958	315 606	300 253	348 015	316 731	313 257	351 152	332 307	316 345	309 116	300 906	294 764	288 041	285 325	276 171	282 686	282 686

TOIMINTAME-																			
NOT																			
Muiden palv. osto	-33 267	-28 341	-24 496	-29 807	-32 349	-45 599	-45 214	-33 391	-39 004	-57 858	-23 317	-23 382	-37 483	-37 982	-30 591	-34 128	-43 992	-37 600	-37 600
Aineet ja tarvikkeet	-70 519	-66 853	-72 907	-50 654	-59 153	-68 640	-44 700	-46 425	-53 839	-56 225	-50 143	-17 852	-60 466	-57 046	-56 008	-63 708	-62 473	-50 900	-50 900
- ostot, sis.								-145	-326	-458	0	-371	0	-101	-110	-33	0	0	0
Muut sis. palvelut	-2 524	-2 514	-2 869	-3 581	-3 204	-3 060	-10 758	-11 203	-11 605	-14 288	-10 623	-12 251	-11 126	-1 552	-2	-5 277	-26 392	-5 000	-5 000
Varaston muutos	7 320	-1 737	6 710	-1 047	-1 949	-2 659	-3 872	1 133	0	3 445	-2 810	-641	-434	-9 177	-6 759	-2 395	-23,55	0	0
Vuokramenot						-40	-40	-40	-40	-40	-80	-40	0	0	0	0	-40	0	0
Henkilöstömenot																			
- palkat	-59 758	-66 240	-66 260	-61 329	-59 303	-57 314	-64 563	-71 538	-70 438	-74 512	-68 155	-63 553	-58 505	-56 797	-53 269	-40 432	-66 294	-53 900	-53 900
- sos.vak.maksut	-16 820	-19 397	-20 834	-21 331	-23 036	-21 977	-20 698	-20 097	-19 014	-20 807	-21 900	-19 907	-19 873	-16 127	-15 237	-13 510	-17 778	-24 030	-24 030
Menot yht.	-175 569	-185 082	-180 657	-167 748	-178 994	-199 289	-189 844	-181 706	-194 266	-220 743	-177 028	-137 997	-187 887	-178 782	-161 976	-159 483	-216 995	-171 430	-171 430
Netto	104 888	106 137	129 301	147 858	121 259	148 726	126 887	131 551	156 886	111 564	139 317	171 119	113 019	115 981	126 065	125 842	59 596	111 256	111 256
Poistot	-39 167	-37 915	-35 583	-32 436	-30 284	-31 564	-29 693	-28 086	-27 905	-27 266	-26 200	-25 809	-23 108	-21 114	-18 890	-17 048	-15 354	-15 355	-15 355
Liikelyljäämä	65 720	68 221	93 718	115 422	90 975	117 161	97 194	103 465	128 982	84 298	113 117	145 310	89 911	94 868	107 175	108 793	44 241	95 901	95 901
Rahoitustuotot ja -kulut	2 032	1 146	-1 426	-2 566	-2 997	-712	-1 305	-1 013	-422	-43	531	909	801	843	1 359	1 464	1 200	1 715	1 715
Tilikauden alijäämä/ylijäämä	67 752	69 367	92 292	112 856	87 978	116 449	95 889	102 452	128 560	84 255	113 649	146 219	90 712	95 711	108 534	110 257	43 770	94 186	94 186
Tasearvo (2001-2004 yht. v+jv)	1 098 601	439 702	452 809	411 637	405 507	394 035	394 160	376 551	253 657	249 318	243 500	223 523	239 972	184 416	165 526	149 648	134 293	134 000	134 000
Sijoitetun pääoman tuotto	15,80 %	20,40 %	27,40 %	21,70 %	29,60 %	24,30 %	27,20 %	50,70 %	33,80 %	46,70 %	65,40 %	37,80 %	51,90 %	65,60 %	73,70 %	32,59 %	70,29 %	70,29 %	70,29 %
Omakustannus-hinta €/m³	0,77	0,83	0,74	0,73	0,8	0,83	0,88	0,89	0,95	1,11	0,94	0,81	1,1	1,01	0,92	0,92	1,18	0,91	0,91

Taksan mukai- nen hinta €/m³	0,8	0,8	0,8	0,8	0,85	0,9	0,9	0,9	1	1	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02
Investointimenot	29 898	19 741	9 727	12 129	42 169	9 626	23 055	30 266	17 325	20 078	3 234	1 960	5 115	0	0	0	0	25 000	35 000
H:löstöme- not/myyty m³	0,28	0,32	0,3	0,3	0,32	0,29	0,34	0,39	0,38	0,43	0,42	0,41	0,41	0,37	0,35	0,28	-0,46	-0,41	-0,41
% / myyntihinta	34,40 %	39,70 %	37,10 %	37,50 %	37,20 %	31,70 %	37,90 %	43,00 %	38,40 %	42,70 %	40,80 %	40,60 %	40,10 %	36,30 %	34,00 %	27,50 %	44,64 %	40,42 %	40,64 %
H:löstöme- not/miestyövuosi	40 304	45 072	45 839	43 505	43 336	41 732	44 874	48 229	47 080	50 168	47 398	66 768	65 315	60 770	57 089	44 952	70 060	64 942	64 942
Käyttökate-%	23,43	23,43	30,24	36,57	30,3	33,67	30,69	33,03	36,73	25,37	35,76	47,01	29,88	32,18	37,21	38,13	21,58 %	39,36 %	39,36 %

Liite 5. Viemärilaitos

Viemärilaitos

												arvio	ennuste
26.11.2020	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kuluttajia													
- Kk	686	693	695	709	712	712	714	714	714	714	714	714	714
- Parra	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59	59
Yhteensä 31.12.	745	752	754	768	771	771	773	773	773	773	773	773	773
Laskutettu jätevesiä													
- Kk, muut	121 970	119 635	105 212	106 469	103 191	98 214	93 932	91 753	92 886	89 087	90 740	90 100	90 100
- sisäiset (r: 50)	25 221	24 192	30 138	30 014	21 048	21 634	17 949	14 463	14 437	13 632	12 565	12 000	12 000
- Parra (r:70 + Parramaja)	1 237	1 418	1 318	1 137	1 236	1 338	957	1 359	1 597	1 049	1 303	1 230	1 230
Laskutukset yht. m³	148 554	145 245	136 668	137 620	125 475	121 186	112 838	107 575	108 920	103 768	104 608	103 330	103 330
Henkilöstön määrä (kk-palkkai-set)	1,65	1,65	1,65	1,65	1,65	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
TOIMINTATUOTOT													
Jätevesimaksut ulkoiset	197 132	225 286	261 009	268 123	261 609	257 552	239 812	236 997	203 025	231 926	241 494	235 400	235 400
Jätevesimaksut sisäiset	40 554	45 589	60 878	59 342	53 446	50 801	46 667	39 186	37 650	35 328	31 047	30 400	30 400
Jätevesi perusm. ulkoiset	40 080	51 745	67 334	64 152	68 662	70 407	65 403	66 665	54 572	64 289	63 002	61 100	61 100
Jätevesi perusm. sis.	7 237	9 502	12 052	12 475	12 214	12 152	14 058	13 728	12 563	12 459	12 459	12 400	12 400
Sakokaivoliett. käs.m.	4 008	5 353	5 547	6 111	4 504	7 472	7 675	384	0	0	0	0	0
Liittymismaksutuotot	17 952	19 074	37 112	7 524	4 408	9 484	27 056	1 672	7 904	0	0	1 520	1 520
Muut maksutuotot ulk.	906	1 460	0	0	0	-10	-2 079	3 337	9 757	1 964	0	1 300	1 300
Tulot yht.	307 869	358 009	443 931	417 728	404 843	407 857	398 592	361 968	325 472	345 967	348 004	342 120	342 120

TOIMINTAMENOT

Valmistus omaan käyttöön													
Muiden palv. osto	-89 078	-93 118	-93 216	-95 143	-88 490	-119 807	-86 191	-298 840	-149 540	-143 682	-155 662	-150 920	-150 920
Aineet ja tarvikkeet	-41 439	-56 324	-63 182	-62 382	-50 011	-56 885	-44 652	-13 217	-13 633	-13 114	-14 097	-16 110	-16 110
Muut sis. palvelut	-3 337	-4 109	-4 042	-8279,02	-4323	-5678,32	-4831	-1552,4	0	-1,47	-14 747	-2 500	-2 500
Varaston muutos	-11 135	-3 312	0	-15 375	-1 509	-916	7 481	-6 743	-2 643	2 494	0	0	0
Vuokramenot			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Henkilöstömenot													
- palkat	-52 992	-64 245	-71 343	-73 196	-75 507	-77 346	-73 175	-71 182	-54 122	-16 775	-16 745	-10 627	-10 627
- sos.vak.maksut	-14 262	-16 974	-19 091	-20 060	-20 327	-19 606	-19 708	-17 110	-13 639	-6 484	-8 607	-10 470	-10 470
Menot yht.	-212 243	-238 083	-250 874	-274 435	-240 167	-280 238	-221 076	-408 644	-233 576	-177 562	-209 861	-190 627	-190 627
Netto	95 626	119 926	193 057	143 293	164 676	127 619	177 516	-46 675	91 896	168 404	138 143	151 493	151 493
Poistot	-101 245	-109 555	-140 162	-155 587	-147 626	-143 063	-131 185	-122 029	-109 697	-103 609	-93 935	-100 000	-100 000
Liikelylijäämä	-5 619	10 371	52 896	-12 294	17 050	-15 443	46 331	-168 704	-17 801	64 796	44 208	51 493	51 493
Rahoitustuotot ja -kulut			0	-43		-2		0	0	0	0	0	0
Tilikauden alijäämä/ylijäämä	-5 619	10 371	52 896	-12 336	17 050	-15 445	46 331	-168 704	-17 801	64 796	44 208	51 493	51 493
Tasearvo (2001.2004 yht. v+jv)	1 095 581	1 294 170	1 474 698	1 426 754	1 398 495	1 285 215	1 212 197	1 091 499	992 438	939 333	845 531	800 000	800 000
Sijoitetun pääoman tuotto	-0,50 %	0,80 %	3,60 %	-0,90 %	1,20 %	-1,20 %	3,80 %	-15,50 %	-1,80 %	6,90 %	5,23 %	6,44 %	6,44 %
Omakustannushinta €/m³	2,11	2,39	2,86	3,12	3,09	3,49	3,12	4,93	3,15	2,71	2,01	1,84	1,84
Taksan mukainen hinta €/m³	1,6	1,95	2,4	2,5	2,55	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6

Investointimenot	363 589	387 919	328 785	107 643	114 765	35 613	58 166	45 000	45 000	0	0	25 000	35 000
H:löstömenot/myyty m³	0,45	0,56	0,66	0,68	0,76	0,8	0,82	0,82	0,62	0,22	0,24	0,20	0,20
% / myyntihinta kuutiolta	28,30 %	28,70 %	27,60 %	27,10 %	30,00 %	30,80 %	<u>31,70 %</u>	31,60 %	23,90 %	8,60 %	9,32 %	7,85 %	7,85 %
H:löstömenot/miestyövuosi	40 760	49 224	54 808	56 519	58 081	60 595	58 052	55 182	42 350	14 537	15 845	13 186	13 186
Käyttökate-%	-1,83	2,9	11,92	-2,94	4,21	-3,79	11,62	-46,61	-5,47	18,73	12,70 %	15,05 %	15,05 %

Liite 6. Rakentamishjelma 2022–2026

TEUVAN KUNTA		RAKENTAMISHJELMA 2022 - 2026							
Hankkeen nro	Hankkeen nimi TALONRAKENNUS	Hankkeen aloittamisvuosi	Kokonaiskustannusarvio 1000 e	1195					Rak.kohteen valtionrahoitus 1 000 €
				2022	2023	2024	2025	2026	
	Hallinto								
	Jäsenkuntien maksuosuudet investoinneista	2020	105	35					
	Sähköinen arkistointijärjestelmä, hankinta ja rajapinnat	2022	25	25					
	<i>Yhteensä</i>		130	60					
	Asuinrakennukset								
	Lämmönvaihdinten uusiminen	2022	150	30	30	30	30	30	
	Vuokra-asunnot peruskorjaus	2020	125	25	25	25	25	25	
	<i>Yhteensä</i>		275	55	55	55	55	55	
	Sosiaali- ja terveystoimen rakennukset								
	Henriikkakoti	2022	35	35					
	TK ilmanvaihto perusparannus Terveilma	2020	26	15					
	Nimeämätön kohde	2022	50		25	25			
	Nimeämätön kohde	2022	50				25	25	
	<i>Yhteensä</i>		161	50	25	25	25	25	
	Hyvinvointipalveluiden rakennukset								
	Uusi päiväkotikoti	2020	1500	278					
	Uuden päiväkodin astianpesukone, laitosmalli	2020	25	25					
	Uuden päiväkodin irtokalusteet	2020	53	53					
	Hyvinvointirakennusten kunnossapitoinvestoinnit	2022	180			60	60	60	
	Kirjasto Itsepalvelun laajennus, palautusautomaatio	2022	15	15					

Omatoimikirjasto, hankinnat ja muutostyöt	2023	75		75			
Uimahalli iso uima-allas, kesäseisokin aikana	2022	40	40				
Uusiutuva energia	2020	300	100	100			
<i>Yhteensä</i>		2188	511	175	60	60	60
Teollisuushallirakennukset							
<i>Yhteensä</i>		0	0	0	0	0	0
Muut rakennukset							
Parran majan muutostyöt ja uimarannan pukukopit	2022	160	70	30	30	30	
Otto Syreenin talon hissi	2022	75		75			
Paloaseman sokkelikorjaukset	2021	19	19				
Nimeämättömät kohteet	2022	60			20	20	20
<i>Yhteensä</i>		314	89	75	50	50	50
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ		3068	765	360	190	190	160

TEUVAN KUNTA		RAKENTAMISOHJELMA 2022 - 2026							
Hankkeen nro	Hankkeen nimi YLEISET ALUEET	Hankkeen aloittamisvuosi	Kokonaiskustannusarvio 1000 e	2022	2023	2024	2025	2026	Rak.kohteen valtionrahoitus 1 000 €
LIIKENNEALUEET									
9082	Kaavatiet, rakentaminen								
925	Syreeninkuja (200 jm) sis. sadevesiviemärin rakentamista n. 150 jm	2020	50	50					
919	Säntinkatu kevyenliikenteenväylä	2020	17		17				
	Koulukuja	2020	11		11				
	Filppulankuja	2020	22	22					
	Nimeämätön kohde	2022	100		50	50			
	Nimeämätön kohde	2022	100				50	50	
	Suksen sillan kannen uusiminen ja palkkien vaihto	2020	75	75					
	Äystön uuden alueen katu 450m	2021	55	55					
Yhteensä			430	202	78	50	50	50	
9084	Kaavatiet, päällystäminen								
26	Säntinkatu päällystys	2020	10	10					
	Säntinkatu kevyenliikenteenväylä päällystys	2020	4		4				
	Koulukuja	2019	6		6				
	Filppulankuja, päällystäminen; korotettu suoja tie	2021	12		12				
	Lossanmäentie: Metsätähden-, Vipukelkan-, Lammashaan ja Kankurintie	2020	46	46					
	Nimeämätön kohde	2022	30			30			
	Nimeämätön kohde	2022	60				30	30	
	Liikenneturvallisuuksuunnitelma, pienkohteet	2021	30	10					

Erikseen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa neuvoteltavien teiden kunnostus.	2021	40	40				
Äystön uuden alueen katu 450m				28			
Tehtaantie päällysteen uusiminen 1800 m ²	2020	30		30			
Yhteensä		268	106	80	30	30	30
9086 Kaavatiet, valaistus							
Pisteytyksen mukaisesti eri katuja	2020	57	57				
Yhteensä		57	57				
Kaavatiet yhteensä		755	365	158	80	80	80
9088 Suunnitteluhankkeet / yhteishankkeet ELY/kunta							
917 Suunnitteluvaraus	2020	50	20	10	10	10	
Keskustan valvontakamerat / Poliisi	2021	30	30				
Suunnitteluhankkeet yhteensä		80	50	10	10	10	0
LIIKENNEALUEET YHTEENSÄ		835	415	168	90	90	80
9090 URHEILU- JA LIIKUNTA-ALUEET							
Talviparra latusilta ylitys	2020	18	18				
Urheilukentän kävelysillan uusiminen	2022	40	40				
Keskusurheilukentän jokirannan vahvistaminen	2022	40		40			
Keskusurheilukentän tulvasuojaus	2022				120		
Urheilu- ja liikunta-alueet yhteensä		98	58	40	120	0	0
9092 PUISTOT, ISTUTUKSET JA LEIKKIPAIKAT							
920 Keskustaaajama, leikkikenttävälineiden turvallisuusasiat/hankinnat	2020	40	10	10	10		
Leikkikenttien ylläpito ja kehittäminen	2020	50	10	10	10		

Puistot, istutukset ja leikkipaikat yhteensä	90	20	20	20	0	
9020 Maa- ja metsäalueet						
9026 Metsä-alueiden hankinta						
Metsä-alueiden myynti		-30				
Maa- ja metsäalueet, menot yhteensä			0	0	0	0
Maa- ja metsäalueet, tulot yhteensä	0	-30	0	0	0	0
YLEISET ALUEET, menot (1000 €) yhteensä	1023	493	228	230	90	80
YLEISET ALUEET, tulot (1000 €) yhteensä	0	-30	0	0	0	0

Hank- keen nro	Hankkeen nimi	Hankkeen aloitta- mis- vuosi	Koko- nais- kust.ar- vio 1000 e	Määrärahojen käyttö eu- roina					1000 e	Hankinnan valt.rahoi- tus 1000 e	Huom. ! vuosi- poisto
VESILAITOS											
9096	Kaava-alueen vesihuolto										
932	Liittymisjohdot	2020	50	10	10	10	10	10			
933	Automatisointi / putki / vesimittarien uusiminen	2016	30	10	10	0	0				
	Kirkonkylän alavesisäiliön alueen aitaus	2022	10	10							
	Johtokarttaohjelman uusiminen	2022	10	10							
	Pumppaamojen pumppujen uusiminen	2021	25	5	5	5	5	5			
	Yhteensä		125	45	25	15	15	15			
9098	Haja-asutusalueen vesihuolto										
932	Liittymisjohdot	2016	25	5	5	5	5	5			
	Äystön uuden asunto alueen vesijohtotyöt	2022	30	30							
	Pumppaamojen pumppujen uusiminen	2021	25	5	5	5	5	5			
	Yhteensä		80	40	10	10	10	10			
9100	Parran vesihuolto / vedenhankinnan tehostaminen (lisä- vesi)	2017	30	30	0	0	0				
	Mannilanmäen alavesialtaan saneeraus	2022	80	0	80						
	Yhteensä		110	30	80	0	0	0			
VESILAITOS YHTEENSÄ			315	115	115	25	25	25			

Hank- keen nro	Hankkeen nimi	Hankkeen aloittamis- vuosi	Koko- nais- kust.ar- vio 1000 e	Määrärahojen käyttö eu- roina					1000 e	Hankin- nan valt.ra- hoitus 1000 e	Huom. ! vuosi- poisto
VIEMÄRILAITOS											
9102	Kaava-alueen viemärihuolto										
932	Liittymisjohdot	2016	50	10	10	10	10	10			
	Sadevesiviemärin runkojohtolinjan rakentaminen. Mikkiläntien eteläpuoli	2021	100	70	0	0	0	0			
	Saksan alueen ojien perkaus ja siistiminen	2022	20	0	20	0	0	0			
	Jokirannan tukeminen, pääviemäri kirkkokujan kohdalla	2022	70	0	70	0	0	0			
	Päärunkoviemärin pumppaamon 10v huolto	2022	15	15							
937	Automaatiotyöt	2020	50	10	10	10	10	0			
	Hulevesien johtaminen pois viemäriverkostosta	2016	100	25	25	25	25	0			
	Pumppaamojen pumppujen uusiminen	2021	20	5	5	5	5	0			
	Yhteensä		425	135	140	50	50	10			
9104	Haja-asutusalueen viemärihuolto										
932	Liittymisjohdot	2016	50	10	10	10	10	10			
	Haja-asutus-alueen jätevesihankkeiden rakentaminen; avus- tusvaraus	2016	150	0	50	50	50	0			
	Äystön uuden asuntoalueen viemäriyöt	2022	70	70	0	0	0	0			
	Pumppaamo ja linjat Perälän asuntoalue	2017	50	0	0	0	50	0			
	Kauppila paineviemärin rakentaminen	2018	110	0	0	0	0	110			
	Maasuodatin, Riippi	2019	70	0	0	70	0	0			
	Pumppaamojen pumppujen uusiminen	2021	20	5	5	5	5				
	Yhteensä		520	85	65	135	115	120			

VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ	945	220	205	185	165	130
------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

VESI- JA VIEMÄRILAITOS yhteensä	1170	335	320	210	190	155
---------------------------------	------	-----	-----	-----	-----	-----

LIIKETOIMINTA (1000 €) yhteensä	2059	330	544	555	290	250
---------------------------------	------	-----	-----	-----	-----	-----

TEUVAN KUNTA				RAKENTAMISOHJELMA 2022-2026 Yhdyskuntarakenne irtaimisto							
Hank- keen nro	Hankkeen nimi	Hank- keen aloit- ta- mis- vuos i	Koko- nais- kust.ar- vio 1000 e	Määrärahojen käyttö euroina					1000 e	Hankinnan valt.rahoi- tus 1000 e	Huom. ! vuosipoisto
				2022	2023	2024	2025	2026			

YHDYSKUNTARAKENNETOIMIALA HALLINTO (1000 €) yhteensä

0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---

YHDYSKUNTARAKENNETOIMIALA MENOT (1000 E) YHTEENSÄ

3956	1566	548	275	125	45
------	------	-----	-----	-----	----

YHDYSKUNTARAKENNETOIMIALA TULOT (1000 E) YHTEENSÄ

-30	0	0	0	0
-----	---	---	---	---

IRTAIMISTO

Iso toimistotulostin ja skanneri	2022	10	10
Koulujen keittiölaite ja -astiastohankinta	2022	10	10
Korkeushyppypatja ja kehikko	2022	20	20
Imusäiliö puhdasvesisäiliöiden puhdistukseen	2022	10	10
		50	50

Liite 7. Talouden tasapainottamisohjelma

Teuvan kunnan talouden tasapainottamisohjelman 2019-2023 päivitys talousarvioon 2022, toimenpiteet 2022->						
	2021	2022	2023	2024	2025	Toimenpiteet/toteutus
OSALLISUUDEN TOIMIALA						
Kokouskustannusten pienentäminen	30 000,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	Toimenpiteinä mm. talkookokoukset, sähköisen päätöksentekomenettelyn lisääminen, kokousten määrien vähentäminen.
OSALLISUUDEN TOIMIALA yhteensä	30 000,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	
OPPIMISEN TOIMIALA						
Talouden tasapainottamisohjelmasta 2018-2019 jatkuvat toimenpiteet						
Uusi päiväkot	14 250,00 €	57 000,00 €	57 000,00 €	57 000,00 €	57 000,00 €	
OPPIMISEN TOIMIALA yhteensä	14 250,00 €	57 000,00 €	57 000,00 €	57 000,00 €	57 000,00 €	
ELINVOIMAN TOIMIALA						
Työllisyydenhoidon toimenpiteet (Työllisyydenhoidon ostopalvelusopimus Vuoksin kanssa, varaus palkkatukityöllistämiseen, Kelalle maksettavat kustannukset pitkäaikaistyöttömistä)	10 000,00 €	15 000,00 €	20 000,00 €	20 000,00 €	20 000,00 €	Passiivituikilistan aktiivinen läpikäynti, yhteistyön jatkaminen ja syventäminen Vuoksi työllisyydenhoitopalveluiden kanssa, pitkäaikaistyöttömien työkykyselvitysten laatimisesta sopimuksen laatiminen.
Kiinteistösuunnitelman toteutuksen lisätoimet; sulkemiset, myynnit, kylmilleen panot, tehostus, kiinteistösuunnitelman päivitys	30 142,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	30 000,00 €	Kiinteistöstrategiaa on päivitetty.

Ruokapalvelupäällikön tehtävän uudelleenjärjestely	17 000,00 €	17 000,00 €	17 000,00 €	17 000,00 €	17 000,00 €	Ruokapalvelupäällikkö on eläköitynyt 1.6.2021 ja tekninen johtaja on valinnut 65 % ruokapalvelupäällikön viranhaltijapäätöksellä 20.1.2021 (§ 3)
Ylityöselvityksen aiheuttamat jatkotoimenpiteet	10 684,00 €	10 684,00 €	10 684,00 €	10 684,00 €	10 684,00 €	
Puistojen hoito	1 500,00 €	1 500,00 €	1 500,00 €	1 500,00 €	1 500,00 €	Puistoja pois 6700m², aluekarttaa on selkiytetty.
Leikkikenttästrategian toteuttaminen	4 000,00 €	4 000,00 €	4 000,00 €	4 000,00 €	4 000,00 €	Lähinnä investointien väheneminen tuo säästöä. Leikkikenttiä on käyty läpi nurmikonleikkuun aluekartan selkiyttämisen yhteydessä.
Kaatopaikan valvontamaksun väheneminen	500,00 €	500,00 €	500,00 €	500,00 €	500,00 €	Etelä-Pohjanmaan laajuiseen yhteistarkkailuhankkeeseen osallistuminen
Vesi- ja viemärilaitos	5 000,00 €	5 000,00 €	5 000,00 €	5 000,00 €	5 000,00 €	Kaivoja korjattu lopullinen summa 12/2019; kaivojen korjausta + kattoveisiä pois
Sakokaivolietteen kuljetustuen lopettaminen		4 000,00 €	4 000,00 €	4 000,00 €	4 000,00 €	Vaatii luopumispäätöksen.
Pappilankankaan vesilähteen käyttö		6 500,00 €	6 500,00 €	6 500,00 €	6 500,00 €	Palokunta käyttää sammutusvetenä.
<i>Energia-asiat</i>						

Energiainvestoinnit 100 000 euroa/vuosi talousarvioon vuosille (2020-2023) 2021-2024, säästövaikutus esim. aurinkopaneeleilla		14 300,00 €	28 600,00 €	42 900,00 €	57 200,00 €	Tutkitaan myös maalämpö, lämpöpumput. Yhdyskuntarakennevaliokunta ohjaa energiainvestointien valmistelua.
Kiinteistöjen energiatehokkuushanke, säästövaikutus; jos sähkön kulutus -5%			14 000,00 €	14 000,00 €	14 000,00 €	Asiaa on tutkittu alustavasti, investointien takaisinmaksuaika on 4-7 v.
- jos lämmityskustannuksia saadaan laskettua -5%			22 000,00 €	22 000,00 €	22 000,00 €	
ELINVOIMAN TOIMIALA yhteensä	78 826,00 €	108 484,00 €	163 784,00 €	178 084,00 €	192 384,00 €	
<i>Elinvoimatoimialan tuloja</i>						
Kiinteistöveroselvitys			15 000,00 €	20 000,00 €	20 000,00 €	
Omaisuuksikartoituksen perusteella tehtävä luopumissuunnitelma	10 000,00 €	10 000,00 €	10 000,00 €	10 000,00 €	10 000,00 €	Myydään peltoa ja metsää
<i>Elinvoimatoimialan tulot yhteensä</i>	<i>10 000,00 €</i>	<i>10 000,00 €</i>	<i>25 000,00 €</i>	<i>30 000,00 €</i>	<i>30 000,00 €</i>	
ELINVOIMAN TOIMIALAN säästöt ja tulot yhteensä	88 826,00 €	113 484,00 €	188 784,00 €	208 084,00 €	222 384,00 €	
Tasapainottamisohjelma yhteensä	133 076,00 €	205 484,00 €	275 784,00 €	295 084,00 €	309 384,00 €	